

Komisja Nadzoru Finansowego

w latach 2011 - 2016

Spis treści

NADZÓR A RYNEK FINANSOWY - INFOGRAFIKI.....	3
1. WYSTĄPIENIA DO RYNKU.....	13
2. INSTYTUCJE ZEWNĘTRZNE O KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO	30
2.1 NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI	30
2.2 MIĘDZYNARODOWY FUNDUSZ WALUTOWY	31
2.3 AGENCJE RATINGOWE.....	33
3. RYNEK FINANSOWY W POLSCE - PODSTAWOWE INFORMACJE	35
3.1. SEKTOR BANKOWY	36
3.2. SEKTOR SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH.....	39
3.3. SEKTOR USŁUG PŁATNICZYCH	39
3.4. SEKTOR UBEZPIECZENIOWY	41
3.5. SEKTOR EMERYTALNY.....	44
3.6. RYNEK KAPITAŁOWY	46
4. PRACE I POSTULATY LEGISLACYJNE	52
4.1. SEKTOR BANKOWY	53
4.2. SEKTOR SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH.....	55
4.3. SEKTOR USŁUG PŁATNICZYCH	56
4.4. SEKTOR UBEZPIECZENIOWY	58
4.5. SEKTOR EMERYTALNY.....	59
4.6. RYNEK KAPITAŁOWY	60
4.7. NADZÓR MAKROOSTROŻNOŚCIOWY NAD SYSTEMEM FINANSOWYM	65
4.8. USTAWA O BANKOWYM FUNDUSZU GWARANCYJNYM, SYSTEMIE GWARANTOWANIA DEPOZYTÓW ORAZ PRZYMUSOWEJ RESTRUKTURYZACJI	66
4.9. INNE PROJEKTY I USTAWY ODNOSZĄCE SIĘ DO RYNKU FINANSOWEGO	67
5. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA	68
5.1. SEKTOR BANKOWY	68
5.2. SEKTOR UBEZPIECZENIOWY I EMERYTALNY	70
5.3. RYNEK KAPITAŁOWY	72
5.4. WSPÓŁPRACA O CHARAKTERZE MIĘDZYSEKTOROWYM	74
5.5. PROJEKTY POMOCOWE	75
6. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-EDUKACYJNA W LICZBACH	77
7. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OCHRONY UCZESTNIKÓW RYNKU FINANSOWEGO W LICZBACH.....	78
8. FUNKCJONOWANIE KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO I URZĘDU KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO	80
SPIS TABEL	85
SPIS WYKRESÓW.....	86

Nadzór finansowy w Polsce

Dane zgodne ze stanem na koniec czerwca 2016 r.

nadzorujemy

2 280

podmiotów

o aktywach wartych

2,35

biliona złotych

przeprowadziliśmy

1 150

inspekcji i kontroli
w nadzorowanych
podmiotach

przeanalizowaliśmy

49 653

skargi na nadzorowane
podmioty

37 banków komercyjnych

560 banków spółdzielczych

1354 biura usług płatniczych

37 krajowych instytucji płatniczych

61 towarzystw funduszy inwestycyjnych

60 zakładów ubezpieczeń działu I i działu II

12 powszechnych towarzystw emerytalnych

42 spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe

52 podmioty prowadzące rachunki lub rejestry towarów giełdowych

59 domów maklerskich i banków prowadzących działalność maklerską

podjęliśmy

473

czynności analityczne
dot. praktyk rynkowych

Działania międzysektorowe

Bezpieczeństwo i stabilność sektora

- silne kapitały własne – w sektorze bankowym wzrosły w ciągu 5 lat o 53,9%

Ujednolicenie procesu BION

- nadzór oparty na ryzyku

Ład korporacyjny

- w 2014 r. KNF wydała „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, obejmujące wszystkie sektory rynku finansowego

Współpraca międzynarodowa

- przedstawiciele UKNF we władzach unijnych nadzorów:
Andrzej Reich, dyrektor Departamentu Regulacji Bankowych, Instytucji Płatniczych i SKOK – członek zarządu EBA
Damian Jaworski – dyrektor Departamentu Analiz i Współpracy z Zagranicą – członek zarządu EIOPA
Marek Szuszkiewicz – dyrektor Departamentu Firm Inwestycyjnych i Infrastruktury Rynku Kapitałowego – członek zarządu ESMA
Mariusz Smętek – p.o. dyrektora Departamentu Monitorowania Ryzyk – członek Komitetu Ryzyka i Stabilności Finansowej EIOPA

Ochrona klienta

- rekomendacja *bancassurance*
- wytyczne dot. bezpieczeństwa płatności internetowych
- wytyczne dot. badania adekwatności produktu
- wytyczne dot. świadczenia usług na rynku OTC
- Sąd Polubowny przy KNF

Integracja nadzoru

Kamienie milowe KNF

Zaleciliśmy bankom
wzmocnienie bazy
kapitałowej

Przeprowadziliśmy europejski przegląd
jakości aktywów i testy warunków
skrajnych 15 banków z Polski

Rozpoczęliśmy nadzór
i restrukturyzację
sektora SKOK

Objęliśmy
nadzorem rynek
usług płatniczych

Nadzorowaliśmy wdrożenie
dyrektywy Solvency II w
zakładach ubezpieczeń

Aktywnie współpracujemy z
organami ścigania przy
wyjaśnianiu afery Amber Gold

Przekazaliśmy na rynek wytyczne dla
firm inwestycyjnych dot. świadczenia
usług maklerskich na rynku Forex

Przedstawiliśmy propozycję
restrukturyzacji kredytów
udzielonych w CHF

Wydaliśmy pierwsze wytyczne,
a później rekomendacje, dla
zakładów ubezpieczeń

Zidentyfikowaliśmy nieprawidłowości
w SKOK Wołomin i w SK Banku w
Wołominie

Funkcjonowanie KNF i Urzędu KNF

Dane zgodne ze stanem na koniec czerwca 2016 r.

wystosowaliśmy

348

stanowisk i pism okólnych dot. specyficznych ryzyk i dobrych praktyk na rynku finansowym

podjęliśmy

2 747

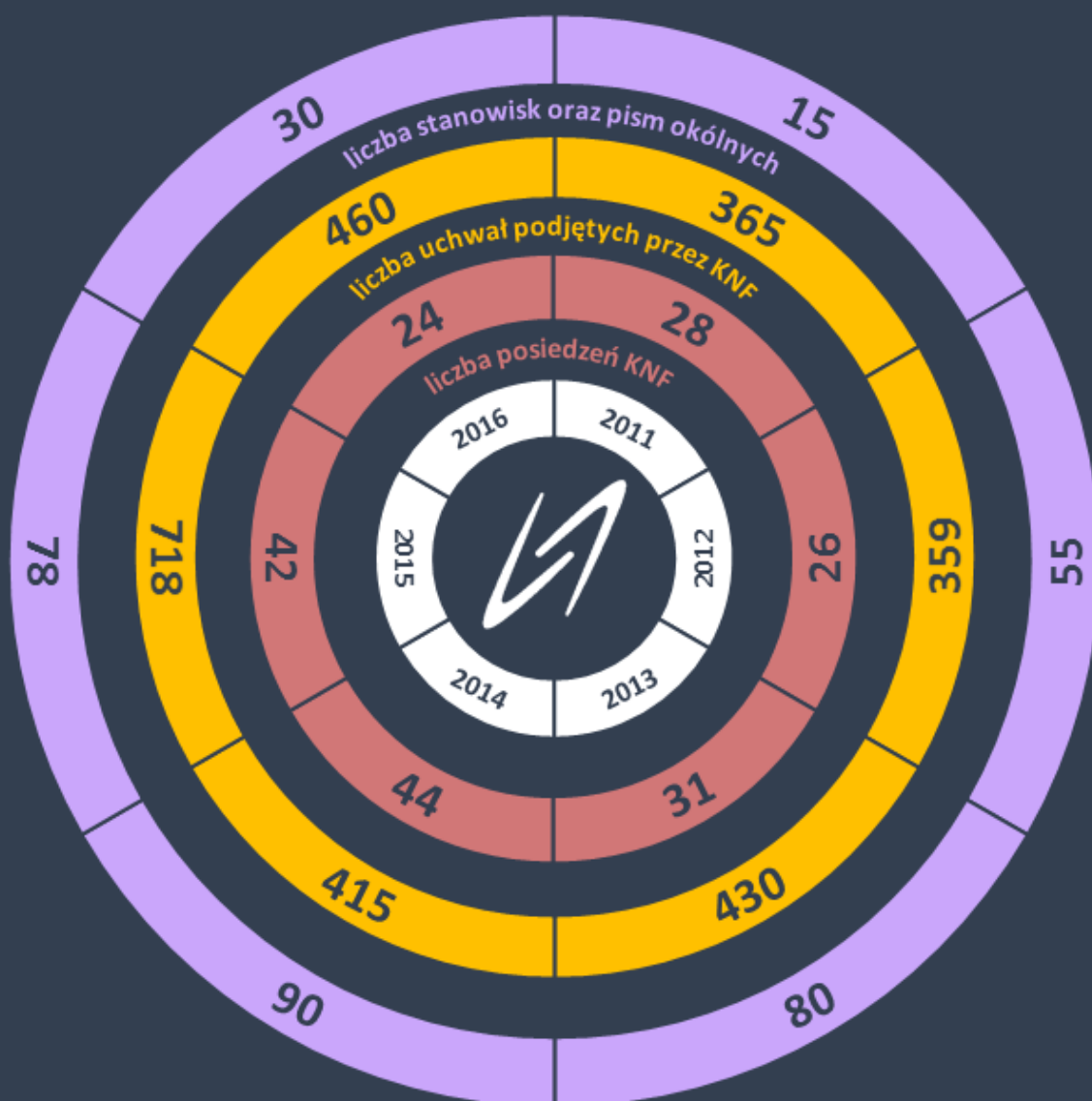
uchwał dot. poszczególnych sektorów oraz organizacji wewnętrznej prac Komisji

odbyliśmy

195

posiedzeń Komisji Nadzoru Finansowego

Sektor bankowy i SKOK w Polsce

Dane zgodne ze stanem na koniec czerwca 2016 r.

nadzorujemy

597

banków komercyjnych
i spółdzielczych

o aktywach stanowiących

70,7%

wartości polskiego
sektora finansowego

170,4 mld zł

+53,9%

110,7 mld zł

zaleciliśmy bankom
wzrost bazy kapitałowej

powołaliśmy zespół ds.
instrumentów dłużnych

wpracowaliśmy zasady
funkcjonowania IPS-ów

wydaliśmy nowe rekomendacje
dla SKOK i banków

ustanowiliśmy nowe zasady
kwotowania stawek WIBOR / WIBID

dbamy o rozwój
i stabilność rynku

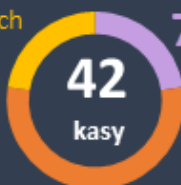
1 bank spółdzielczy (bs)
został zawieszony
2 banki spółdzielcze
z zarządkiem komisarycznym

14 banków
zostało przejętych

restrukturyzujemy
spółdzielczość finansową

akceptujemy
programy naprawcze
w bankach

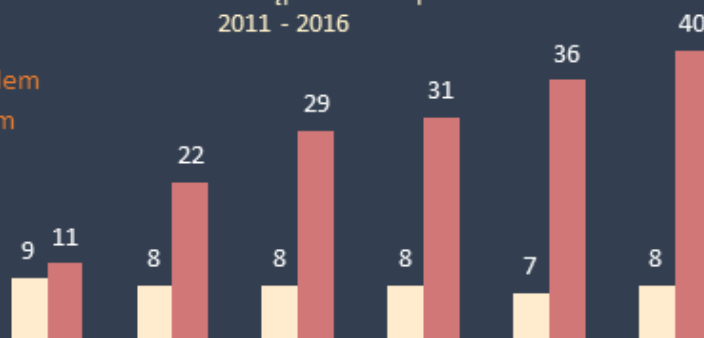
7 kas zostało
przejętych

7 kas zostało zawieszonych
17 kas z zarządkiem
komisarycznym

Postępowania naprawcze w latach
2011 - 2016

■ banki komercyjne
■ banki spółdzielcze

Rynek ubezpieczeniowy i emerytalny

Dane zgodne ze stanem na koniec czerwca 2016 r.

nadzorujemy

72

towarzystwa ubezpieczeniowe i emerytalne

o aktywach stanowiących

13,5%

wartości polskiego sektora finansowego

224,7 mld zł

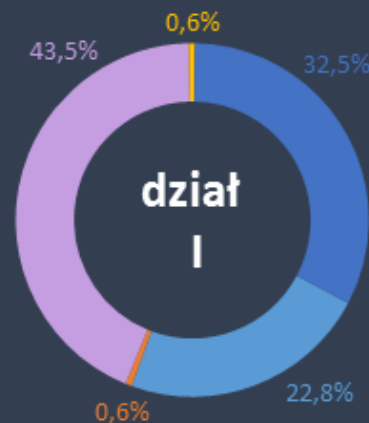
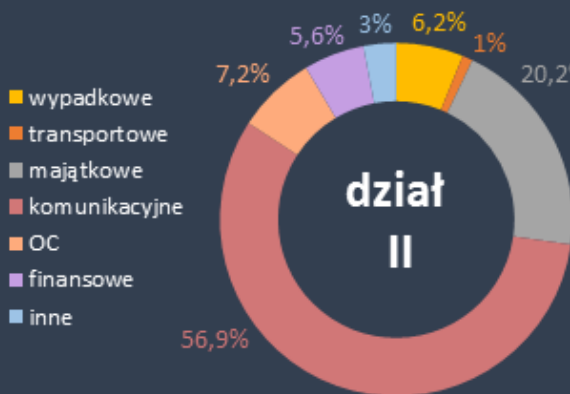
134,9 mld zł

zmiany ustawowe
wpłynęły na wartość
aktywów netto OFE

dbamy o stabilny poziom
składki przypisanej brutto
w zakładach ubezpieczeń

struktura portfeli
zakładów ubezpieczeń

Rynek kapitałowy

Dane zgodne ze stanem na koniec czerwca 2016 r.

nadzorujemy ponad
120
podmiotów rynku kapitałowego

o aktywach stanowiących
16,6%
wartości polskiego sektora finansowego

9,8 mld zł
- 33%
6,56 mld zł

aktywa domów maklerskich uległy zmniejszeniu

domy maklerskie i banki prowadzące działalność maklerską

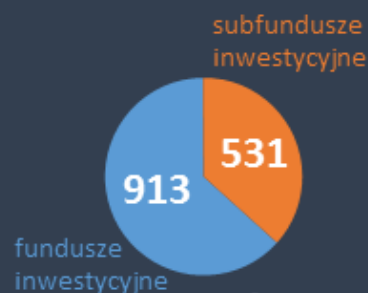

wartość przeprowadzonych na rynku ofert w ostatnich 5 latach wyniosła **59,9 mld zł**

1 096 483 rachunki w bankach prowadzących działalność maklerską

784 966 rachunków w domach maklerskich

towarzystwa funduszy inwestycyjnych: 61

59

rynek giełdowy

zatwierdzamy prospekty emisyjne ofert publicznych

Informujemy i edukujemy

wydaliśmy

31

bezpłatnych publikacji
w nakładzie

117 500

egzemplarzy

przeprowadziliśmy

413

seminariów
dla

32 413

uczestników

Sprawdź, komu
powierzasz
swoje pieniądze

Zadbaj o swoje
bezpieczeństwo
w sieci

jesteśmy obecni
w mediach
społecznościowych

YouTube

1 047

wniosek o dostęp
do informacji publicznej

udostępniamy

informacje publiczne

84

83

136

161

236

347

2011

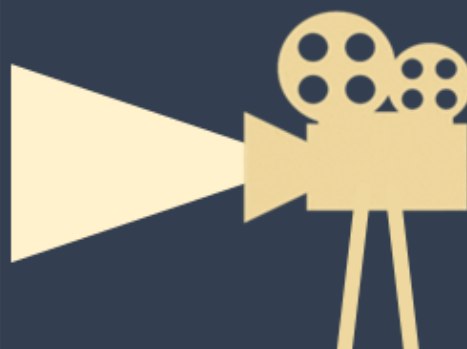
2012

2013

2014

2015

I poł.
2016

przeprowadzamy

kampanie społeczne
w Telewizji Polskiej
i Polskim Radiu

Współpraca międzynarodowa

4
przedstawicieli UKNF w zarządach
unijnych instytucji nadzorczych

7
porozumień o współpracy i wymianie
informacji z zagranicznymi nadzorami

125
grup roboczych z udziałem
pracowników UKNF

aktywnie pracujemy
na forum europejskim

14
programów szkoleniowych
w ramach inicjatywy szkoleniowej TIFS

dzielimy się
wiedzą i doświadczeniem

272
przedstawicieli nadzorów z 41 państw

dla

5 projektów współpracy rozwojowej dla:
Azerbejdżanu, Mołdawii i Ukrainy

2 projekty współpracy bliźniaczej dla:
Azerbejdżanu i Mołdawii

realizujemy
projekty pomocowe

Prace i postulaty legislacyjne

W toku prac legislacyjnych zostały wprowadzone istotne zmiany do polskiego porządku prawnego. Oto niektóre z nich:

Wprowadzenie ograniczenia stosowania przez firmy inwestycyjne, tzw. dźwigni finansowej do poziomu 1:100 na terytorium RP

Udzielanie pomocy w postaci zawieszenia spłaty na okres 18 miesięcy kredytów mieszkaniowych poprzez utworzony Fundusz Wsparcia Kredytobiorców

Uregulowanie statusu rachunków nieaktywnych, określanych jako „uśpione”

Weryfikacja działalności podmiotów nienadzorowanych, oferujących usługi na rynku finansowym

Uregulowanie instytucji odwróconego kredytu hipotecznego

Zwiększenie przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczone są do obrotu na rynku regulowanym

Rozwój rynku instrumentów dłużnych, w tym listów zastawnych

Dokonywanie spłat rat kapitałowo-odsetkowych przy kredytach zabezpieczonych hipoteką bezpośrednio w walucie indeksacyjnej

Ujednoczenie zasad świadczenia usług płatniczych i uregulowanie działalności biur usług płatniczych

Obniżenie maksymalnej ustawowej stawki *interchange* dla transakcji przy użyciu kart płatniczych

Badanie potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego w przypadku ubezpieczeń o charakterze oszczędnościowym lub inwestycyjnym

Wzmocnienie pozycji ubezpieczonego w ubezpieczeniu na cudzy rachunek

1. WYSTĄPIENIA DO RYNKU - REKOMENDACJE, WYTYCZNE I STANOWISKA KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO I URZĘDU KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO ORAZ PISMA OKÓLNE

Tabela 1. Liczba stanowisk oraz pism okólnych wydanych przez KNF i UKNF w okresie 12 października 2011 r. - 30 czerwca 2016 r.

12.10-31.12.2011	2012	2013	2014	2015	I-VI.2016
15	55	80	90	78	30

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 2. Stanowiska oraz pisma okólne wydane przez KNF i UKNF w okresie 12 października 2011 r.-30 czerwca 2016 r.

Lp.	Przedmiot stanowiska/pisma okólnego	Data
2011		
SEKTOR BANKOWY		
1.	Pismo dotyczące obowiązku zgłaszania osiągnięcia lub przekroczenia przez zaangażowanie poziomu 10% funduszy własnych.	2011-10-24
2.	Pismo do podmiotów dominujących względem banków krajowych w sprawie powiadamiania nadzoru o zamiarze zbywania znaczących pakietów akcji banków krajowych.	2011-10-27
3.	Interpretacja niektórych wymogów w zakresie polityki zmiennych składników wynagrodzeń.	2011-10-28
4.	Stanowisko UKNF w sprawie lokat antypodatkowych.	2011-11-24
5.	Interpretacja niektórych wymogów w zakresie polityki zmiennych składników wynagrodzeń.	2011-12-23
6.	Stanowisko UKNF w sprawie dotyczące ochrony tajemnicy bankowej.	2011-12-28
7.	Stanowisko UKNF w sprawie podziału zysków banków za 2011 r.	2011-12-29
SEKTOR UBEZPIECZENIOWY		
8.	Stanowisko UKNF w sprawie zarządzania kapitałem w zakładach ubezpieczeń, w tym dotyczące rekomendacji podziału zysku.	2011-11-18
9.	Pismo do podmiotów dominujących krajowych zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, informujące o konieczności zawiadomiania organu nadzoru co najmniej na 14 dni przed planowanym bezpośrednim lub pośrednim zbyciem akcji lub praw z akcji krajowego zakładu ubezpieczeń, jeżeli w wyniku tego zbycia jego udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu lub w kapitale zakładowym, spadłby odpowiednio poniżej 10%, 20%, jednej trzeciej, 50% lub zakład ubezpieczeń przestałby być jego podmiotem zależnym.	2011-11-18
10.	Pismo do krajowych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w związku z zidentyfikowanymi nieprawidłowościami dotyczącymi terminowej likwidacji szkód.	2011-11-18
11.	Stanowisko w sprawie wyceny instrumentów pochodnych.	2011-12-22
12.	Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania dotyczące modeli wewnętrznych na potrzeby Wypłacalności II oraz procesu przedaplikacyjnego.	2011
SEKTOR EMERYTALNY		

13.	Poziom kapitałów własnych PTE do wielkości ponoszonego ryzyka.	2011-12-13
RYNEK KAPITAŁOWY		
14.	Stanowisko UKNF dotyczące funkcjonowania funduszy inwestycyjnych oraz ryzyka związanego z prowadzoną przez fundusze działalnością inwestycyjną.	2011-12-01
CHARAKTER MIĘDZYSEKTOROWY		
15.	Stanowisko w sprawie sposobu realizacji przez banki funkcji depozytariuszy funduszy emerytalnych i inwestycyjnych.	2011-11-25
2012		
SEKTOR BANKOWY		
1.	Pismo dotyczące rotacji audytorów badających sprawozdania finansowe banków.	2012-02-09
2.	Stanowisko UKNF w sprawie informowania przez banki giełdowe o dywidendach.	2012-03-07
3.	Stanowisko UKNF w sprawie praktyki banków związanej z publikacją informacji reklamowych dotyczących kredytu konsumenckiego (skierowane do Związku Banków Polskich oraz Krajowego Związku Banków Spółdzielczych).	2012-04-13
4.	Stanowisko UKNF w sprawie praktyki banków komercyjnych w zakresie organizowania promocji, kierowanych do odbiorców usług bankowych.	2012-04-16
5.	Wagi ryzyka wobec BGK w przypadku programów rządowych.	2012-05-07
6.	Nowelizacja uchwały nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2014 r. <i>w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych (...)</i> .	2012-05-09
7.	Pismo dotyczące rynku międzybankowego.	2012-05-18
8.	Interpretacja niektórych wymogów w zakresie polityki zmiennych składników wynagrodzeń.	2012-05-22
9.	Stanowisko UKNF w sprawie due diligence w bankach.	2012-05-23
10.	Pismo dotyczące kredytu technicznego i lombardowego.	2012-06-15
11.	Uzasadnienie wdrożenia zmian uchwały 208/2011 KNF dla utrzymania w ujęciu systemowym wysokich standardów zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań i płynności płatniczej.	2012-06-21
12.	Pismo dotyczące relacji korespondenckich i obowiązku przeprowadzania okresowej weryfikacji ocen ryzyka prania pieniędzy korespondenta. Informacje zamieszczone na stronie internetowej KNF: 2 maja 2012 r. - Wskazówki Grupy Wolfsberg odnośnie kart przedpłaconych ("prepaid") i elektronicznej portmonetki.	2012-06-26
13.	Pismo dotyczące spółek parabankowych.	2012-07-06
14.	Stanowisko UKNF w sprawie ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym.	2012-07-31
15.	Zaliczanie zysku bieżącego okresu do funduszy własnych.	2012-08-20
16.	Pismo w sprawie planowania strategicznego	2012-08-23
17.	Pismo zobowiązujące banki spółdzielcze zrzeszone w SGB-Banku S.A. do przekazania informacji nt. złożenia do KRS sprawozdań finansowych za 2011 r. oraz ew. zmian w składzie Zarządu lub RN.	2012-09-17
18.	Stanowisko UKNF w sprawie praktyk sprzedażowych związanych z oferowaniem produktów inwestycyjnych skierowane do podmiotów z rynku bankowego i ubezpieczeniowego.	2012-09-26
19.	Pismo dotyczące procesu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.	2012-11-23
20.	Pismo dotyczące polityki dywidendowej.	2012-11-30
21.	Pismo dotyczące praktyk sprzedażowych.	2012-12-18
22.	Pismo związane z koniecznością niezwłocznego podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji kapitałowej banków zrzeszających i zmianę obecnego modelu biznesowego.	2012-12-20
23.	Pismo dotyczące tzw. antypodatków.	2012-12-28
SEKTOR SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH		

24.	Zakres audytu zewnętrznego na podstawie art. 87 ustawy o skok.	2012-08-08
25.	Pilotaż przekazywania do KNF sprawozdawczości za pośrednictwem PORTAL KNF.	2012-09-07
26.	Przejęcie nadzoru nad kasami przez KNF.	2012-11-09
27.	Projekt instrukcji uzupełniającej do pakietu danych sprawozdawczych skok.	2012-12-31
SEKTOR USŁUG PŁATNICZYCH		
28.	Pismo skierowane do Związku Banków Polskich w związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 19.08.2011 r. o usługach płatniczych.	2012-04-04
29.	Pismo skierowane do Polskiej Izby Ubezpieczeń w związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 19.08.2011 r. o usługach płatniczych.	2012-04-04
30.	Komunikat w sprawie wykonywania przez instytucje płatnicze, unijne oddziały instytucji płatniczych, biura usług płatniczych oraz ich agentów obowiązków związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.	2012-06-20
31.	Pismo do BUP informujące o obowiązkach sprawozdawczych i ochronie środków przez BUP.	2012-10-23
32.	Pismo do Ministerstwa Finansów dotyczące problemów i zagrożeń związanych z działalnością BUP.	2012-12-18
SEKTOR UBEZPIECZENIOWY		
33.	Pismo do krajowych i zagranicznych zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w sprawie przysługującego poszkodowanym roszczenia z tytułu utraty wartości handlowej pojazdu.	2012-02-07
34.	Stanowisko UKNF w sprawie polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń.	2012-02-13
35.	Wykaz zagadnień na spotkania z Członkami Zarządów organizowane w ramach procesu przedaplikacyjnego na potrzeby badania testu użyteczności.	2012-03-22
36.	Stanowisko UKNF w sprawie praktyk sprzedażowych związanych z oferowaniem produktów inwestycyjnych skierowane do podmiotów z rynku bankowego i ubezpieczeniowego.	2012-09-26
37.	Stanowisko UKNF w sprawie adekwatności składek ubezpieczeniowych skierowane do zakładów ubezpieczeń.	2012-10-02
38.	Proces przedaplikacyjny dotyczący modeli wewnętrznych na potrzeby Wyplacalności II. Zawartość pakietu przedaplikacyjnego.	2012-10-15
39.	Stanowisko UKNF w sprawie polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń.	2012-12-05
40.	Pismo do zakładów ubezpieczeń i reasekuracji w przedmiocie działalności prowadzonej w Polsce przez zakłady reasekuracji z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim UE i niebędącym stroną umowy EOG.	2012
SEKTOR EMERYTALNY		
41.	Podział zysków PTE za 2011 r.	2012-01-16
42.	Stanowisko UKNF w sprawie wypłat transferowych OFE dla umów sprzed 1 stycznia 2012 r.	2012-01-31
43.	Podział zysków PTE za 2012 r.	2012-11-30
RYNEK KAPITAŁOWY		
44.	Stanowisko w sprawie świadczenia przez firmy inwestycyjne usług doradztwa finansowego.	2012-03-27
45.	Stanowisko UKNF dotyczące stosowania art. 160 ustawy o ofercie publicznej.	2012-04-10
46.	Stanowisko w sprawie polityki zmiennych składników wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze.	2012-04-27
47.	Uwagi dotyczące jakości, kompletności i rzetelności informacji o składach portfeli funduszy inwestycyjnych prezentowanych w sprawozdaniach kwartalnych.	2012-05-30
48.	Obowiązki w zakresie zatwierdzania sprawozdań finansowych funduszy inwestycyjnych zamkniętych.	2012-08-03

49.	Istotne kwestie dotyczące zarządzania ryzykiem płynności funduszy inwestycyjnych otwartych oraz specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych.	2012-08-03
50.	Ryzyka związane z lokowaniem aktywów w tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę zagranicą lub fundusze zagraniczne.	2012-11-13
51.	Obowiązki towarzystwa w przypadku zawierania, rozwiązywania oraz wypowiedzania umów zarządzania portfelem inwestycyjnym funduszu inwestycyjnego.	2012-11-30
52.	Pismo skierowane do podmiotów zarządzających sekurytyzacyjnymi wierzytelnościami zawierające stanowisko Komisji w sprawie rozwiązywania oraz wypowiedzania umów zarządzania portfelem inwestycyjnym.	2012-12-04
53.	Stanowisko w sprawie zasad polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, powszechnych towarzystw emerytalnych, domów maklerskich i towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2013 r. za 2012 r.	2012-12-11
CHARAKTER MIĘDZYSEKTOROWY		
54.	Pismo do prezesów zarządów banków oraz zakładów ubezpieczeń w przedmiocie dystrybucji ubezpieczeń poprzez banki (<i>bancassurance</i>) w związku z zidentyfikowanymi nieprawidłowościami w tym procesie.	2012-02-21
55.	Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej instytucji finansowych.	2012-11-28
2013		
SEKTOR BANKOWY		
1.	Pismo w sprawie przekazania przez banki informacji dotyczących oferowania produktów o charakterze inwestycyjnym.	2013-01-04
2.	Publikacja Rekomendacji M dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach.	2013-01-15
3.	Pismo w sprawie występujących różnic w klasyfikacji kredytowej banków spółdzielczych zrzeszonych w SGB-Banku S.A.	2013-01-16
4.	Interpretacja uchwały nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych (...)	2013-01-18
5.	Pismo dotyczące zarządzania przez oddziały ryzykiem płynności.	2013-01-28
6.	Pismo w sprawie skarbowych papierów wartościowych.	2013-02-19
7.	Pismo w sprawie ustalenia stawek WIBID/WIBOR.	2013-02-19
8.	Rekomendacja T - stworzenie warunków dla elastycznego podejścia banków do kredytowania detalicznego.	2013-03-06
9.	Wypracowanie jednolitych standardów w zakresie bancassurance.	2013-03-07
10.	Obowiązki wynikające z rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) Nr 149/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu i Rady (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych (...).	2013-03-15
11.	Informacje zamieszczone na stronie internetowej KNF: 18 marca 2013 r. - Komunikat w sprawie przyszłości rynku międzybankowego.	2013-03-18
12.	Interpretacja rozporządzenia EMIR.	2013-03-22
13.	Przesyłanie do UKNF informacji dotyczących dużych zaangażowań.	2013-04-12
14.	Pismo skierowane do zarządów i rad nadzorczych banków krajowych w sprawie wytycznych EBA dotyczących oceny kwalifikacji członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje w instytucji kredytowej (banku).	2013-04-17
15.	Pismo w sprawie blokowania dostępu do witryn internetowych.	2013-04-26
16.	Pismo ws. wspólnej strategii Banku Zrzeszającego i zrzeszonych banków spółdzielczych.	2013-05-15
17.	Projekty standardów technicznych do tzw. pakietu CRD IV/CRR.	2013-05-24
18.	Wystąpienie UKNF skierowane do banków w sprawie relacji z akcjonariuszami mniejszościowymi.	2013-06-05

19.	Publikacja Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.	2013-07-03
20.	Szczegółowe wytyczne dotyczące określenia, czy bank jest bankiem istotnie zaangażowanym.	2013-07-03
21.	Pismo w sprawie przekazywania testów systemu wyliczania środków gwarantowanych.	2013-07-23
22.	Pismo w związku z Walnym Zgromadzeniem Członków KZBS.	2013-08-01
23.	Projekty standardów technicznych do tzw. pakietu CRD IV/CRR.	2013-08-08
24.	Pismo dotyczące fałszywego komornika sądowego.	2013-08-30
25.	Pismo w sprawie uwag nadzoru w zakresie rozwiązań stosowanych przez banki do wyznaczania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych i rezerw na pozabilansowe zobowiązania kredytowe (w tym odpisów IBNR) zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości.	2013-09-20
26.	Pismo w sprawie stawek referencyjnych WIBID/WIBOR.	2013-10-14
27.	Pismo w sprawie bezpieczeństwa transakcji kartami zbliżeniowymi.	2013-10-23
28.	Pismo w sprawie przekazania bankom podręcznika inspekcji.	2013-11-12
29.	Pismo ws. przenoszenia środków z funduszu ogólnego ryzyka na fundusz zasobowy.	2013-11-12
30.	Pismo do banków w sprawie podsumowania analizy luki pomiędzy stanem obszarów IT w bankach a wymaganiami Rekomendacji D.	2013-11-12
31.	Informacje zamieszczone na stronie internetowej KNF - Komunikat w sprawie "phishingu" danych.	2013-11-13
32.	Informacje zamieszczone na stronie internetowej KNF - Ostrzeżenie przed dopuszczaniem pośredników do rachunku bankowego w płatnościach internetowych.	2013-11-18
33.	Pismo w sprawie rozdzielenia na szczeblu zarządczym funkcji operacyjnych od audytu wewnętrznego.	2013-11-27
34.	Przekazanie bankom kierunków polityki nadzorczej wobec banków spółdzielczych w związku z implementacją Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 36/2013 CRD IV.	2013-12-03
35.	Pismo dotyczące wdrożenia w Polsce globalnego systemu GLEIS.	2013-12-18
36.	Pismo dotyczące polityki dywidendowej.	2013-12-19
37.	Prezentacja wyniku finansowego przez banki z uwzględnieniem bancassurance i IBNR.	2013-12-23
38.	Wymogi sprawozdawcze dla banków związane z wejściem w życie pakietu CRD IV/CRR.	2013-12-23
39.	Interpretacja Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.	2013-12-30
40.	Pismo w sprawie bezpieczeństwa placówek bankowych.	2013
SEKTOR SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH		
41.	Stanowisko dotyczące przekazywania informacji sprawozdawczych do KNF.	2013-01-11
42.	Wykładnia Ministerstwa Finansów w zakresie ustalania wyniku finansowego, sposobu wyceny dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez ASK Invest s.a.r.l.	2013-01-18
43.	Pismo skierowane do rad nadzorczych spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w sprawie reprezentacji i głosowania spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych na walnym zgromadzeniu Kasy Krajowej.	2013-01-23
44.	Instrukcja uzupełniająca do pakietu danych sprawozdawczych skok.	2013-02-18
45.	Pismo skierowane do zarządów spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych odnoszące się do postanowień statutów dotyczących oceny zdolności kredytowej przy udzielaniu przez kasę kredytów i pożyczek.	2013-03-14
46.	Interpretacja wybranych zagadnień prawa bilansowego.	2013-03-27

47.	Pismo skierowane do zarządów spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych dotyczące przedmiotu działalności kasy oraz sposobu określenia w statucie więzi członkowskiej.	2013-04-12
48.	Restrukturyzacja kas.	2013-05-10
49.	Stanowisko KNF w sprawie wielostronnego spotkania z kasami.	2013-05-20
50.	Informacja o gwarantowaniu depozytów przez BFG.	2013-05-20
51.	Pismo skierowane do zarządów spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych odnoszące się do postanowień statutów kas dotyczących funduszy własnych kasy.	2013-05-23
52.	Stanowisko KNF dotyczące restrukturyzacji kas.	2013-06-10
53.	Pismo skierowane do prezesa Zarządu Kasy Krajowej w sprawie więzi członkowskiej.	2013-06-24
54.	Informacja o zmianach dotyczących funkcjonowania kas w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o skok oraz niektórych innych ustaw.	2013-06-26
55.	Informacja o obowiązku przekazywania formularza DBT01.	2013-07-01
56.	Informacja o dokumentach niezbędnych do rozpatrzenia wniosku o wyrażenie przez KNF zgody na zaliczenie kwoty kredytu udzielonego na zasadach zobowiązania podporządkowanego do funduszy własnych kasy.	2013-07-08
57.	Stanowisko KNF dotyczące przesłanek wyrażenia przez KNF zgody na zaliczenie kwoty kredytu udzielonego na zasadach zobowiązania podporządkowanego do funduszy własnych kasy.	2013-09-19
SEKTOR USŁUG PŁATNICZYCH		
58.	Pismo do Ministerstwa Finansów przekazujące Informację o sytuacji BUP i KIP w kontekście działań nadzorczych.	2013-06-05
SEKTOR UBEZPIECZENIOWY		
59.	Stanowisko UKNF dotyczące nieróżnicowania składek i świadczeń wg płci (art. 18 udu).	2013-01-17
60.	Obowiązek zgłaszania niepotwierdzonych transakcji na instrumentach pochodnych zgodnie z rozporządzeniem EMIR.	2013-04-04
61.	Pismo do zakładów ubezpieczeń działu I w sprawie rekomendacji w zakresie dobrych praktyk informacyjnych dotyczących ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.	2013-09-30
62.	Informacja o konieczności uzyskania identyfikatora podmiotu prawnego (LEI) oraz obowiązku zgłaszania, zgodnie z rozporządzeniem EMIR, szczegółów transakcji, których przedmiotem są kontrakty pochodne.	2013-12-09
63.	Stanowisko UKNF w sprawie polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń i reasekuracji.	2013-12-11
SEKTOR EMERYTALNY		
64.	Lokowanie aktywów funduszy emerytalnych w zdematerializowane papiery wartościowe.	2013-07-19
65.	Pismo do partnerów społecznych (organizacji pracodawców i związków zawodowych) i instytucji finansowych w przedmiocie dokonania kompleksowego przeglądu regulacji prawnych dotyczących pracowniczych programów emerytalnych.	2013
66.	Pismo do powszechnych towarzystw emerytalnych informujące o stanowisku Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zakresie wyjaśnienia wątpliwości interpretacyjnych dotyczących możliwości przenoszenia środków zgromadzonych na rachunku premiovym otwartego funduszu emerytalnego na rachunek rezerwowy w przypadku niespełnienia warunku osiągnięcia określonej wysokości stopy zwrotu funduszu zarządzanego przez towarzystwo.	2013
RYNEK KAPITAŁOWY		
67.	Stanowisko UKNF w sprawie obowiązków informacyjnych emitentów w zakresie informacji poufnych.	2013-02-26

68.	Stanowisko w sprawie świadczenia przez firmy inwestycyjne usług maklerskich mających za przedmiot instrumenty pochodne niedopuszczone do obrotu zorganizowanego w szczególności będące przedmiotem transakcji na rynku Forex.	2013-07-17
69.	Terminy przekazywania do KNF rocznych, jak również półrocznych sprawozdań finansowych funduszy inwestycyjnych.	2013-07-18
70.	Obowiązek poddawania badaniu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych rocznego sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego niebędącego emitentem papierów wartościowych, który został postawiony w stan likwidacji po dacie bilansowej przypadającej na ostatni dzień roku obrotowego.	2013-07-18
71.	Stanowisko Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie skutków nieimplementowania do dnia 22 lipca 2013 r. do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz. Urz. UE L 174 z 1.07.2011, str. 1 z późn. zm.).	2013-08-21
72.	Stanowisko uzupełniające stanowisko z dnia 27.03.2012 r. w sprawie świadczenia przez firmy inwestycyjne usług doradztwa finansowego.	2013-09-03
73.	Kontrola limitów inwestycyjnych, w związku z pojawiającymi się wątpliwościami interpretacyjnymi odnośnie obowiązków informacyjnych funduszy inwestycyjnych w tym zakresie.	2013-10-28
74.	Kontrola limitów inwestycyjnych, w związku z pojawiającymi się wątpliwościami interpretacyjnymi odnośnie obowiązków informacyjnych funduszy inwestycyjnych w tym zakresie.	2013-10-28
75.	Konieczność uzyskania przez fundusze inwestycyjne identyfikatora podmiotu prawnego (LEI) oraz obowiązku zgłaszania, zgodnie z rozporządzeniem EMIR, szczegółów transakcji, których przedmiotem są kontrakty pochodne.	2013-12-04
76.	Stanowisko w sprawie zasad polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, powszechnych towarzystw emerytalnych, domów maklerskich i towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2014 r. za 2013 r.	2013-12-13
77.	Obowiązki depozytariusza w zakresie weryfikacji przestrzegania limitu całkowitej ekspozycji przez fundusze inwestycyjne.	2013-12-30
78.	Zakres informacji prezentowanych w informacjach depozytariuszy dotyczących zdarzeń błędnej wyceny.	2013-12-30
79.	Zakres informacji prezentowanych w raportach bieżących funduszy inwestycyjnych dotyczących zdarzeń błędnej wyceny.	2013-12-30
CHARAKTER MIĘDZYSEKTOROWY		
80.	Stanowisko UKNF w sprawie polityki dywidendowej instytucji finansowych.	2013-12-10
2014		
SEKTOR BANKOWY		
1.	Uwagi i spostrzeżenia do przygotowywanej przez ZBP rekomendacji dobrych praktyk dla doradców kredytowych (kredyty hipoteczne).	2014-01-03
2.	Pismo o kierunkach polityki nadzorczej wobec banków spółdzielczych.	2014-01-03
3.	Pismo dotyczące znowelizowanej Metodyki BION.	2014-01-13
4.	Pismo dotyczące nowych warunków oraz zasad zaliczania instrumentów kapitałowych i pożyczek podporządkowanych do Tier II.	2014-01-27
5.	Stanowisko UKNF w sprawie przekroczenia salda rachunku bankowego (skierowane do Związku Banków Polskich oraz Krajowego Związku Banków Spółdzielczych).	2014-01-29
6.	Pismo do zarządów banków spółek akcyjnych w sprawie prawidłowego stosowania przez banki prawa firmowego.	2014-03-07
7.	Stanowisko odnośnie do postulatów ZBP w zakresie zmian regulacyjnych mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa polskiego sektora bankowego.	2014-03-11
8.	Rekomendacja EBA dotycząca podwyższenia kapitału najwyższej jakości.	2014-03-21

9.	Postępowanie na rynku Forex oraz świadczenie usług doradztwa inwestycyjnego - banki nieposiadające zezwolenia KNF na prowadzenie działalności maklerskiej.	2014-03-31
10.	Pismo dotyczące wprowadzenia systemu oceny KOBRA.	2014-03-31
11.	Pismo ws. wprowadzenia nowego systemu Kwartalnej Oceny Banków - Raport z Analizy Ryzyka (KOBRA).	2014-04-04
12.	Zaliczenie zysku bieżącego i rocznego do Tier 1.	2014-04-11
13.	Pismo informujące o trybie przekazywania ocen nadanych w ramach systemu KOBRA.	2014-04-23
14.	Pismo dotyczące limitu dużych ekspozycji w świetle przepisów rozporządzenia UE nr 575/2013 oraz przesyłania informacji o przekroczeniu tego limitu.	2014-04-25
15.	Pismo w sprawie rekomendacji dotyczących bezpieczeństwa płatności internetowych Secure Pay.	2014-05-08
16.	Pismo dotyczące prawidłowego zaliczania zysku do Tier 1.	2014-05-08
17.	Powiązania krzyżowe.	2014-05-13
18.	Proces legislacyjny związany z tzw. pakietem CRD IV/CRR.	2014-05-22
19.	Pismo dotyczące limitu ustalonego na podstawie art. 71 ust. 1b ustawy Prawo bankowe w odniesieniu do funduszy własnych.	2014-05-26
20.	Stanowisko kierowane do banków i oddziałów instytucji kredytowych ws. określenia terminu ważności dowodów osobistych.	2014-05-29
21.	Interpretacja pakietu CRD IV/CRR.	2014-07-21
22.	Stanowisko UKNF w zakresie stosowania przez banki tzw. plików cookies.	2014-09-02
23.	Stanowisko w sprawie prezentacji w sprawozdawczości obowiązkowej COREP funduszu z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych w funduszach własnych.	2014-10-14
24.	Stanowisko w sprawie prezentacji w sprawozdawczości obowiązkowej COREP funduszu z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych w funduszach własnych przez banki stosujące polskie Standardy rachunkowości (PSR).	2014-10-16
25.	Przypomnienie, że korespondencja z UKNF powinna być prowadzona w trybie formalnym, przez osoby do tego upoważnione, zgodnie z zasadami reprezentacji.	2014-10-29
26.	Interpretacja rozporządzenia EMIR.	2014-11-07
27.	Pismo dotyczące polityki dywidendowej.	2014-12-05
28.	Pismo w sprawie usług rewizji finansowej.	2014-01-13
29.	Pismo w sprawie działalności inwestycyjnej i maklerskiej.	2014-01-20
30.	Pismo w sprawie Rekomendacji Asset Quality Review.	2014-02-28
31.	Pismo do banków w sprawie wyników AQR.	2014-12-19
32.	Pismo w sprawie manipulacji stawkami referencyjnymi.	2014-06-11
33.	Pismo do banków dotyczące przestrzegania art. 70 Prawa bankowego.	2014-06-27
34.	Pismo do banków w sprawie stawek do fixingu WIBID/WIBOR.	2014-07-11
35.	Informacje zamieszczone na stronie internetowej KNF - Ryzyko związane z podawaniem innemu bankowi danych do logowania do rachunku bankowego.	2014-07-14
36.	Pismo w sprawie stawek referencyjnych.	2014-10-07
37.	Informacje zamieszczone na stronie internetowej KNF - Możliwe ryzyko dla infrastruktury teleinformatycznej instytucji sektora finansowego.	2014-11-03
38.	Pismo w sprawie uwag nadzoru w zakresie zagadnień zidentyfikowanych podczas przeglądu jakości aktywów (AQR) w polskim sektorze bankowym.	2014-12-19
39.	Pismo w sprawie wniosków wynikających z ankiety "IT i bezpieczeństwo w bankach".	2014-12-30
SEKTOR SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH		
40.	Stanowisko KNF dotyczące ujmowania w rachunku wyników otrzymanej darowizny ze środków funduszu stabilizacyjnego.	2014-01-21
41.	Stanowisko KNF dotyczące outsourcingu.	2014-01-28

42.	Konsultacje w sprawie wzorców umów kredytu z funduszu stabilizacyjnego Kasy Krajowej.	2014-02-03
43.	Stanowisko KNF dotyczące transakcji polegających na wydzieleniu zorganizowanej części przedsiębiorstwa.	2014-02-07
44.	Informacja o rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 21.02.2014 r. w sprawie informacji sprawozdawczych skok oraz Kasy Krajowej.	2014-03-03
45.	Powierzenie przez kasy wykonania niektórych czynności innym podmiotom na podstawie art. 9a-9d ustawy o skok.	2014-03-06
46.	Informacja o ograniczeniach dotyczących inwestycji w jednostki uczestnictwa rynku pieniężnego wynikająca z art. 37 ust 1 pkt 4 ustawy o skok.	2014-03-27
47.	Informacja dotycząca realizacji obowiązku przekazywania przez kasy danych w zakresie dużych zaangażowań kredytowych i depozytowych.	2014-04-09
48.	Stanowisko KNF dotyczące stosowania przepisów art. 9a ust. 1 i art. 9b ustawy o skok.	2014-04-14
49.	Wykładnia Ministerstwa Finansów dotycząca przepisów rozporządzenia z dnia 17.09.2013 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakresie możliwości rozwiązywania wcześniej dokonanych odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów w przypadku zawarcia przez kasę ugody z kredytobiorcą.	2014-04-16
50.	Stanowisko KNF w sprawie możliwości dokonywania przez kasy inwestycji określonych w art. 37 ust. 1 pkt 4 ustawy o skok.	2014-04-23
51.	Stanowisko KNF dotyczące wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.	2014-04-23
52.	Stanowisko KNF w sprawie korekt wyników finansowych z lat ubiegłych, dokonanych wskutek uwzględnienia korekt sprawozdań rekomendowanych w toku badania przez biegłego rewidenta lub będących następstwem uwzględnienia ustaleń inspekcji przeprowadzonych w kasach.	2014-05-09
53.	Stanowisko KNF w sprawie monitorowania sytuacji przez kasy będące w posiadaniu skryptów dłużnych ASK Invest s.a.r.l.	2014-06-05
54.	Informacja o przekazywaniu sprawozdawczości dotyczącej istotnych zaangażowań określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21.02.2014 r. w sprawie informacji sprawozdawczych skok oraz Kasy Krajowej.	2014-07-21
55.	Stanowisko KNF dotyczące podstawy prawnej dla Kasy Krajowej do zwracania się do kas o przekazanie danych i wyjaśnień.	2014-08-04
56.	Pismo do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych zobowiązujące kasy do podjęcia działań zmierzających do dostosowania statutu Kasy Krajowej do przepisów prawa.	2014-08-04
57.	Stanowisko Ministerstwa Finansów w zakresie oceny prawidłowości działań organów spółdzielni w kwestii zatwierdzania sprawozdania finansowego.	2014-11-12
58.	Stanowisko KNF dotyczące uwag Kasy Krajowej do informacji zamieszczonej na stronie internetowej KNF w sprawie powiązań kapitałowych i organizacyjnych w systemie skok.	2014-12-12
SEKTOR UBEZPIECZENIOWY		
59.	Pismo Przewodniczącego KNF do krajowych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji wskazujące na potrzebę intensyfikowania działań mających na celu dostosowanie się do wymogów dyrektywy Wypłacalność II oraz informujące, że organ nadzoru będzie podejmował działania wspierające i monitorujące przygotowania zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji do wymogów przedmiotowej dyrektywy, w szczególności związane z wytycznymi EIOPA dotyczącymi działań przygotowawczych.	2014-02-07

60.	Pisma do zakładów uczestniczących w procesach przedaplikacyjnych modeli wewnętrznych informujące o wymaganych dokumentach, na podstawie których UKNF dokonywać będzie oceny postępów osiąganych przez podmioty sektora ubezpieczeniowego we wdrażaniu wymogów systemu Wyłagalność II, w tym wytycznych przygotowawczych EIOPA w sprawie procesów przedaplikacyjnych, a także o terminach przekazania tych dokumentów do organu nadzoru.	2014-02-25
61.	Pismo Przewodniczącego KNF do krajowych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji zawierające dwuletni harmonogram działań związanych z przygotowaniem podmiotów sektora ubezpieczeniowego do wymogów systemu Wyłagalność II, w tym ze stosowaniem wytycznych EIOPA dotyczących działań przygotowawczych.	2014-04-18
62.	Stanowisko UKNF w sprawie polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń i reasekuracji.	2014-12-03
63.	Pismo do zakładów ubezpieczeń Działu I i II w sprawie prezentacji w sprawozdaniu finansowym przychodów z tytułu świadczeń dodatkowych za posiadanie przez zakłady ubezpieczeń znacznych ilości aktywów w funduszach zarządzanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych (tzw. kick-back).	2014-12-19
SEKTOR EMERYTALNY		
64.	Realizacja procesu umarzania jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunkach członków OFE w związku z wejściem w życie przepisów ustawy <i>o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych</i> .	2014-01-24
65.	Klasyfikacja papierów wartościowych nabytych przez OFE w drodze transakcji typu <i>buy sell back</i> w kontekście przepisu art. 23 ust. 6 ustawy <i>o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych</i> .	2014-01-27
66.	Sposób wyznaczania rachunków członkowskich, na których zgodnie z przepisami ustawy <i>o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych</i> , nastąpi umorzenie 51,5% jednostek rozrachunkowych zapisanych na dzień 31 stycznia 2014 r.	2014-01-30
67.	Sposób wykonania przez OFE obowiązku obliczenia na dzień 31 stycznia 2014 r. wartości, o której mowa w art. 23 ust. 8 ustawy <i>o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych</i> oraz przesłania tej wartości do ZUS.	2014-01-31
68.	Stosowanie przepisu art. 142 ust. 1 pkt 4 ustawy <i>o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych</i> od dnia 1 lutego 2014 r.	2014-02-07
69.	Realizacja obowiązków informacyjnych przez podmioty nadzorowane (po wejściu w życie ustawy <i>o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych</i>) w przypadku naruszeń przepisów prawa lub przepisów statutów reglamentujących działalność lokacyjną.	2014-02-20
70.	Tryb postępowania ze środkami zgromadzonymi na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego po wejściu w życie ustawy <i>o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych</i> .	2014-02-26
71.	Informacja OFE sporządzona zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. <i>o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w OFE</i> .	2014-03-25
72.	Podział zysków PTE za 2013 r.	2014-03-27
73.	Stanowisko UKNF dotyczące zakazu prowadzenia działalności akwizycyjnej na rzecz OFE.	2014-03-28
74.	Lokowanie aktywów funduszy emerytalnych w lokaty denominowane w walutach państw będących członkami UE lub stronami umowy o EOG, lub członkami OECD oraz klasyfikacja lokat funduszy, jako lokaty denominowane w walucie krajowej bądź denominowane w walucie innej niż krajowa.	2014-06-30
75.	Podział zysków PTE za 2014 r.	2014-12-03

76.	Pismo do powszechnych towarzystw emerytalnych informujące o zakazie prowadzenia działalności akwizycyjnej na rzecz otwartych funduszy emerytalnych zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz o zakazie reklamy otwartych funduszy emerytalnych do dnia 31 lipca 2014 r. zgodnie z ustawą o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych.	2014-03-28
RYNEK KAPITAŁOWY		
77.	Prawidłowe wypełnianie obowiązków informacyjnych w zakresie przekazywania sprawozdań kwartalnych funduszy inwestycyjnych.	2014-01-09
78.	Prawidłowe wypełnianie obowiązków dotyczących raportowania na podstawie przepisów rozporządzenia EMIR.	2014-02-14
79.	Stanowisko UKNF w sprawie obowiązku z art. 69 ustawy o ofercie publicznej.	2014-03-17
80.	Stanowisko dotyczące zasad postępowania przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych zgodnie z przepisami ustawy o funduszach inwestycyjnych w zakresie organizacji i funkcjonowania towarzystw funduszy inwestycyjnych.	2014-03-17
81.	Stanowisko w sprawie publikacji przez TFI prospektów informacyjnych, KII oraz informacji reklamowych.	2014-03-20
82.	Stanowisko w sprawie funkcjonowania systemu nadzoru zgodności działalności z prawem.	2014-05-27
83.	Ryzyka wystąpienia ataków hakerskich na infrastrukturę teleinformatyczną podmiotów nadzorowanych.	2014-11-04
84.	Stanowisko w sprawie braku możliwości złożenia przez pełnomocnika w dokumencie informacyjnym oświadczenia, o którym mowa w art. 22 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.	2014-11-17
85.	Stanowisko w sprawie zasad polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, powszechnych towarzystw emerytalnych, domów maklerskich i towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2015 r. za 2014 r.	2014-12-09
CHARAKTER MIĘDZYSEKTOROWY		
86.	Stanowisko UKNF odnośnie działań, które powinny zostać podjęte przez podmioty nadzorowane w związku z rosnącą liczbą wpisów w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych.	2014-02-11
87.	Pismo skierowane do podmiotów nadzorowanych (bank, zu, domy maklerskie, TFI, PTE) dotyczące konieczności zachowania dobrych relacji z klientami, także w zakresie rozpatrywania skarg i reklamacji.	2014-11-05
88.	Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej instytucji finansowych.	2014-12-02
89.	Stanowisko UKNF w sprawie przetwarzania danych osobowych klientów przez instytucje finansowe.	2014-12-30
90.	Stanowisko kierowane do banków i oddziałów instytucji kredytowych ws. listy ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego.	2014-08-14
2015		
SEKTOR BANKOWY		
1.	Pismo ws. wypłaty udziałów przez banki spółdzielcze.	2015-01-14
2.	Stanowisko KNF w sprawie wypełniania przez banki obowiązków wynikających z art. 142 ust. 1 ustawy Prawo bankowe.	2015-01-19
3.	Pismo ws. wykazania przez bank ujemnego wyniku finansowego wynikającego ze zdarzeń o jednorazowym charakterze.	2015-01-19
4.	Pismo ws. wypłaty udziałów przez banki spółdzielcze.	2015-01-19
5.	Interpretacja Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.	2015-02-03
6.	Interpretacja rozporządzenia EMIR.	2015-02-06
7.	Stanowisko KNF w sprawie zapewnienia staranności w procesie informowania odbiorców usług finansowych o ryzyku zmiennej stopy procentowej.	2015-02-12

8.	Jednolite zasady wdrażania przez banki postanowień Rekomendacji U - cz. I.	2015-02-20
9.	Ustalenie i opublikowanie wskaźników regulujących sposób wyliczania funduszy własnych w okresie przejściowym.	2015-03-26
10.	Stanowisko w zakresie określenia wartości procentowych i współczynników.	2015-04-01
11.	Wartości procentowe dla funduszy własnych.	2015-04-03
12.	Informacje zamieszczone na stronie internetowej KNF - Możliwe ryzyko dla infrastruktury teleinformatycznej.	2015-04-13
13.	Pismo ws. zaliczania przez zrzeszone banki spółdzielcze minimum depozytowego do podstawowej lub uzupełniającej rezerwy płynności.	2015-04-22
14.	Informacja dotyczące zmodyfikowanej metodyki BION zgodnie z postanowieniami dyrektywy CRD IV.	2015-04-28
15.	Pismo dotyczące stanowiska Urzędu KNF ws. przechowywania środków pieniężnych klientów przez firmy inwestycyjne przekazanego pismem Przewodniczącego KNF p. Andrzeja Jakubiaka.	2015-05-14
16.	Pismo ws. przechowywania środków pieniężnych klientów przez firmy inwestycyjne.	2015-05-18
17.	Pismo w sprawie manipulacji stawkami referencyjnymi dokonywanych na rynkach finansowych.	2015-05-21
18.	Interpretacja Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.	2015-05-29
19.	Pismo w sprawie manipulacji stawkami WIBID/WIBOR.	2015-06-26
20.	Jednolite zasady wdrażania przez banki postanowień Rekomendacji U - cz. II.	2015-06-30
21.	Przekazywanie danych do BIK S.A.	2015-07-08
22.	Pismo skierowane do banków krajowych dotyczące zidentyfikowania świadczonych przez niektóre banki usług polegających na wydawaniu tzw. „kart przedpłaconych”.	2015-07-10
23.	Pismo w sprawie manipulacji stawkami WIBID/WIBOR.	2015-07-15
24.	Pismo w sprawie współpracy audytu wewnętrznego w grupie.	2015-07-24
25.	Interpretacja Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.	2015-07-31
26.	Interpretacja Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.	2015-08-06
27.	Informacje zamieszczone na stronie internetowej KNF - Zasady bezpieczeństwa w bankowości elektronicznej.	2015-09-21
28.	Stanowisko UKNF dotyczące udzielania kredytów wiązanych.	2015-10-06
29.	Ujmowanie opłat na BFG przez sektor bankowy.	2015-10-07
30.	Interpretacja Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.	2015-10-14
31.	Wejście w życie ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym - zwrócenie uwagi na zmiany przepisów, w tym zwłaszcza dotyczących struktury funduszy własnych.	2015-10-22
32.	Stosowanie uchwały nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2014 r. <i>w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych (...)</i> po wejściu w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. <i>o nadzorze makroostrożnościowym (...)</i> .	2015-10-29
33.	Stanowisko/wyjaśnienia dotyczące poziomu wskaźników kapitałowych.	2015-11-02
34.	Pismo w sprawie minimalnych kosztów utrzymania gospodarstwa domowego przyjmowanych przez banki do oceny zdolności kredytowej.	2015-11-12
35.	Uaktualniony standard sprawozdawczy dotyczący raportowania współczynnika LCR.	2015-11-13
36.	Pismo w sprawie systemów wyliczania i jakości danych.	2015-11-18
37.	Pismo w sprawie podsumowania ankiet bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach.	2015-11-19

38.	Interpretacja Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.	2015-11-30
39.	Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej banków.	2015-12-15
40.	Informacja dotycząca stanowiska Ministerstwa Finansów w odniesieniu do opłat na Bankowy Fundusz Gwarancyjny.	2015-12-30
41.	Pismo do SKOK w sprawie zamknięcia roku 2015.	2015-12-18
42.	Pismo dotyczące interpretacji KIMSF 21 w zakresie opłat na BFG wnoszonych przez banki.	2015-12-30
SEKTOR SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH		
43.	Przekazanie stanowiska Ministerstwa Finansów dotyczącego ujęcia w księgach rachunkowych i prezentacji w sprawozdaniu finansowym transakcji wnoszenia do tworzonych spółek aportów w zamian za przekazane udziały kapitałowe - z punktu widzenia prawa bilansowego.	2015-02-12
44.	Informacja o wejściu w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25.06.2014 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości w SKOK.	2015-02-12
45.	Wydawanie rekomendacji dla SKOK.	2015-03-04
46.	Wydanie Rekomendacji A-SKOK oraz B-SKOK.	2015-07-03
47.	Zasady wyceny według metody efektywnej stopy procentowej.	2015-08-04
48.	Informacja o wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31.07.2015 r. w sprawie ustawy z dnia 5.11.2009 r. o skok.	2015-08-04
49.	Zasady rozpatrywania reklamacji w związku z wejściem w życie Ustawy z dn. 5.08.2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym. Informacja o organizacji procesu rozpatrywania skarg, która została określona w <i>Zasadach dotyczących procesu obsługi skarg przez instytucje finansowe</i> .	2015-10-08
SEKTOR USŁUG PŁATNICZYCH		
50.	Pismo do KIP w sprawie opracowania zasad i terminów weryfikacji ważności certyfikatu KNF, który warunkuje techniczną sprawność tokenu do przekazywania informacji sprawozdawczej dla KNF poprzez Portal.	2015-03-12
SEKTOR UBEZPIECZENIOWY		
51.	Lista błędów krytycznych w modelach wewnętrznych zakładów ubezpieczeń.	2015-04-07
52.	Stanowisko KNF w sprawie kalkulacji wysokości składki ubezpieczeniowej (adekwatności składki w zakładach prowadzących działalność w grupie 3 i 10 działu II).	2015-09-28
53.	Stanowisko UKNF w sprawie polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń i reasekuracji.	2015-12-02
54.	Ujednolicony pakiet aplikacyjny wraz z notą objaśniającą służące uporządkowaniu dokumentacji potwierdzającej zgodność z przepisami prawa dla zakładów ubezpieczeń i reasekuracji składających do Komisji Nadzoru Finansowego wnioski o stosowanie modeli wewnętrznych do wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności.	2015-12-17
55.	Pismo do brokerów ubezpieczeniowych w kontekście przyjętych Wytycznych dla zakładów ubezpieczeń dotyczących zarządzania ryzykiem powodzi w sektorze ubezpieczeń.	2015
56.	Informacja w sprawie rozpatrywania skarg przez brokerów ubezpieczeniowych w związku z Wytycznymi EIOPA w sprawie rozpatrywania skarg przez pośredników ubezpieczeniowych.	2015
SEKTOR EMERYTALNY		
57.	Zakres przedmiotowy tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 49 ust. 2 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.	2015-05-14
RYNEK KAPITAŁOWY		
58.	Stanowisko w sprawie prawidłowego realizowania zleceń konwersji oraz zamiany.	2015-03-30
59.	Ryzyko związane z obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego.	2015-04-13

60.	Stanowisko KNF w sprawie przechowywania środków pieniężnych klientów przez firmy inwestycyjne.	2015-04-23
61.	Stanowisko w sprawie rozliczania kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym przez autoryzowanych kontrahentów centralnych (central counterparty, CCP).	2015-07-20
62.	Stanowisko w sprawie wymaganego poziomu depozytu zabezpieczającego dla instrumentu finansowego.	2015-07-21
63.	Nowa polityka zatwierdzania prospektów emisyjnych.	2015-08-12
64.	Stanowisko w sprawie funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w towarzystwach funduszy inwestycyjnych.	2015-09-04
65.	Istotne kwestie dotyczące właściwego zarządzania ryzykiem, odnoszące się do rozliczania poprzez centralnego kontrahenta (CCP) niektórych transakcji zawieranych przez fundusze inwestycyjne.	2015-09-09
66.	Nieprawidłowości w realizacji zleceń konwersji oraz zamiany.	2015-09-18
67.	Stanowisko w zakresie formy czynności prawnej, na mocy której strony postanawiają o możliwości składania sobie oświadczeń woli w formie elektronicznej, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.	2015-10-07
68.	Zasady rozpatrywania reklamacji przez podmioty rynku finansowego, składane przez klientów tych podmiotów oraz zasady działania Rzecznika Finansowego.	2015-10-08
69.	Stanowisko dotyczące rozpatrywania reklamacji przez TFI w związku z wejściem w życie <i>ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym</i> .	2015-10-08
70.	Stanowisko w sprawie prowadzenia działalności maklerskiej przez zagraniczne podmioty w Polsce, w tym brokerzy rynku Forex.	2015-11-30
71.	Stanowisko w sprawie zasad polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, powszechnych towarzystw emerytalnych, domów maklerskich i towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 r. za 2015 r.	2015-12-07
72.	Stanowisko UKNF przypominające o roli, jaką w procesie świadczenia usług maklerskich przez firmy inwestycyjne pełnią stanowiska Urzędu Komisji.	2015-12-14
73.	Stanowisko UKNF w sprawie współpracy firmy inwestycyjnej z podmiotami trzecimi w przedmiocie realizacji czynności związanych z ogłoszeniem i przeprowadzeniem wezwania do zapisywania się na sprzedaż lub zamianę akcji spółki publicznej.	2015-12-14
74.	Stanowisko UKNF w sprawie żądań ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu przepisów art. 147 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi kierowanych przez dyrektorów oddziałów Zakładów Ubezpieczeń Społecznych oraz dyrektorów Urzędów Kontroli Skarbowej wobec domów maklerskich.	2015-12-23
75.	Stanowisko UKNF w sprawie sposobu rozpatrywania reklamacji przez podmioty rynku finansowego składanych przez klientów tych podmiotów na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym w kontekście rozpatrywania skarg, o których mowa w art. 13a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.	2015-12-23
CHARAKTER MIĘDZYSEKTOROWY		
76.	Komunikat UKNF dotyczący dostosowania podmiotów nadzorowanych do wymogów określonych w dyrektywach i rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (UE).	2015-07-10
77.	Stanowisko KNF dotyczące rozpatrywania reklamacji przez podmioty nadzorowane w związku z wejściem w życie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym.	2015-10-08
78.	Stanowisko KNF w sprawie polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń, PTE, domów maklerskich i TFI.	2015-12-01
I półrocze 2016		
SEKTOR BANKOWY		
1.	Pismo do Krajowego Związku Banków Spółdzielczych dotyczące zastosowania przepisów o podziale kompetencji w ramach zarządu banku.	2016-02-11

2.	Pismo do Związku Banków Polskich i Krajowego Związku Banków Spółdzielczych dotyczące dostosowania statutów do wymogu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.	2016-03-21
3.	Pismo do banków krajowych dotyczące określenia funduszy własnych w statutach.	2016-03-31
4.	Stanowisko dotyczące podejścia przyjmowanego przez banki przy występowaniu w imieniu klienta przez adwokata w kontaktach z bankiem na podstawie pełnomocnictwa.	2016-04-19
5.	Pismo do banków krajowych dotyczące określenia wymogów, które powinny być spełnione przez członków zarządu i rady nadzorczej banku.	2016-05-19
6.	Pismo do zarządów banków dotyczące uwzględniania w testach warunków skrajnych odpływu z tytułu depozytów, które mogą zostać wycofane za pomocą kanału internetowego lub mobilnego.	2016-06-03
7.	Stanowisko UKNF dotyczące emisji obligacji podporządkowanych.	2016-06-10
8.	Pismo do zarządów banków dotyczące edukowania klientów i pokrewnych działań w zakresie bezpieczeństwa.	2016-06-29
9.	Pismo do zarządów banków dotyczące minimalnych kosztów utrzymania gospodarstw domowych przyjmowanych do oceny zdolności kredytowej.	2016-06-30
SEKTOR SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH		
10.	Stanowisko w sprawie stosowania przez podmioty nadzorowane tzw. klauzul modyfikacyjnych.	2016-02-11
11.	Stanowisko w sprawie umów kredytu i pożyczek udzielanych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.	2016-02-25
SEKTOR EMERYTALNY		
12.	Stanowisko UKNF w sprawie posługiwania się w materiałach informacyjnych OFE pojęciem "okresowej porównawczej stopy zwrotu".	2016-06-22
RYNEK KAPITAŁOWY		
13.	Stanowisko w sprawie polityki dywidendowej towarzystw funduszy inwestycyjnych za 2015 rok.	2016-01-25
14.	Stanowisko w sprawie obowiązku uiszczenia opłaty rocznej przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych.	2016-01-25
15.	Stanowisko w sprawie skutków wejścia w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/760 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych w sytuacji braku implementacji do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r.	2016-01-26
16.	Stanowisko w sprawie opłat na pokrycie kosztów nadzoru w odniesieniu do agentów transferowych.	2016-02-08
17.	Stanowisko w sprawie opłat na pokrycie kosztów nadzoru w odniesieniu do podmiotów zarządzających sekurytyzowanymi wierzytelnościami.	2016-02-08
18.	Stanowisko w sprawie opłat na pokrycie kosztów nadzoru w odniesieniu do dystrybutorów jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.	2016-02-08
19.	Stanowisko w sprawie procesu realizacji zleceń zmiany/konwersji jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.	2016-02-24
20.	Stanowisko UKNF w sprawie sposobu prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach zatwierdzania prospektu emisyjnego w związku z wejściem w życie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2016/301 z dnia listopada 2015 r. uzupełniającego dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacji standardów technicznych dotyczących zatwierdzania i publikacji prospektu emisyjnego oraz upowszechniania reklam i zmieniające rozporządzenie Komisji (WE nr 809/2014).	2016-04-12

21.	Stanowisko w sprawie wypełniania przez fundusze inwestycyjne obowiązku informacyjnego wynikającego z ustawy o IKE i IKZE.	2016-04-15
22.	Stanowisko w sprawie obciążania funduszy inwestycyjnych kosztami zarządzania sekurytyzowanymi wierzytelnościami.	2016-04-28
23.	Stanowisko w sprawie braku możliwości prowadzenia wielu rejestrów uczestników dla jednego funduszu inwestycyjnego.	2016-05-11
24.	Stanowisko dotyczące zarządzania ryzykiem związanym ze stosowaniem instrumentów pochodnych w odniesieniu do specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz funduszy inwestycyjnych zamkniętych.	2016-05-25
25.	Stanowisko w sprawie oferowania niektórych kategorii instrumentów finansowych przez firmy inwestycyjne w ramach tzw. ofert niepublicznych.	2016-05-30
26.	Stanowisko Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie niektórych skutków niedostosowania do dnia 3 lipca 2016 r. polskiego porządku prawnego do przepisów rozporządzenia MAR.	2016-06-28
27.	Stanowisko w sprawie zakresu stosowania rozporządzenia MAR w stosunku do podmiotów rynku funduszy inwestycyjnych.	2016-06-30
CHARAKTER MIĘDZYSEKTOROWY		
28.	Stanowisko w sprawie stosowania przez podmioty nadzorowane tzw. klauzul modyfikacyjnych	2016-02-11
29.	Stanowisko w sprawie umów kredytu i pożyczek udzielanych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe i banki (restrukturyzacja zadłużenia).	2016-02-25
30.	Skrócony opis metod służących ocenie nadzorczej przy identyfikacji innych instytucji o znaczeniu systemowym.	2016-06-08

Zródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 3. Rekomendacje i wytyczne wydane przez KNF w okresie 12 października 2011 r. - 30 czerwca 2016 r.

Lp.	Przedmiot Rekomendacji/Wytycznych	Data
2012		
SEKTOR BANKOWY		
1.	Rekomendacja J dotycząca zasad gromadzenia i przetwarzania przez banki danych o nieruchomościach.	2012-09-11
2.	Wytyczne - Proces walidacji nadzorczej statystycznych metod obliczania wymogów kapitałowych.	2012-08-31
2013		
SEKTOR BANKOWY		
1.	Rekomendacja D KNF dotycząca zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach.	2013-01-08
2.	Rekomendacja M dotycząca zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach.	2013-01-08
3.	Rekomendacja T dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.	2013-02-26
4.	Rekomendacja S dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.	2013-06-18
2014		
SEKTOR BANKOWY		
1.	Rekomendacja U dotycząca dobrych praktyk w zakresie bancassurance.	2014-06-24

2.	Rekomendacja K dotycząca zasad prowadzenia przez banki hipoteczne rejestru zabezpieczenia listów zastawnych oraz rachunku zabezpieczenia listów zastawnych i jego projekcji - nowelizacja.	2014-07-22
3.	Rekomendacja F dotycząca podstawowych kryteriów stosowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego przy zatwierdzaniu regulaminów ustalania bankowo-hipotecznego wartości nieruchomości wydawanych przez banki hipoteczne - nowelizacja.	2014-07-22
SEKTOR UBEZPIECZENIOWY		
4.	Wytyczne dla zakładów ubezpieczeń dotyczące dystrybucji ubezpieczeń.	2014-06-24
5.	Wytyczne dla zakładów ubezpieczeń i reasekuracji dotyczące reasekuracji biernej i retrocesji.	2014-06-30
6.	Wytyczne dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji dotyczące zarządzania ryzykiem powodzi w sektorze ubezpieczeń.	2014-12-16
7.	Wytyczne dla zakładów ubezpieczeń dotyczące likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych.	2014-12-16
8.	Rekomendacje dla zakładów ubezpieczeń dotyczące procesu ustalania i wypłaty zadośćuczynienia z tytułu szkody niemajątkowej z umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.	2016-06-21
CHARAKTER MIĘDZYSEKTOROWY		
9.	Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.	2014-07-22
10.	Wytyczne dotyczące zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w: powszechnych towarzystwach emerytalnych, zakładach ubezpieczeń i reasekuracji, towarzystwach funduszy inwestycyjnych, podmiotach infrastruktury rynku kapitałowego, firmach inwestycyjnych.	2014-12-16
2015		
SEKTOR BANKOWY		
1.	Rekomendacja P dotycząca zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków - nowelizacja.	2015-03-10
2.	Założenia Rekomendacji Z dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach.	2015-03-10
3.	Rekomendacja W dotycząca zarządzania ryzykiem modeli w bankach.	2015-07-21
4.	Rekomendacja C dotycząca zarządzania ryzykiem koncentracji.	2015-10-06
SEKTOR SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH		
5.	Rekomendacja B-SKOK dotycząca dobrych praktyk w zakresie ładu korporacyjnego spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.	2015-06-23
6.	Rekomendacja A-SKOK dotycząca dobrych praktyk zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.	2015-06-23
7.	Rekomendacja C-SKOK dotycząca rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo - kredytowych.	2015-12-15
SEKTOR UBEZPIECZENIOWY		
8.	Wytyczne dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji dotyczące procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.	2015-07-07
CHARAKTER MIĘDZYSEKTOROWY		
9.	Rekomendacja dotycząca bezpieczeństwa transakcji płatniczych wykonywanych w Internecie przez banki, krajowe instytucje płatnicze, krajowe instytucje pieniądza elektronicznego i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.	2015-11-17
I półrocze 2016 r.		

SEKTOR BANKOWY		
1.	Rekomendacja K dotycząca zasad prowadzenia przez banki hipoteczne rejestru zabezpieczenia listów zastawnych.	2016-02-09
SEKTOR SPÓŁDZIELCZYCH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWYCH		
2.	Założenia do projektu Rekomendacji E-SKOK dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, stopy procentowej, płynności i koncentracji w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.	2016-02-09
SEKTOR UBEZPIECZENIOWY		
3.	Rekomendacje dotyczące systemu zarządzania produktem.	2016-03-22
4.	Rekomendacje dotyczące badania adekwatności produktu.	2016-03-22
5.	Rekomendacje dla zakładów ubezpieczeń dotyczące procesu ustalania i wypłaty zadośćuczynienia z tytułu szkody niemajątkowej z umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych	2016-06-21
RYNEK KAPITAŁOWY		
6.	Wytyczne dotyczące świadczenia usług maklerskich na rynku OTC instrumentów pochodnych.	2016-05-24

Zródło: opracowanie własne UKNF

2. INSTYTUCJE ZEWNĘTRZNE O KOMISJI NADZORU FINSOWEGO

2.1 Najwyższa Izba Kontroli

Rok 2013

Tytuł kontroli: Funkcjonowanie systemu ochrony praw klientów instytucji finansowych.

Ocena ogólna kontrolowanej działalności: „*Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) i jej Urzędu w zakresie ochrony praw klientów instytucji finansowych w okresie od początku 2011 do końca I półrocza 2013. Komisja nie zapewnia jednak pełnej ochrony nieprofesjonalnych uczestników rynku, gdyż nie jest upoważniona przepisami prawa do ingerowanie w relacje między podmiotami nadzorowanymi a ich klientami, w szczególności gdy spór ma charakter cywilnoprawny.*”

Rok 2014

Tytuł kontroli: Nadzór nad publicznym obrotem instrumentami finansowymi.

Ocena ogólna kontrolowanej działalności: „*Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² wykonywanie przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) zadań związanych z nadzorem nad publicznym obrotem instrumentami finansowymi w okresie od początku 2012 roku do końca I połowy 2014 roku. Komisja Nadzoru Finansowego, zgodnie z przyjętym podejściem zakładającym tylko badanie spełniania wymogów formalnych określonych w stosowanych przepisach, prawidłowo weryfikowała kompletność informacji zawartych w prospektach i memorandum informacyjnych, przedstawianych przez emitentów wnioskujących o dopuszczenie instrumentów finansowych do obrotu na rynku regulowanym (...)*”

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje trzy-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Zob. przypis 1.

Rok 2015

Tytuł kontroli: Sprawowanie kontroli nad instytucjami obowiązanyymi w ramach przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Ocena ogólna kontrolowanej działalności: „Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ działania Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) i jej Urzędu w zakresie sprawowania kontroli nad instytucjami obowiązanyymi, wynikające z ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu⁴ (zwanej dalej: ustawą) w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2015 r.”

2012-30.VI.2016

Corocznie w Komisji Nadzoru Finansowego prowadzona jest kontrola Najwyższej Izby Kontroli w ramach kontroli wykonania budżetu państwa. W wyniku kontroli z wykonania budżetu państwa NIK oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa za rok 2011, 2013, 2014 i 2015 w części 70 - Komisja Nadzoru Finansowego.

2.2 Międzynarodowy Fundusz Walutowy

May 2015

IMF STAFF DISCUSSION NOTE

Rethinking Financial Deepening: Stability and Growth in Emerging Markets

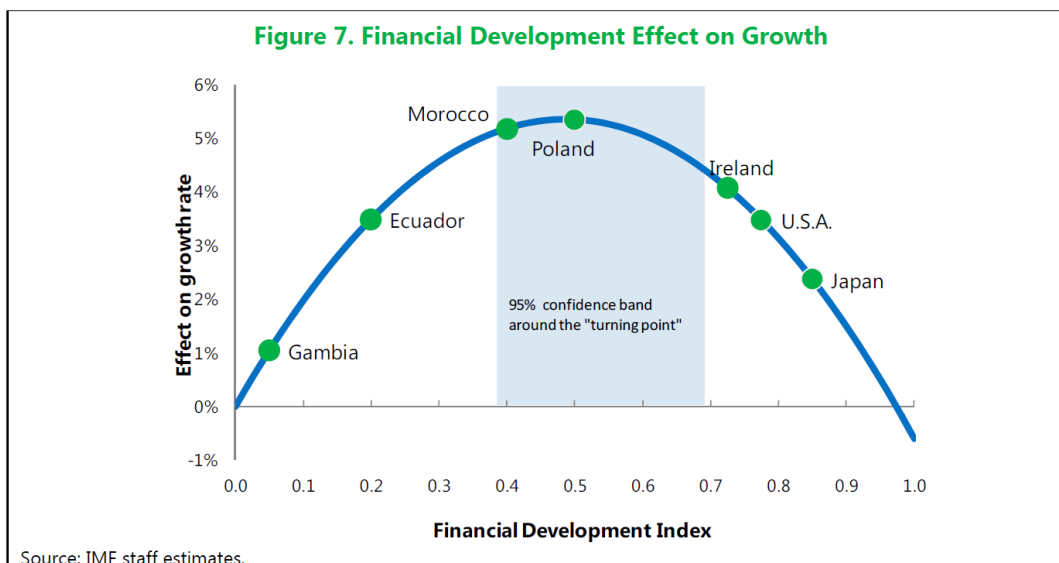
(...)

22. Empirical analysis indicates that there is a significant, bell-shaped, relationship between financial development and growth (Figure 7). The estimation approach used to derive this relationship, discussed in Annex 2, addresses the endogeneity problem and controls for crisis episodes as well as other standard growth determinants, such as initial income per capita, education, trade openness, foreign direct investment flows, inflation, and government consumption. Based on a sample of 128 countries over 1980-2013, this paper's analysis suggests that financial development increases growth, but the effects weaken at higher levels of financial development, and eventually become negative. This relationship confirms recent findings in the literature (Arcand, Berkes, and Panizza 2012).

23. The level of financial development above for which the positive effects on growth begin to decline lies between 0.4 and 0.7 on the FD index (Figure 7). This estimate is an average across all countries, including AEs, EMs, and LIDCs, and over a time span of 30 years. Figure 7 illustrates where a set of countries at different stages of financial development would lie on the estimated curve. It is worth emphasizing, however, that there is a wide band around the “turning point,” reflecting variation in countries' fundamentals and institutional settings. With a confidence level of 95 percent, the point at which the marginal impact of finance on growth becomes significantly negative is around 0.7. (...)

³ Zob. przypis 1.

⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 455 ze zm.

(...) 45. There are clear lessons for emerging markets from this study: First, financial development is multi-faceted and should be measured by looking at many indicators. Second, financial development can be promoted by putting in place a strong business, regulatory, and supervisory environment. Of the 93 regulatory principles, the critical principles that matter for financial development and financial stability are essentially the same. This means that better—not more—regulation is what promotes financial stability and development. Third, since the weakening effect on growth at higher levels of financial development stems from financial deepening, raising access or efficiency at any level of financial development would be beneficial. Fourth, to mitigate economic and financial stability risks, as well as reduce the likelihood of a crisis, too fast a pace of financial development should be avoided. Finally, there is no “one-size-fits-all” in terms of sequencing the development of financial systems, but the relative benefits from institutions decline and those from markets increase over time. (...)

IMF Country Report No. 16/210

REPUBLIC OF POLAND
2016 ARTICLE IV CONSULTATION—PRESS RELEASE; STAFF REPORT; AND
STATEMENT BY THE EXECUTIVE DIRECTOR FOR THE REPUBLIC OF POLAND

(...)

Directors observed that the banking sector remains well-capitalized amid weakening profitability. They stressed the importance of safeguarding financial sector stability, and welcomed the strengthened financial sector framework now in place, including the new bank resolution framework, which should now be implemented.

(...)

25. The banking sector remains well-capitalized amid weakening profitability.
 Profitability has declined markedly during the past year amid narrowing interest margins (Figure 10) and other costs on banks, including additional contributions to the Bank Guarantee Fund (BFG). Nonetheless, capital adequacy remained robust (above 15 percent in the fourth quarter of 2015), liquidity sufficient (liquid assets to total assets of

more than 22 percent in the first quarter of this year, declining loans-to-deposits ratio, and almost all banks complying with the Liquidity Coverage Ratio (LCR) requirement) (Figure 11), and reliance on foreign funding manageable. NPLs are gradually coming down, though are still high in some segments (Figures 17 and 18) despite strong growth and falling unemployment. Credit standards on loans have remained broadly unchanged in recent quarters, with the exception of housing loans, where standards tightened on the back of new prudential recommendations and reduced appetite among some banks for expanding the housing loan portfolio.
(...)

2.3 Agencje ratingowe

Moody's Investors Service: Banking System Outlook - Poland, 28 September 2016

Capital levels at Polish banks are adequate, and the banking sector has one of the strongest leverage ratios among Central and Eastern Europe (CEE) peer systems, supported by prudent rules governing dividend distribution. The average Common Equity Tier 1 (CET1) and Total Capital ratio (TCR) were 15.7% and 17.1%, respectively, with the leverage ratio (shareholder equity to total assets) at 10.9% as of June 2016.

(...)

Polish banks hold sound levels of capital, with a system-wide Common Equity Tier 1 (CET1) of 15.7% and a Capital Adequacy Ratio (CAR) of 17.1% as of March 2016. This falls slightly below the average for the CEE peer group, partially due to a conservative risk weight the Polish regulator applies to foreign-currency mortgages. In terms of leverage (a measure of equity to total assets), the Polish banking sector ranks second in the peer group after Slovenia. Furthermore, the system reports a sound Texas ratio of 35%, largely in line with Slovakia, better than the peer average.

(...)

Poland has the most developed capital market in the CEE region with a large domestic investor base. Nevertheless, the reliance of its banks on wholesale funding is limited, and mostly used by banks that hold legacy Swiss franc mortgages. As a result, issued debt (senior and subordinated) accounts for only 5% of the total balance sheet of Polish banks, while customer deposits accounted for 60% as of May 2016. This funding structure has remained fairly stable over the last few years.

(...)

Moody's Investors Service: Banking - Poland, Sector in-depth, 3 March 2016

This year, Polish banks must comply with a fresh series of regulatory measures imposed by the country's financial regulator (KNF) late last year. These include two additional capital buffers - a capital conservation buffer and a foreign-currency mortgage risk buffer - lifting their minimum capital requirements. In addition, KNF has updated the regulatory controls on banks' dividend payouts, maintaining the stringent requirements imposed in past years. These measures will underpin banks' loss-absorbing capital and are therefore positive for their credit standing.

(...)

Dividend distribution guidelines by the Polish regulator has been in place for several years, and are revised annually. Within Central and Eastern Europe, this practice is unique to Poland. The guidance prevents banks from paying out more than 100% of their annual profits in dividends to their shareholders and lays down a broad range of conditions for those payouts.

The 100% cap is an important feature given the predominantly foreign ownership of the Polish banking sector (61.2% of total assets as of September 2015) as it effectively prevents parent banks from collecting excessive payouts.

Fitch Affirms Poland at 'A-'; Outlook Stable, 15 Jul 2016

(...)

The banking system is well capitalised, liquid and profitable. Banks' 2016 profits are affected by the new tax on assets, which is expected to raise PLN4.4bn (equivalent to 0.2% of GDP). The main risk to the sector is a potential scheme to convert CHF mortgage loans (7.5% of GDP) into local currency. The government has emphasised that any solution should preserve financial stability. Eventual conversion terms remain highly uncertain. A bill should be submitted to parliament in the summer. A solution that would be too costly to banks would put financial stability at risk.

(...)

S&P: Poland Foreign Currency Rating Affirmed At 'BBB+'; Outlook Negative / 01-Jul-2016

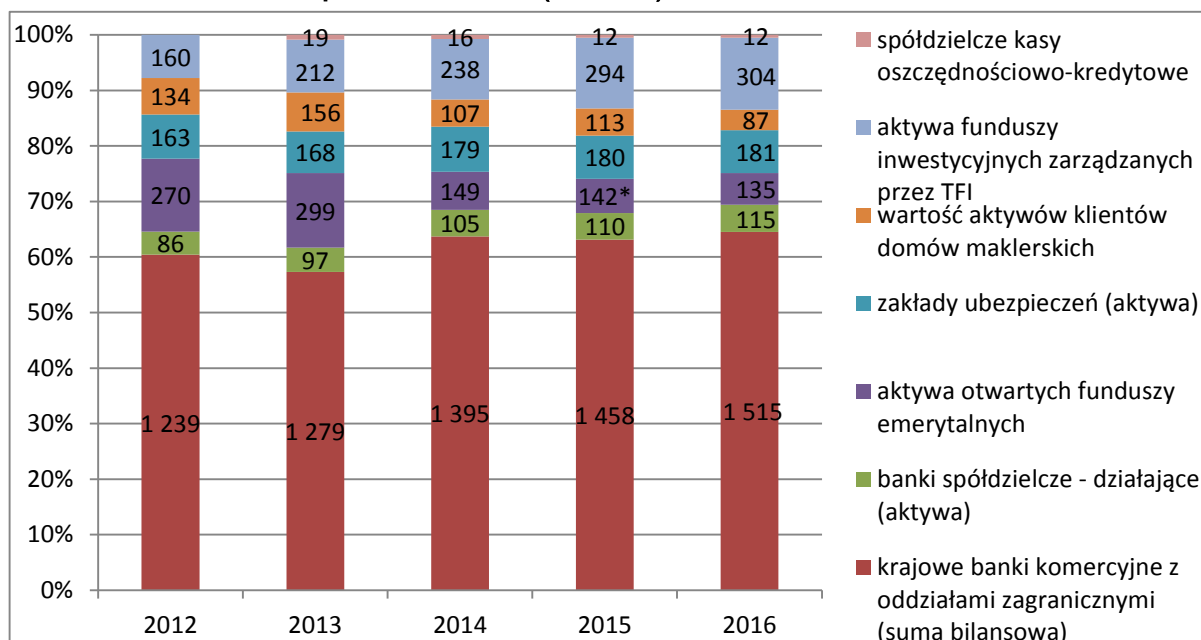
(...)

Poland's financial sector is generally profitable and predominantly (56%) deposit funded, and we classify it in group '5' of our Banking Industry Country Risk Assessment (see "Banking Industry Country Risk Assessment: Poland," published June 30, 2015, on RatingsDirect). At the same time, the introduction of a banking sector tax of 0.44% on assets excluding Polish government securities, increased contribution to the BGF, and a looming decision on the conversion of about 570,000 Swiss-franc-denominated mortgage loans (into zloty) will hurt the profitability of the banking sector and could undermine the soundness of individual institutions. The latter in particular could prove an important test for central bank independence as the bank may have to step in to ensure exchange rate and individual bank stability, depending on the conversion's final design.

(...)

3. RYNEK FINANSOWY W POLSCE - PODSTAWOWE INFORMACJE

Wykres 1. Struktura aktywów polskiego sektora finansowego w latach 2012-2015 i w I półroczu 2016 r. (w mld zł)

Źródło: opracowanie własne UKNF

*dane za rok 2015 obejmują również aktywa netto funduszy emerytalnych (PPE+DFE)

Tabela 4. Liczba podmiotów nadzorowanych przez KNF w latach 2001-2015 według stanu na 31 grudnia oraz według stanu na 30.06.2016 r.

Rodzaj podmiotu	Liczba podmiotów					
	2011	2012	2013	2014	2015	30.06.2016
Banki komercyjne (w tym 1 bank państwowy i 2 banki zrzeszające)	47	45	41	38	38	37
Banki spółdzielcze	574	572	571	565	561	560
Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	-	55	56	51	49	43
Krajowe instytucje płatnicze	-	3	19	28	36	37
Biura usług płatniczych	4	1122	1315	1355	1380	1354
Zakłady ubezpieczeń działu I (ubezpieczenia na życie)	30	29	28	28	28	27
Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji działu II (ubezpieczenia osobowe oraz majątkowe)	33	31	31	31	33	33
Powszechnie towarzystwa emerytalne	14	14	13	12	12	12
Pracownicze towarzystwa	5	5	5	4	4	4

emerytalne*						
Domy maklerskie i banki prowadzące działalność maklerską	65	69	71	66	64	59
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	50	54	55	58	60	61
Podmioty prowadzące rachunki lub rejestry towarów giełdowych	50	50	54	57	54	52
Towarowe domy maklerskie	-	1	1	1	1	1

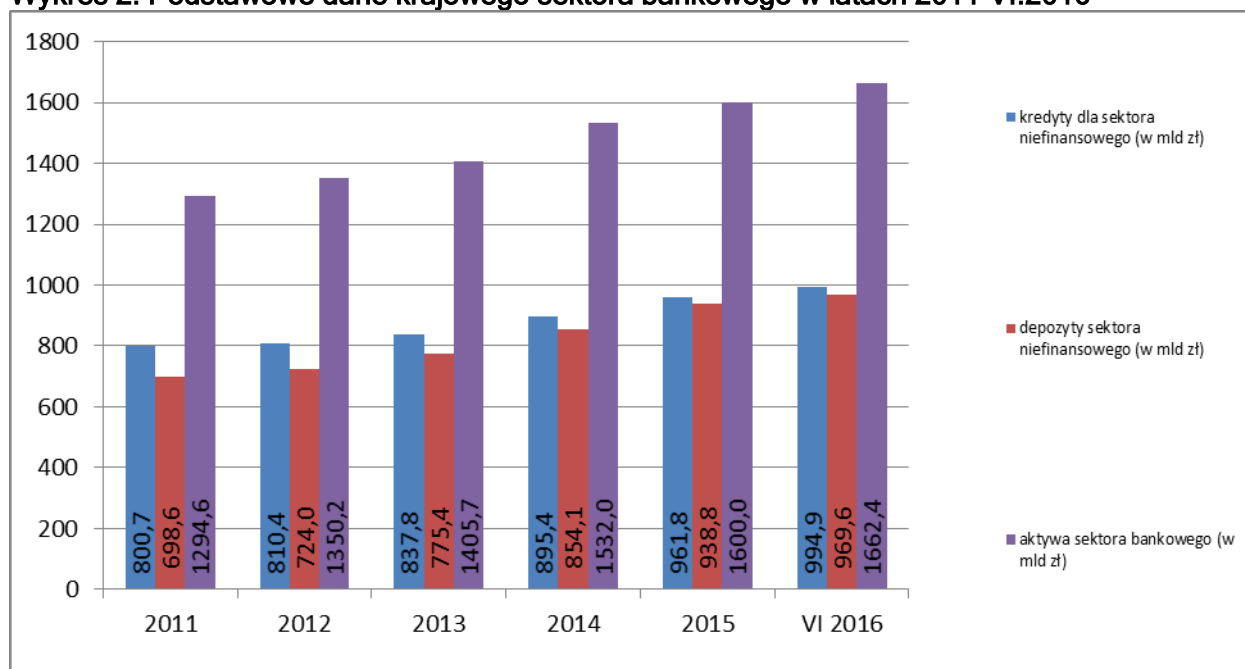
Źródło: opracowanie własne UKNF

*Likwidacja piątego podmiotu zakończyła się 29 lutego 2016 r.

3.1. Sektor bankowy

W latach 2011-2016 w odróżnieniu od sytuacji w części krajów europejskich suma bilansowa polskiego sektora bankowego rosła systematycznie - z 1294,6 mld zł do 1667,4 mld zł. W umiarkowanym tempie przyrastały zarówno kredyty dla sektora niefinansowego, jak i depozyty sektora niefinansowego.

Wykres 2. Podstawowe dane krajowego sektora bankowego w latach 2011-VI.2016

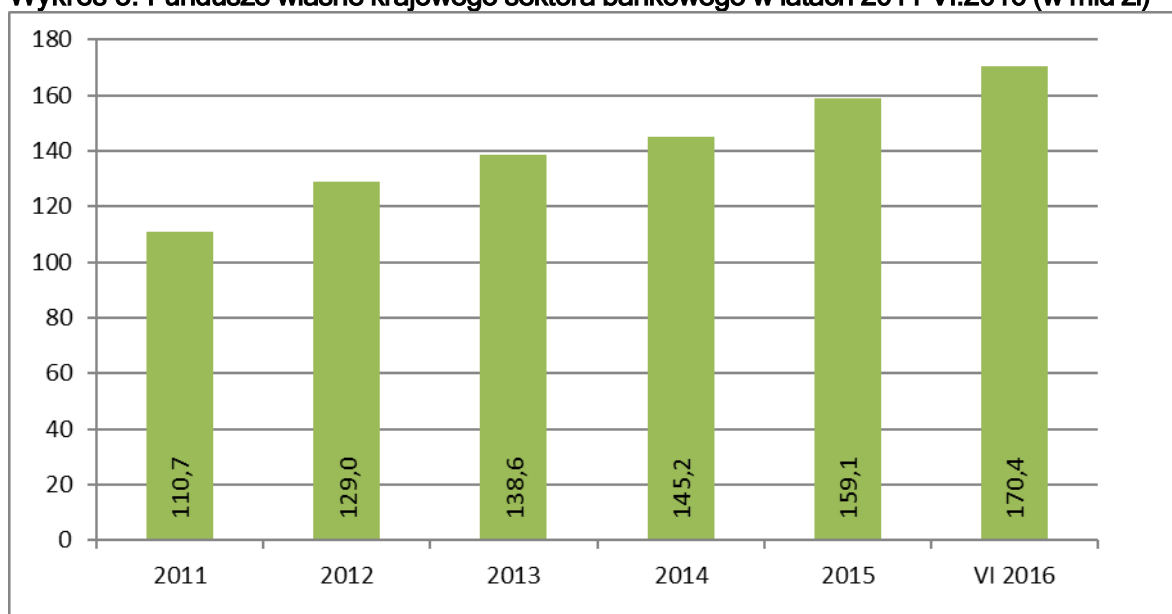

Źródło: opracowanie własne UKNF

Prezentowane dane za 2016 rok pochodzą ze sprawozdawczości miesięcznej banków za czerwiec 2016 r. i nie są audytowane. Dane za poprzednie lata mogą różnić się od publikowanych w Sprawozdaniach z działalności KNF w poszczególnych latach ze względu na korekty dokonywane przez same banki, jak również późniejszy proces audytorski.

Ostatnie pięć lat to okres dalszego budowania bazy kapitałowej polskiego sektora bankowego - wzrosły one z poziomu 110,7 mld zł do 170,4 mld zł, a zatem o ponad połowę. Jest to wynik konsekwentnej postawy nadzoru bankowego, egzekwującego stosowanie przez banki zasad polityki dywidendowej. Uwzględniając zachodzące w tym czasie procesy konsolidacyjne oraz umiarkowany wzrost akcji kredytowej, można stwierdzić znaczące wzmocnienie kapitałowe polskich banków, a tym samym ich zwiększoną odporność na niekorzystne zjawiska w otoczeniu zewnętrznym, tj. na międzynarodowych rynkach finansowych.

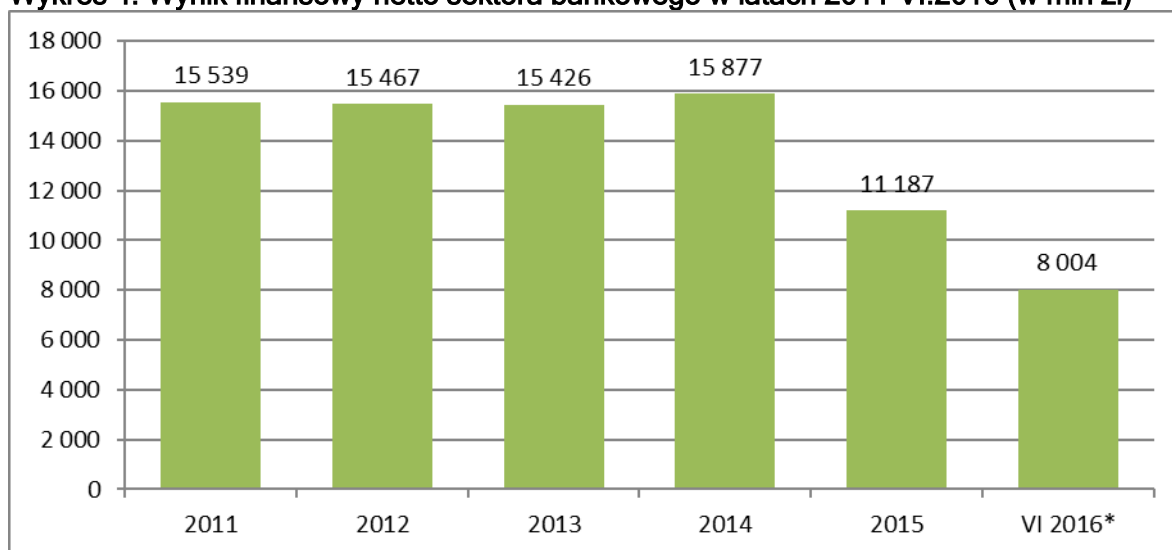
Wykres 3. Fundusze własne krajowego sektora bankowego w latach 2011-VI.2016 (w mld zł)

Źródło: opracowanie własne UKNF

Prezentowane dane za 2016 rok pochodzą ze sprawozdawczości miesięcznej banków za czerwiec 2016 r. i nie są audytowane. Dane za poprzednie lata mogą różnić się od publikowanych w Sprawozdaniach z działalności KNF w poszczególnych latach ze względu na korekty dokonywane przez same banki, jak również późniejszy proces audytorski.

Wykres 4. Wynik finansowy netto sektora bankowego w latach 2011-VI.2016 (w mln zł)

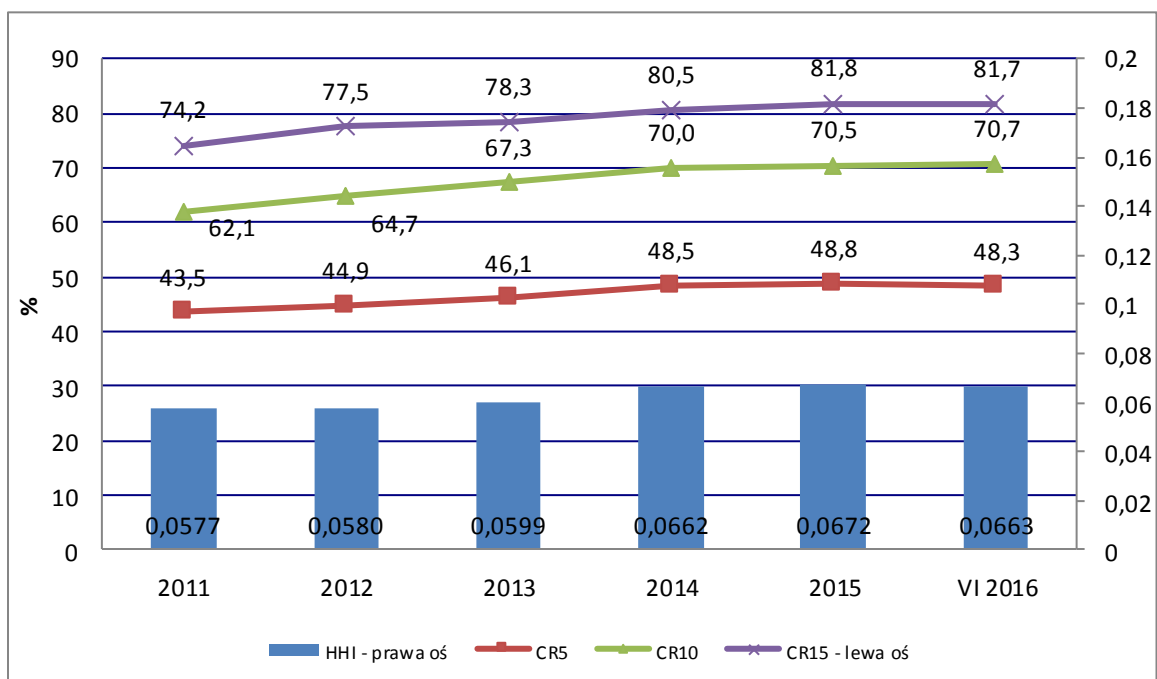
Źródło: opracowanie własne UKNF

*dane za 6 miesięcy 2016 r.

Prezentowane dane za 2016 rok pochodzą ze sprawozdawczości miesięcznej banków za czerwiec 2016 r. i nie są audytowane. Dane za poprzednie lata mogą różnić się od publikowanych w Sprawozdaniach z działalności KNF w poszczególnych latach ze względu na korekty dokonywane przez same banki, jak również późniejszy proces audytorski.

Polski sektor bankowy wyróżnia się na tle innych krajów europejskich relatywnie dobrą rentownością. Wprowadzie rok 2015 przyniósł spadek wyniku finansowego sektora, ale było to spowodowane zdarzeniami jednorazowymi, a w całym okresie 2011-VI 2016 polskie banki wykazały stabilny wynik finansowy netto, przekraczający 15 mld zł rocznie. W 2016 r. banki ponoszą dodatkowe obciążenia o charakterze fiskalnym, w tym tzw. podatek bankowy, nie przeszkodziły one jednak w utrzymaniu wskazanego poziomu wyników - w pierwszym półroczu 2016 r. sektor wypracował już 8 mld zł zysku netto.

Wykres 5. Koncentracja aktywów w latach 2011-VI.2016

Źródło: opracowanie własne UKNF

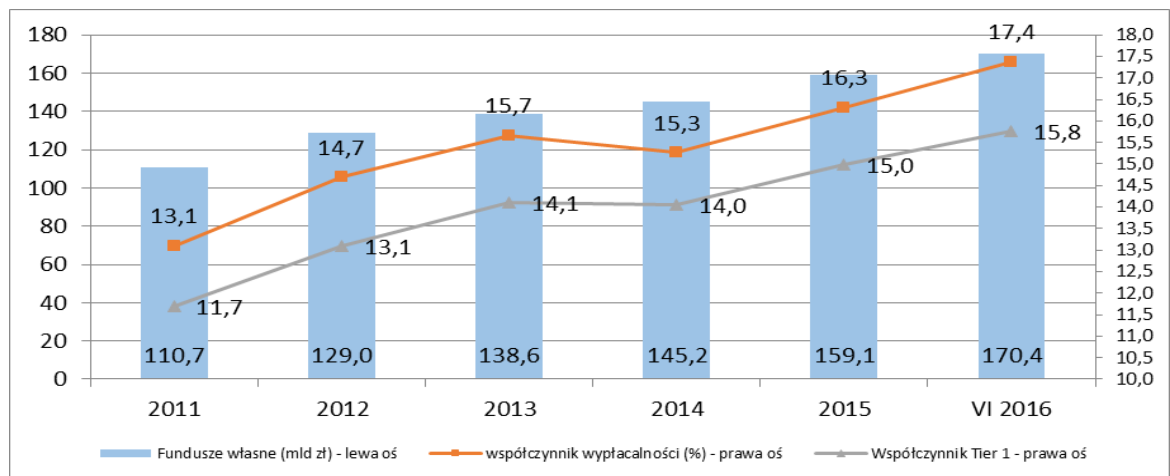
CR5, CR10, CR15 - wskaźniki określające udziały 5, 10 oraz 15 największych banków w sumie aktywów sektora bankowego ogółem.

HHI - wskaźnik Herfindahla-Hirschmana (suma kwadratów udziałów banków w aktywach sektora bankowego), będący miarą koncentracji rynku, wykorzystywaną do oceny poziomu konkurencji na danym rynku. Wskaźnik ten uwzględnia nie tylko liczbę podmiotów, ale ich względną wielkość. HHI na poziomie 0,0672 opisuje rynek konkurencyjny.

Prezentowane dane za 2016 rok pochodzą ze sprawozdawczości miesięcznej banków za czerwiec 2016 r. i nie są audytowane. Dane za poprzednie lata mogą różnić się od publikowanych w Sprawozdaniach z działalności KNF w poszczególnych latach ze względu na korekty dokonywane przez same banki, jak również późniejszy proces audytorski.

Warto podkreślić, że wspomniana wyżej konsolidacja polskiego sektora bankowego przebiega stopniowo, a jej głównym źródłem są fuzje i przejęcia w obrębie europejskich grup kapitałowych, do których należy większość polskich banków komercyjnych. W opisywanym okresie wskaźnik koncentracji CR5 wzrósł z 43,5 do 48,3, co nadal utrzymuje polski rynek w gronie niezmonopolizowanych systemów finansowych.

Wykres 6. Fundusze własne krajowego sektora bankowego w latach 2011-VI 2016

Źródło: opracowanie własne UKNF

3.2. Sektor spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych

Tabela 5. Aktywa spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych na koniec lat 2013-2015 i na koniec I półrocza 2016 r. (w mld zł)

2013	2014	2015	I półrocze 2016
19,1	16,4	12,3	11,5

Źródło: opracowanie własne UKNF

Aktywa spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych prowadzących działalność na koniec I półrocza 2016 r. wynosiły ponad 11,5 mld zł wobec 12,3 mld zł na koniec 2015 roku. Ponadto według danych sprawozdawczych sektor skok odnotował zysk 4,8 mln zł wobec straty netto na koniec 2015 roku w wysokości 157,2 mln zł. Wysokość funduszy własnych kas na koniec czerwca 2016 roku wyniosła 429,2 mln zł. Sektor skok został objęty nadzorem KNF pod koniec 2012 roku. Działalność prowadziło wtedy 55 kas, a na koniec czerwca 2016 roku kas prowadzących działalność było 42. Sytuacja sektora jest złożona i skomplikowana. W latach 2013-2016 7 kas upadło, 7 kas zostało przejętych przez bank lub inną kasę, a w 17 kasach ustanowiono zarządcę komisarycznego.

3.3. Sektor usług płatniczych

Ustawa o usługach płatniczych z 19 sierpnia 2011 r. (tekst jednolity w: Dz. U. z 2014 r. poz. 873 z późn. zm.) wprowadziła zamknięty katalog dostawców usług płatniczych. Dwie nowe kategorie podmiotów świadczących usługi płatnicze, tj. krajowe instytucje płatnicze (dalej: KIP) oraz biura usług płatniczych (dalej: BUP) objęte zostały nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego.

Według stanu na 30 czerwca 2016 r. zezwolenia na świadczenie usług płatniczych posiadało łącznie 37 KIP (w porównaniu z 3 KIP na koniec 2012 r.). Wydanie zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze KIP następuje pod warunkiem stwierdzenia przez KNF spełnienia przez podmiot ubiegający się o zezwolenie warunków niezbędnych do świadczenia usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej, na które składają się wymogi kapitałowe, personalne oraz organizacyjne.

Ze względu na skalę działania i rodzaj świadczonych usług, KIP można podzielić na 3 grupy:

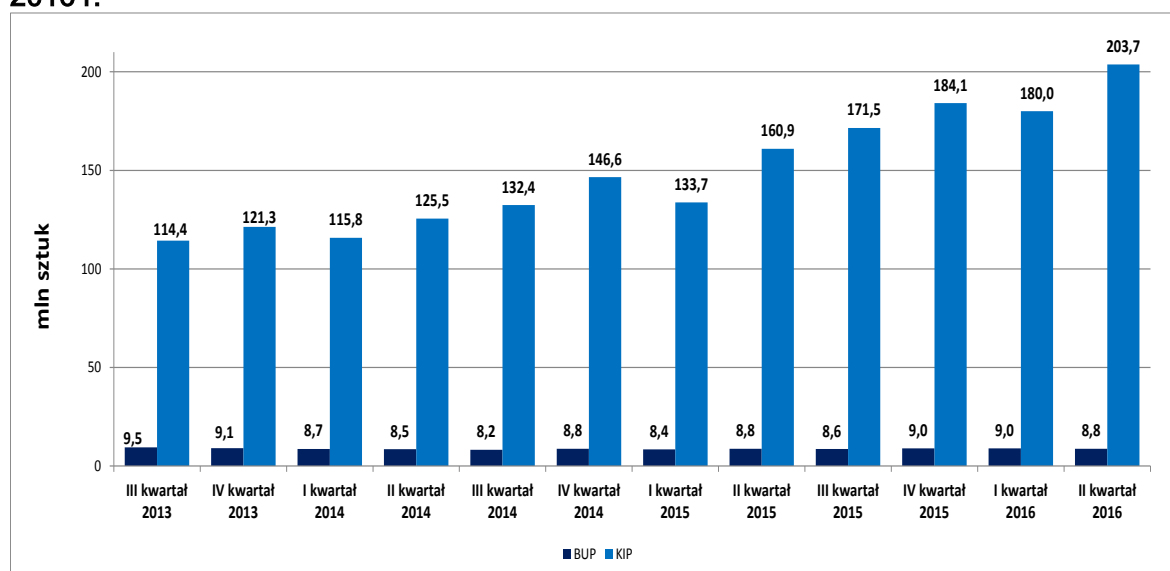
- GRUPA A: KIP, które jednocześnie prowadzą działalność jako agenci rozliczeniowi na podstawie zgody Prezesa NBP (kapitał założycielski w kwocie co najmniej 125 tys. EUR),
- GRUPA B: KIP, które świadczą kilka usług płatniczych (kapitał założycielski w kwocie co najmniej 125 tys. EUR),
- GRUPA C: KIP, które świadczą wyłącznie usługę przekazu pieniężnego (kapitał założycielski w kwocie min. 20 tys. EUR).

Biura usług płatniczych to podmioty, obejmujące osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym ustawa o usługach płatniczych przyznaje zdolność prawną (m.in. spółka jawna, spółka partnerska, spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna), świadczące wyłącznie usługę przekazu pieniężnego na terytorium Polski. Prowadzenie działalności w charakterze biura usług płatniczych wymaga uzyskania wpisu do elektronicznego Rejestru Usług Płatniczych prowadzonego przez KNF. Na dzień 30 czerwca 2016 r. zobowiązanych do

przekazywania informacji o liczbie i wartości transakcji płatniczych było 1 354 biura usług płatniczych (na koniec 2012 r. 1 122 biura usług płatniczych).

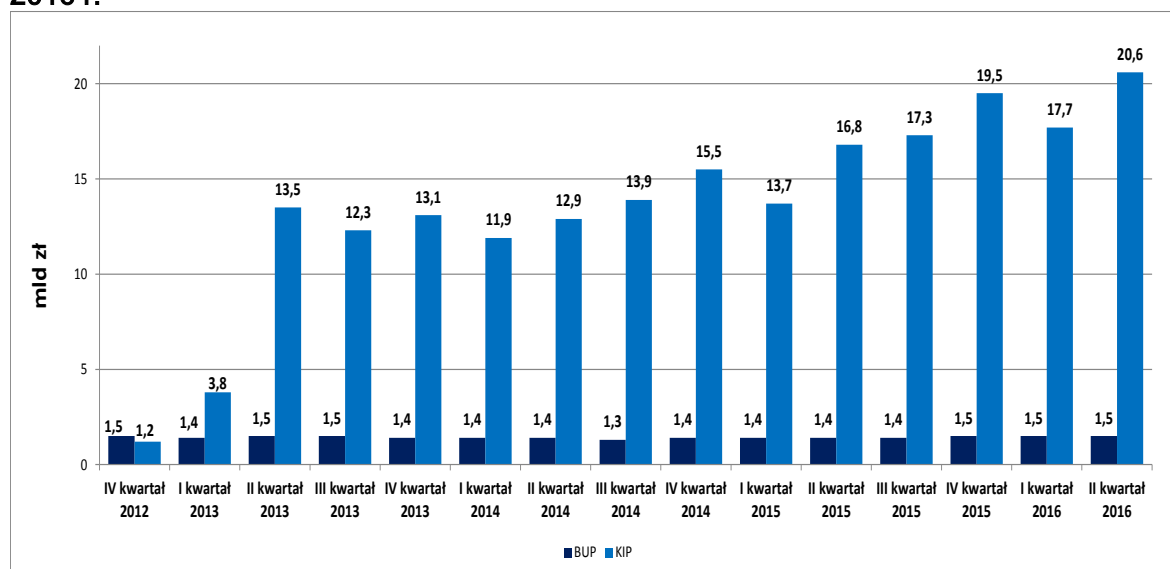
Wraz z uzyskiwaniem przez kolejne podmioty zezwoleń na prowadzenie działalności w charakterze krajowych instytucji płatniczych, w kolejnych kwartałach obserwowany jest wzrost dysproporcji pomiędzy łączną skalą działalności KIP a BUP, mierzoną łączną liczbą oraz łączną wartością realizowanych przez te podmioty transakcji.

Wykres 7. Łączna liczba transakcji płatniczych w okresie IV kwartał 2012 r. - II kwartał 2016 r.

Źródło: opracowanie własne UKNF

Wykres 8. Łączna wartość transakcji płatniczych w okresie IV kwartał 2012 r. - II kwartał 2016 r.

Źródło: opracowanie własne UKNF

Realizując koncepcję wzmocnienia nadzoru ostrożnościowego w 2011 roku powrócono do praktyki wysyłania okólników do podmiotów nadzorowanych. Wystąpienia kierowane do poszczególnych sektorów pokazują rynkowi jak nadzór widzi najistotniejsze zjawiska i wskazują kierunek, w którym wspólnie chcemy zmierzać.

W okresie 12 października 2011-30 czerwca 2016 r. wystosowano łącznie 348 wystąpień do poszczególnych sektorów rynku finansowego (szczegółowy wykaz został przedstawiony w tabeli 2).

3.4. Sektor ubezpieczeniowy

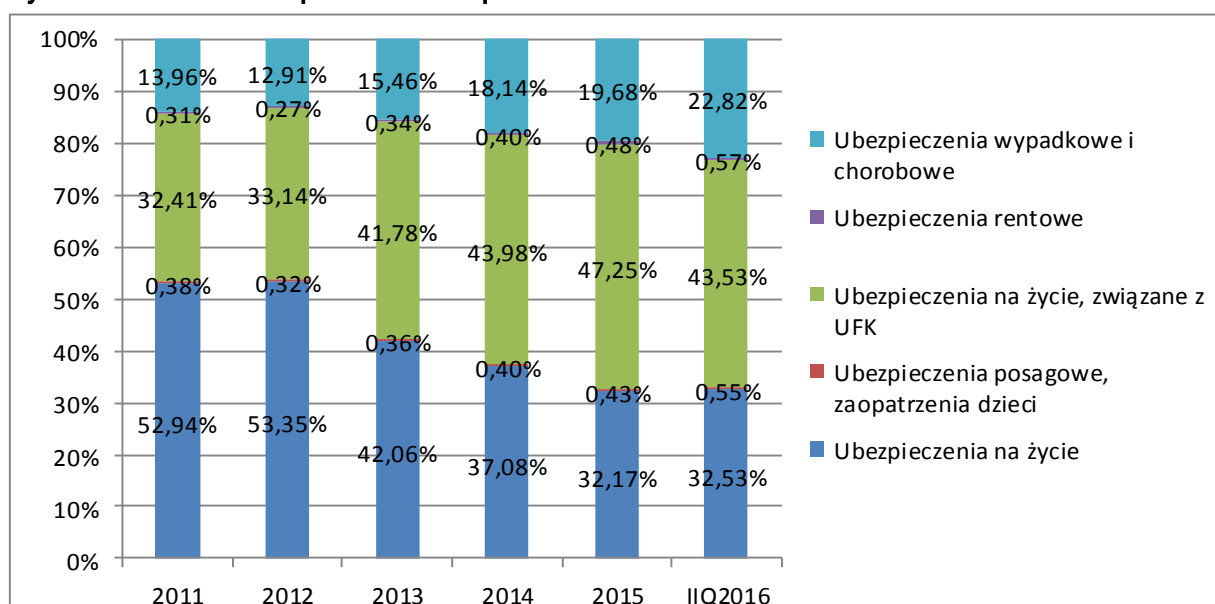
Wypłacalność sektora przez ostatnie 5 lat kształtowała się na bezpiecznym poziomie. Podczas tego okresu wszystkie zakłady ubezpieczeń oraz zakłady reasekuracji spełniały wymóg pokrycia marginesu wypłacalności/kapitału gwarancyjnego środkami własnymi oraz pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych aktywami.

Wartość aktywów zakładów ubezpieczeń na koniec roku 2015 wyniosła 180,28 mld zł i wzrosła w porównaniu z 2011 rokiem o 23,38%, tj. o 34,16 mld zł. O podobną wartość procentową zwiększyły się główne pozycje bilansu:

- wartość lokat na ryzyko zakładu ubezpieczeń oraz na ryzyko ubezpieczających, na koniec 2015 r. wyniosła 159,15 mld zł, co daje wzrost w porównaniu do 2011 roku o 22,20%, tj. o 28,91 mld zł,
- wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto zakładów ubezpieczeń na koniec 2015 r. wyniosła 137,17 mld zł i w porównaniu z 2011 r. wzrosła o 25,48%, tj. o 27,85 mld zł.

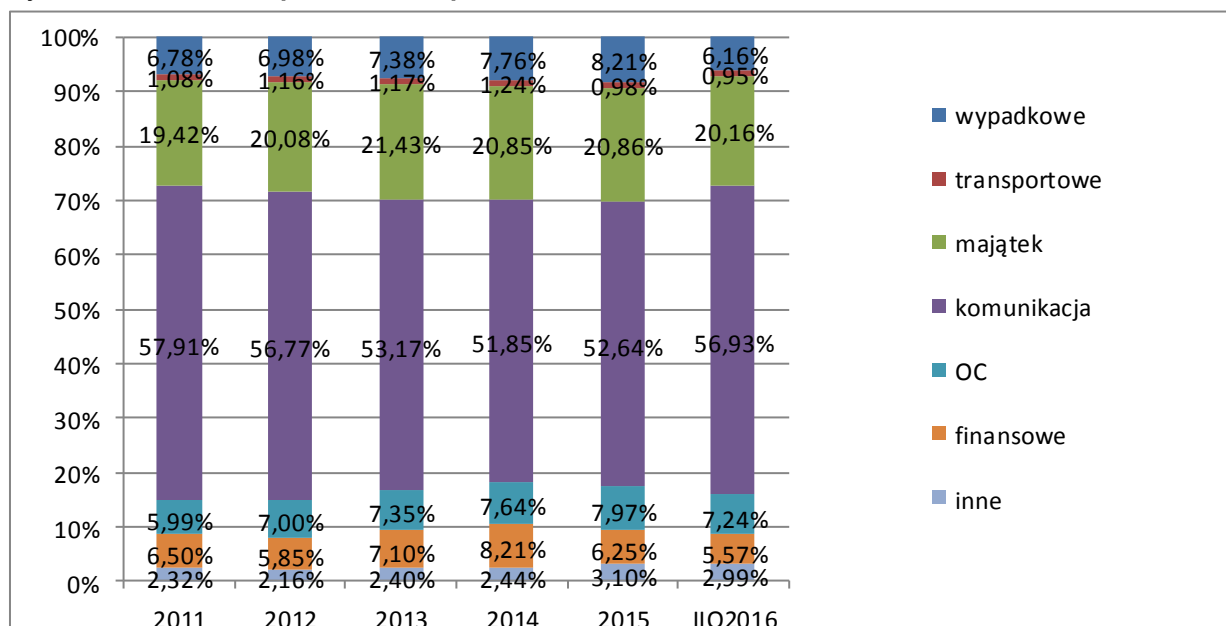
W okresie od 2011 do 2015 roku składka przypisana brutto zakładów ubezpieczeń kształtowała się na podobnym poziomie. Na koniec 2015 roku wyniosła 54,82 mld zł i była o 4,03% (2,30 mld zł) niższa, niż w 2011 roku. W dziale I nastąpił spadek składki, natomiast dział II odnotował wzrost przypisu składki. Niższy również, o 6,33%, tj. o 0,38 mld zł w porównaniu z 2011 r. był wynik finansowy netto sektora ubezpieczeń w 2015 r., który wyniósł 5,62 mld zł.

Wykres 9. Struktura portfela ubezpieczeń działu I w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Źródło: opracowanie własne UKNF

Wykres 10. Struktura portfela ubezpieczeń działu II w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Źródło: opracowanie własne UKNF

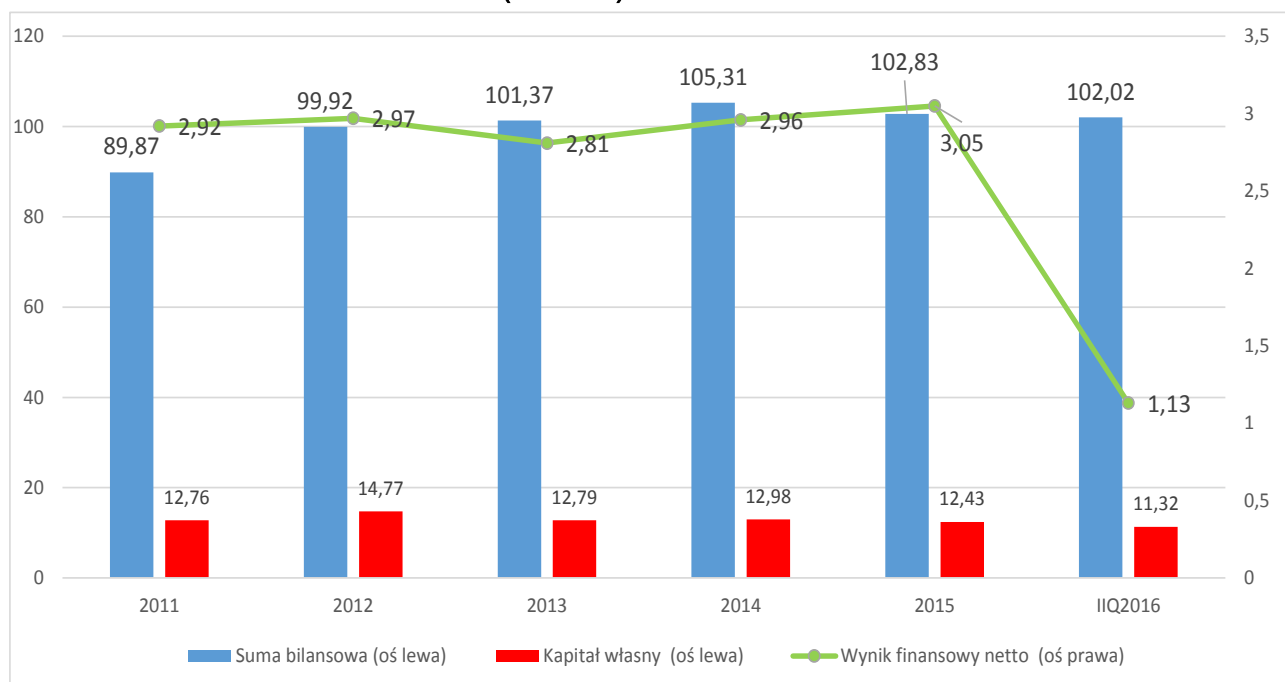
Tabela 6. Podstawowe wielkości charakteryzujące działalność zakładów ubezpieczeń działu I w okresie 1.01.2011-30.06.2016 (dane finansowe w mld zł)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	IIQ2016
Wybrane pozycje bilansowe						
Lokaty (pozycja B)	47,31	49,28	45,46	45,18	41,78	40,71
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	37,46	45,11	49,83	53,99	55,44	55,25
Kapitał własny	12,76	14,77	12,79	12,98	12,43	11,32
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	73,02	81,11	83,73	86,56	86,52	85,85
Suma bilansowa	89,87	99,92	101,37	105,31	102,83	102,02
Wybrane pozycje rachunków wyników						
Składki przypisane brutto	31,83	36,38	31,26	28,67	27,53	11,92
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	26,07	25,92	23,09	20,36	19,36	9,16
Koszty działalności ubezpieczeniowej	5,54	6,35	6,05	6,38	6,25	2,77
Koszty akwizycji	3,98	4,68	4,47	4,91	4,72	2,04
Koszty administracyjne	1,63	1,74	1,67	1,68	1,76	0,83
Wynik techniczny	3,35	3,13	3,01	3,28	2,84	1,39
Zysk (strata) netto	2,92	2,97	2,81	2,96	3,05	1,13
Wybrane pozycje dotyczące wypłacalności						
Wielkość środków własnych	11,87	13,64	11,77	11,78	11,06	b.d.
Margines wypłacalności	3,78	3,92	3,95	4,01	4,04	b.d.
Kapitał gwarancyjny	1,36	1,42	1,41	1,43	1,46	b.d.

Źródło: opracowanie własne UKNF

*brak ustawowego obowiązku przekazywania organowi nadzoru danych w zakresie liczby uczestników i wartości aktywów PPE, dane pozyskiwane na prośbę organu nadzoru w cyklach rocznych.

Wykres 11. Podstawowe dane charakteryzujące działalność zakładów ubezpieczeń działu I w okresie 1.01.2011-30.06.2016 (w mld zł)

Źródło: opracowanie własne UKNF

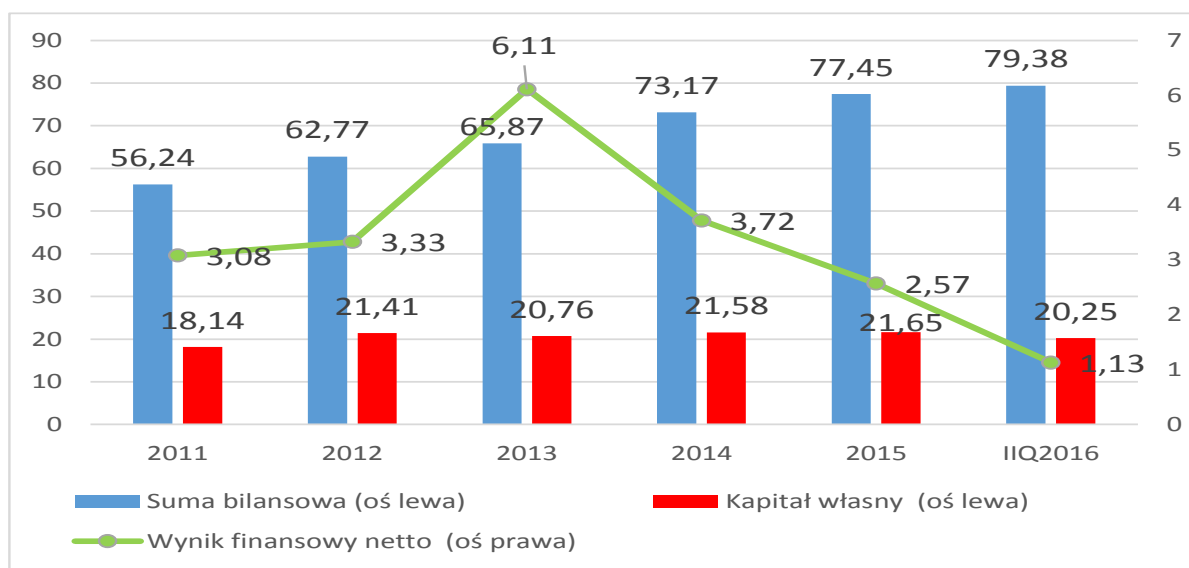
Tabela 7. Podstawowe wielkości charakteryzujące działalność zakładów ubezpieczeń działu II w okresie 1.01.2011-30.06.2016 (dane finansowe w mld zł)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	IIQ2016
Wybrane pozycje bilansowe						
Lokaty (pozycja B)	45,47	51,76	53,53	59,12	61,93	61,45
Kapitał własny	18,14	21,41	20,76	21,58	21,65	20,25
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	36,30	40,05	43,13	46,45	50,65	52,52
Suma bilansowa	56,24	62,77	65,87	73,17	77,45	79,38
Wybrane pozycje rachunków wyników						
Składki przypisane brutto	25,29	26,25	26,60	26,26	27,29	15,35
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	13,74	14,05	13,72	13,81	15,49	9,06
Koszty działalności ubezpieczeniowej	6,65	7,05	7,01	7,34	7,63	3,74
Koszty akwizycji	5,36	5,66	5,96	6,21	6,50	3,37
Koszty administracyjne	1,92	2,07	1,81	1,81	1,86	0,89
Wynik techniczny	0,30	0,66	1,26	0,79	0,25	0,11
Zysk (strata) netto	3,08	3,33	6,11	3,72	2,57	1,13
Wybrane pozycje dotyczące wypłacalności						
Wielkość środków własnych	14,33	17,65	16,58	15,89	15,67	b.d.*
Margines wypłacalności	3,76	3,85	3,99	4,05	4,12	b.d.*
Kapitał gwarancyjny	1,37	1,41	1,44	1,47	1,50	b.d.*

Źródło: opracowanie własne UKNF

*zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 kwietnia 2016 r. w sprawie dodatkowych sprawozdań finansowych i statystycznych zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, od 1 stycznia 2016 roku pozycje te nie występują w sprawozdaniu finansowym.

Wykres 12. Podstawowe dane charakteryzujące działalność zakładów ubezpieczeń działu II w okresie 1.01.2011-30.06.2016 (w mld zł)

Źródło: opracowanie własne UKNF

3.5. Sektor emerytalny

Tabela 8. Aktywa netto otwartych funduszy emerytalnych na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 r. (w mld zł)

2011	2012	2013	2014	2015	30.06.2016
224,7	269,6	299,3	149,1	140,5	134,9

Źródło: opracowanie własne UKNF

Wartość aktywów netto otwartych funduszy emerytalnych na koniec czerwca 2016 roku wyniosła 135 mld zł. Najwyższą ich wartość 307 mld zł odnotowano w listopadzie 2013 roku. Do końca stycznia 2014 roku wartość aktywów pozostawała w trendzie rosnącym fluktuując zgodnie z fazami cyklu koniunkturalnego obserwowanego na rynkach kapitałowych. Zgodnie z postanowieniami art. 23 ustawy z dnia 6 grudnia 2013 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych, 3 lutego 2014 roku otwarte fundusze emerytalne przekazały do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych aktywa o wartości 153,2 mld zł. W następstwie wdrożenia tego aktu prawnego zmieniła się zarówno alokacja aktywów OFE, jak i struktura przepływów finansowych pomiędzy funduszami i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Profil inwestycyjny OFE zmienił się na bardziej agresywny, wraz z usunięciem z katalogu dostępnych lokat obligacji skarbowych. Bilans przepływów pieniężnych OFE z ZUS pogorszył się natomiast na skutek wprowadzenia stopniowej dekulacji kapitału emerytalnego określanej mianem suwaka bezpieczeństwa i zmniejszenia strumienia składek emerytalnych poprzez obniżenie poziomu stawek i wprowadzenie dobrowolności co do przekazywania bieżącej składki emerytalnej do ZUS lub do OFE. W wyniku pierwszego zjawiska aktywa OFE podlegają silniejszym wahaniom, w związku ze zmianami cen akcji i ekspozycją na instrumenty udziałowe przekraczającą 75% portfela inwestycyjnego. Efektem ujemnego salda przepływów pieniężnych z ZUS jest sukcesywne obniżanie się wartości aktywów OFE amortyzowane dodatnimi wynikami finansowymi OFE w okresach hossy na rynkach akcji.

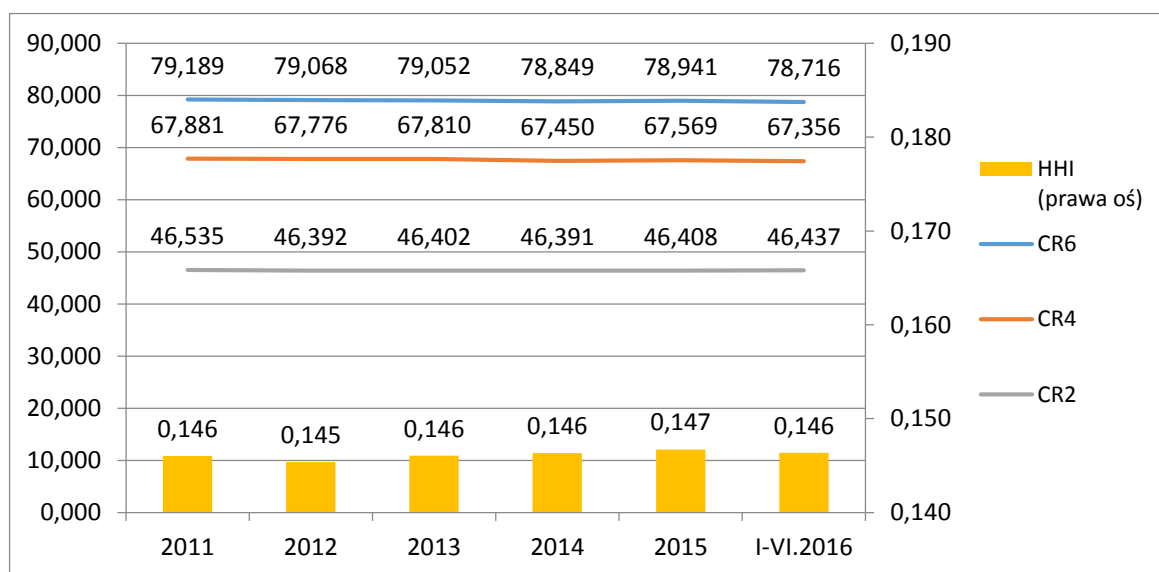
Tabela 9. Liczba członków otwartych funduszy emerytalnych na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 r. (w mln osób)

2011	2012	2013	2014	2015	30.06.2016
15,5	15,9	16,4	16,6	16,5	16,5

Źródło: opracowanie własne UKNF

Podobnie jak wartość aktywów OFE liczba członków funduszy rosła wraz ze wzrostem liczebności kolejnych roczników pracujących obejmowanych obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym. Skala tego wzrostu była relatywnie wysoka, ponieważ, poza wypłatami okresowych emerytur kapitałowych, wielkość odpływu członków wynikającego z nabywania przez nich uprawnień emerytalnych była znikoma. Ustawa z dnia 6 grudnia 2013 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych zniósła obowiązkowe członkostwo w OFE i od 2014 roku liczba członków ustabilizowała się na poziomie 16,5 mln. Wraz z przekazywaniem środków do ZUS w ramach tzw. suwaka bezpieczeństwa liczba członków będzie ulegała stopniowemu zmniejszaniu, jeśli nie nastąpią kolejne zmiany prawne bądź nie zmieni się zainteresowanie oszczędzaniem w OFE osób posiadających możliwość wyboru sposobu uczestniczenia w systemie ubezpieczeń społecznych.

Wykres 13. Koncentracja aktywów netto otwartych funduszy emerytalnych w okresie 1.01.2011-30.06.2016

CR2, CR4, CR6 - wskaźniki określające udziały 2, 4 oraz 6 największych OFE w sumie aktywów ogółem

HHI - wskaźnik Herfindahla-Hirschmana: miara koncentracji rynku określająca szacunkowy poziom zagęszczenia w danej branży oraz poziom konkurencji na danym rynku, obliczany jako suma kwadratów udziałów w rynku poszczególnych podmiotów (np. suma kwadratów udziałów poszczególnych OFE w aktywach OFE ogółem)

Źródło: opracowanie własne UKNF

Koncentracja aktywów na rynku emerytalnym pozostawała stabilna. W okresie od 2011 roku z rynku wycofały się dwa podmioty, ich aktywa zostały przejęte przez większe fundusze, a liczba OFE zmniejszyła się z 14 do 12. Zdarzenia te nie wpłynęły jednak zasadniczo na poziom koncentracji, który pozostawał na relatywnie wysokim poziomie. Dwa największe fundusze emerytalne posiadały ponad 40% aktywów, a sześć największych podmiotów posiadało prawie 80% rynku.

Tabela 10. Rozwój PPE w okresie 1.01.2011-30.06.2016

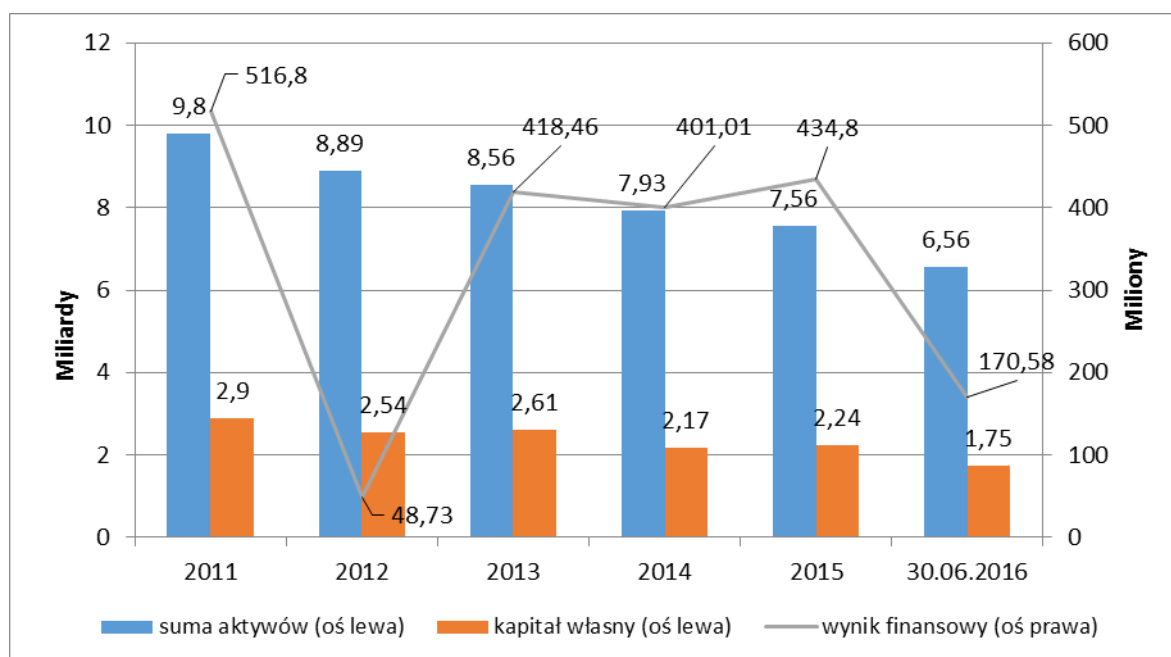
Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	I-VI 2016
Liczba PPE	1116	1094	1070	1064	1054	1047
Liczba uczestników (w tys.)	345	358	375	381	393	b.d*
Wartość zgromadzonych aktywów (w mln zł)	6598	8351	9407	10259	10623	b.d*

Źródło: opracowanie własne UKNF

* brak ustawowego obowiązku przekazywania organowi nadzoru danych w zakresie liczby uczestników i wartości aktywów PPE, dane pozyskiwane na prośbę organu nadzoru w cyklach rocznych

3.6. Rynek kapitałowy

Wykres 14. Podstawowe dane sektora domów maklerskich w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 11. Dane dotyczące liczby rachunków klientów domów i biur maklerskich na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 r.

Wyszczególnienie	Liczba rachunków klientów						Udział w wartości ogółem (w %)
	2011	2012	2013	2014	2015	30.06.2016	30.06.2016
Domy maklerskie	1 210 088	1 195 884	1 229 723	1 089 443	1 129 648	784 966	41,72%
Banki prowadzące działalność maklerską	675 327	696 773	700 063	811 029	793 733	1 096 483	58,28%

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 12. Stopy zwrotu indeksów GPW w okresie 1.012011-30.06.2016 (w %)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	30.06.2016
WIG	-20,83	26,24	8,06	0,26	-9,62	-3,70
WIG20	-21,85	20,45	-7,05	-3,5	-19,72	-5,83
mWIG40	-22,51	17,42	31,06	4,13	2,4	-4,88
sWIG80	-30,47	22,92	37,28	-15,55	9,11	-0,25

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 13. Liczba instrumentów notowanych na GPW w okresie 1.012011-30.06.2016

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	30.06.2016
Spółki	426	438	450	471	487	483
- w tym zagraniczne	39	43	47	51	54	53
Liczba debiutów	38	19	23	28	30	9
Liczba wycofań	12	7	11	7	13	13
Obligacje	51	62	94	105	122	138
- w tym zagraniczne	2	2	1	1	1	3
Kontrakty terminowe	79	91	134	220	144	147
Opcje	122	120	116	129	266	236

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 14. Kapitalizacja GPW na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 (w mln zł)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	30.06.2016
Spółki krajowe	446 151	523 390	593 464	591 165	516 785	496 094
Spółki zagraniczne	196 712	210 657	247 316	661793	566 077	416 993
Obligacje krajowe	521 746	588 635	590 265	531 983	583 185	636 880
Obligacje zagraniczne	173	173	98	98	98	2 065
Razem	1 164 782	1 322 855	1 431 143	1 785 039	1 666 145	1 552 032

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 15. Wartość obrotów na GPW w okresie 1.01.2011-30.06.2016 (w mln zł)

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	30.06.2016
Akcje	268 139	202 880	256 147	232 864	225 287	84 970,51
Obligacje	836	1 043	1 653	992	904	581,61
Kontrakty terminowe	361 665	216 436	218 839	230 148	216 746	97 298
Opcje	23 562	16 269	17 419	11 584	9 679	41, 5

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 16. Dane dotyczące alternatywnego systemu obrotu NewConnect w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	30.06.2016
Wartość NCIndex na koniec roku	41,62	33,26	366,01	290,36	278,37	275,34
Stopa zwrotu NCIndex w bieżącym roku (%)	-34,39	-20,09	10,05	-20,68	-4,13	-1,09
Kapitalizacja spółek na koniec roku (mln zł)	8 383,50	10 804,74	10 444,88	8 752,35	8 416,54	8 861,18
Liczba spółek na koniec roku	351	429	445	431	418	413
Liczba debiutów	172	89	42	22	19	7
Liczba sesji	251	249	247	249	251	124
Wartość obrotów (w mln zł)	1 858,478	1 140,87	940	1 220	1 722	609, 78
Liczba transakcji na sesję	4311	3105	2916	3 474	4 381	3 595
Średnia wartość obrotu na sesję (mln zł)	7,4	4,58	3,8	4,89	6,86	4,91

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 17. Dane dotyczące rynku pozagiełdowego oraz ASO w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	30.06.2016
RRP BondSpot						
Wartość obrotu ses. (mln zł)	84,12	23,84	52,26	2,84	58,77	11,88
Liczba transakcji sesyjnych	111	44	4	9	26	9
Liczba instrumentów	71	84	94	103	115	127
ASO BondSpot						

Wartość obrotu ses. (mln zł)	58,36	66,39	493,27	591,02	404,61	70,01
Liczba transakcji sesyjnych	87	128	226	405	404	176
Liczba instrumentów	92	125	146	183	189	195

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 18. Wartość i liczba ofert publicznych o charakterze gotówkowym w okresie 1.01.2011- 30.06.2016

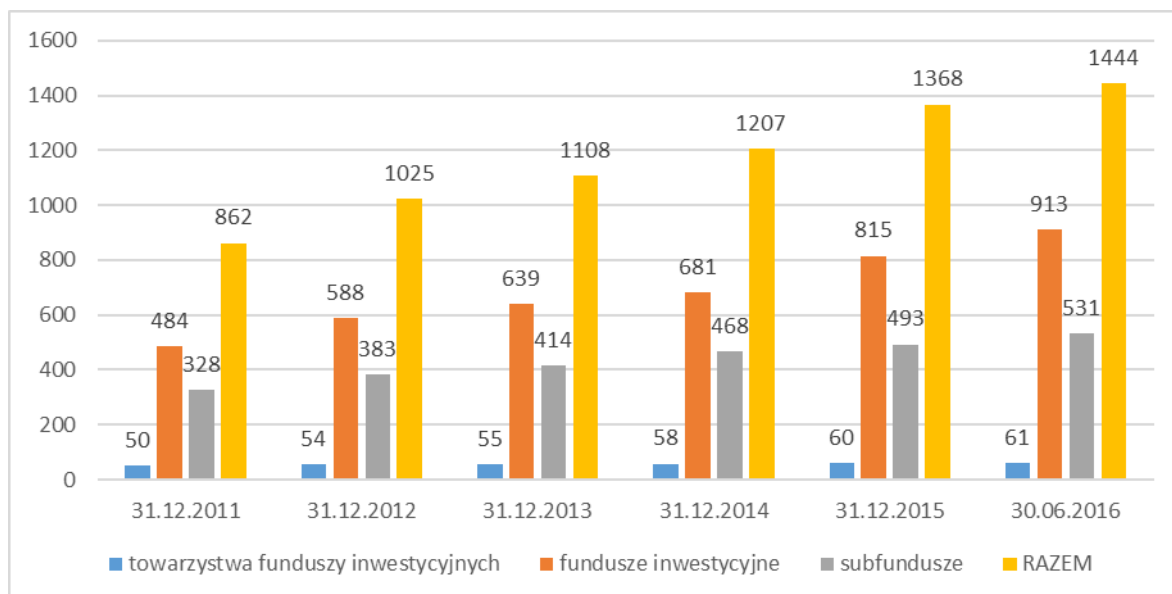
Rok	2011		2012		2013		2014		2015		I połowa 2016	
	Liczba ofert *	Wartość (w mln zł)	Liczba ofert *	Wartość (w mln zł)	Liczba ofert *	Wartość (w mln zł)	Liczba ofert *	Wartość (w mln zł)	Liczba ofert *	Wartość (w mln zł)	Liczba ofert *	Wartość (w mln zł)
Publiczne emisje akcji	69	3 735,80	53	3 597,71	44	1 286,20	50	2 181,65	55	2 363,61	27	2 694,54
Publiczne oferty obligacji	54	2 236,50	66	2 867,69	42	3 320,11	46	3 517,31	63	6 462,24	32	4 233,21
Publiczne oferty sprzedaży akcji	30	6 671,10	27	2 272,55	32	9 395,81	30	918,73	33	785,26	18	304,31
Publiczne oferty produktów strukturyzowanych	24	692,7	12	143,71	9	161,82	9	86,81	1	12,79	0	0,00
Publiczne oferty razem	177	13 336,10	158	8 881,70	127	14 163,90	135	6 704,50	152	9 623,90	77	7 232,10
<i>w tym:</i>												
Pierwsze oferty publiczne	66	8 560,40	40	3 409,30	37	5 043,80	43	1 881,10	57	2 590,30	23	571,8

Źródło: opracowanie własne UKNF

*W 2011 r. przeprowadzono również 7 publicznych ofert akcji, które nie miały charakteru gotówkowego; W 2012 r. przeprowadzono również 4 publiczne oferty akcji, które nie miały charakteru gotówkowego; W 2013 r. przeprowadzono również 5 publicznych ofert akcji, które nie miały charakteru gotówkowego; W 2014 r. przeprowadzono również 2 publiczne oferty akcji, które nie miały charakteru gotówkowego; W 2015 r. przeprowadzono również 2 publiczne oferty akcji, które nie miały charakteru gotówkowego; W I połowie 2016 r. przeprowadzono również 1 publiczną ofertę akcji, która nie miała charakteru gotówkowego;

Wartość ofert publicznych w okresie 1.01.2011-30.06.2016 podlegała istotnym zmianom. Rok 2013 r. był ostatnim rokiem, w którym przeprowadzono oferty prywatyzacyjne, w konsekwencji od 2,5 roku obserwowany jest mały udział rynku publicznych sprzedaży akcji. Po załamaniu w 2013 r. stopniowemu wzrostowi podlega rynek publicznych emisji akcji, natomiast na lidera rynku wyrósł rynek obligacji korporacyjnych, który corocznie cechuje się dużą stopą wzrostu.

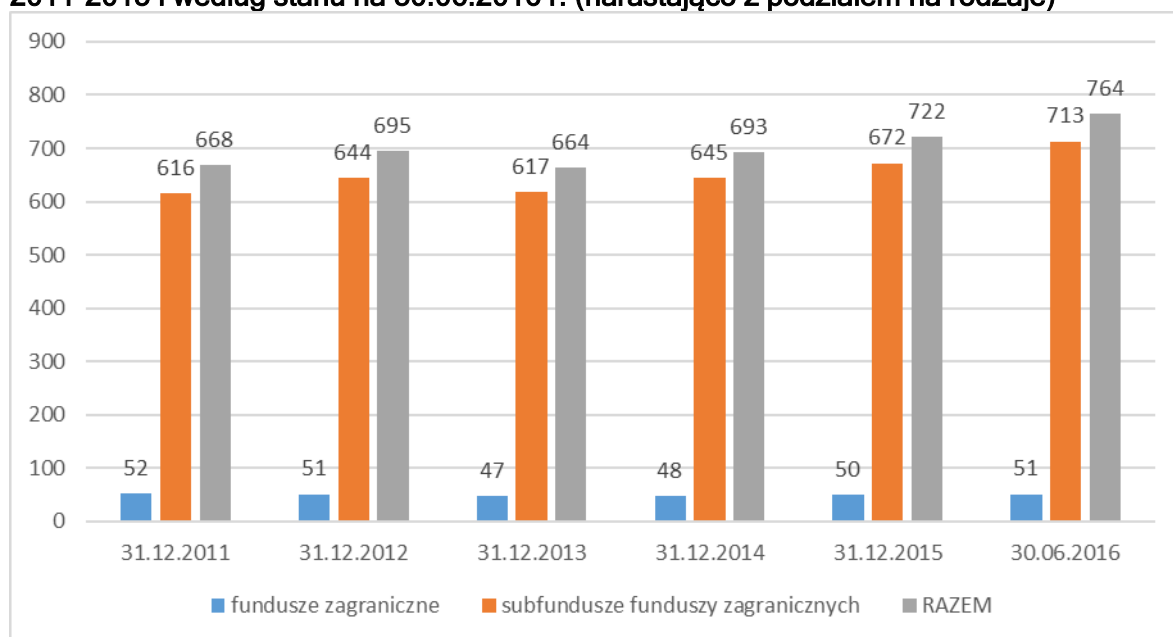
Wykres 15. Łączna liczba nadzorowanych towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz funduszy inwestycyjnych i subfunduszy na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 r. (narastająco z podziałem na rodzaje)

Źródło: opracowanie własne UKNF

W okresie od 2011 r. do połowy 2016 r. zarówno liczba towarzystw funduszy inwestycyjnych, liczba funduszy inwestycyjnych, jak i liczba subfunduszy systematycznie wzrastała. W analizowanym okresie liczba nadzorowanych towarzystw funduszy inwestycyjnych zwiększyła się z poziomu 50 (wg stanu na dzień 31.12.2011 r.) do 61 (wg stanu na dzień 30.06.2016 r.). Wzrostowa tendencja obserwowana była również w odniesieniu do liczby funduszy inwestycyjnych, która w analizowanym okresie uległa zwiększeniu o około 89% i na dzień 30.06.2016 r. osiągnęła poziom 913 funduszy inwestycyjnych. W wyżej wskazanym okresie liczba subfunduszy wzrosła natomiast o około 62% do poziomu 531 subfunduszy na dzień 30.06.2016 r. Łączna liczba nadzorowanych funduszy i subfunduszy wg stanu na dzień 30.06.2016 r. wyniosła 1.444 i była o 68% większa od łącznej liczby funduszy i subfunduszy istniejących na koniec 2011 r.

Wykres 16. Łączna liczba nadzorowanych zagranicznych funduszy inwestycyjnych i subfunduszy wchodzących w skład zagranicznych funduszy inwestycyjnych na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 r. (narastająco z podziałem na rodzaje)

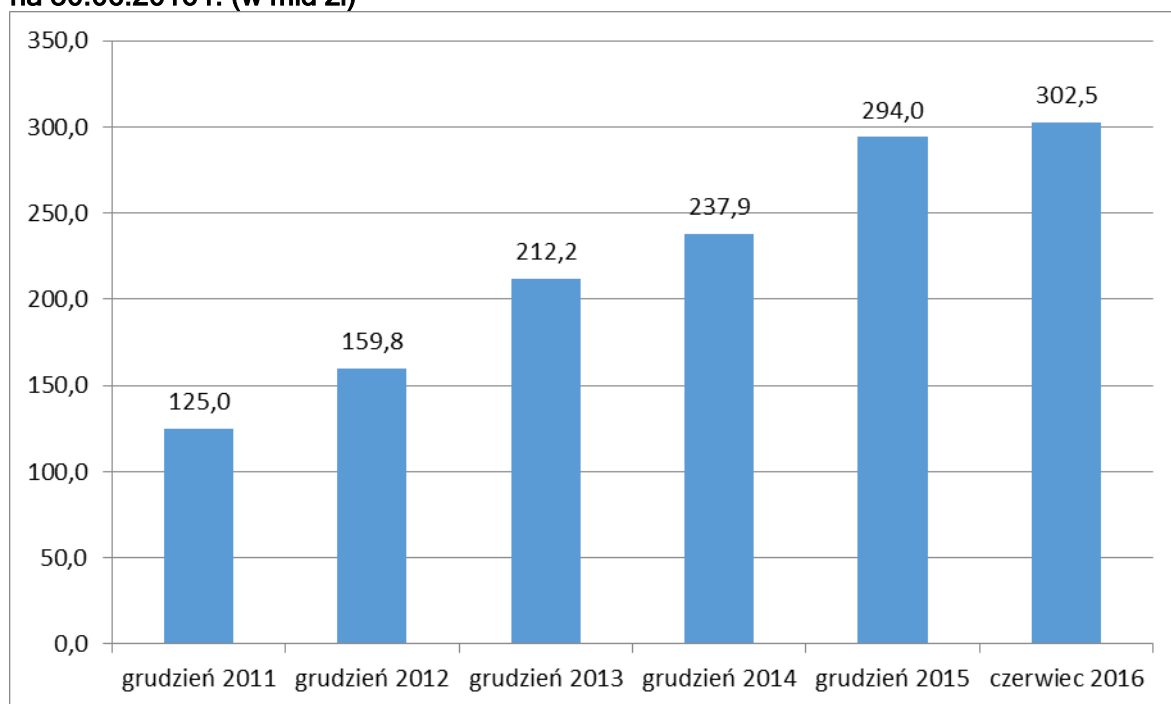

Źródło: opracowanie własne UKNF

W okresie od dnia 31.12.2011 r. do 30.06.2016 r. łączna liczba nadzorowanych zagranicznych funduszy inwestycyjnych podlegała niewielkim fluktuacjom. W latach 2011-2013 odnotowano spadek liczby zagranicznych funduszy inwestycyjnych z poziomu 52 na koniec 2011 r. do 47 na koniec 2013 r. W kolejnych latach łączna liczba nadzorowanych zagranicznych funduszy inwestycyjnych sukcesywnie wzrastała do poziomu 51 na dzień 30.06.2016 r.

Tendencję wzrostową zaobserwowano w analizowanym okresie w odniesieniu do liczby nadzorowanych subfunduszy wchodzących w skład funduszy zagranicznych, która po niewielkim spadku odnotowanym w 2013 r. (z poziomu 644 na koniec 2012 r. do 617 na koniec 2013 r.), w kolejnych latach ulegała zwiększeniu i wg stanu na koniec czerwca 2016 r. osiągnęła poziom 713 subfunduszy. Łączna liczba nadzorowanych zagranicznych funduszy inwestycyjnych i subfunduszy funduszy zagranicznych na dzień 30.06.2016 r. wyniosła 764, co oznacza ponad 14% wzrost w porównaniu do ich liczby na koniec 2011 r.

Wykres 17. Aktywa funduszy inwestycyjnych na koniec lat 2011-2014 oraz według stanu na 30.06.2016 r. (w mld zł)*

Źródło: opracowanie własne UKNF

*na podstawie sprawozdań miesięcznych przekazywanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych. Sprawozdania miesięczne nie są poddawane badaniu ani przeglądowi przez biegłego rewidenta, a zawarte w nich informacje mogą podlegać późniejszym korektom.

W okresie od grudnia 2011 r. do czerwca 2016 r. odnotowano znaczący wzrost łącznej wartości aktywów funduszy inwestycyjnych działających na polskim rynku. Pod koniec 2011 r. fundusze inwestycyjne dysponowały aktywami na poziomie 125 mld zł, które w kolejnych latach sukcesywnie wzrastały, osiągając w czerwcu 2016 r. poziom 302,5 mld zł. W analizowanym okresie łączna wartość aktywów funduszy inwestycyjnych uległa zwiększeniu o 142%. Średni roczny wzrost wartości aktywów w latach 2012-2015 kształtował się na poziomie około 24%, natomiast w pierwszej połowie 2016 r. aktywa funduszy inwestycyjnych wzrosły o 3%.

4. PRACE I POSTULATY LEGISLACYJNE

Do ustawowych zadań Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) należy udział w przygotowywaniu projektów aktów prawnych w zakresie nadzoru nad rynkiem finansowym. UKNF w tym procesie ma rolę doradczą i opiniodawczą wobec organów, które na podstawie odrębnych przepisów inicjują i prowadzą prace legislacyjne. Współpraca dotyczy w szczególności Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (od 16 listopada 2015 roku Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej) oraz Ministerstwa Gospodarki.

Na kolejnych stronach niniejszego opracowania przedstawiono informacje o najistotniejszych z systemowego punktu widzenia pracach i postulatach legislacyjnych, w których uczestniczył Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (działania przedstawiono w podziale na sektory rynku finansowego). Większość projektów procedowana była przez okres dłuższy niż rok. Poniżej wskazano również akty prawa unijnego, nad implementacją których prowadzono prace w UKNF. Przedstawiono także rozporządzenia (UE), w odniesieniu do których prowadzono prace mające na celu dostosowanie prawa polskiego.

4.1. Sektor bankowy

Ustawa z dnia 10 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 134, poz. 781) - nowelizacja wprowadziła do ustawy - Prawo bankowe przepisy umożliwiające przekształcenie oddziału instytucji kredytowej działającego na terytorium Polski w bank krajowy w formie spółki akcyjnej wraz z określeniem warunków, zasad oraz procedury ww. przekształcenia. Przekształcenie oddziału polega w istocie na utworzeniu przez instytucję kredytową banku krajowego, będącego spółką akcyjną, na bazie istniejącego oddziału tej instytucji (przez wniesienie tytułem wkładu niepieniężnego składników majątkowych tego oddziału na warunkach określonych w ustawie) i nie stanowi przekształcenia spółki w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych.

Ustawa z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 165, poz. 984) - ustawa wprowadza rozwiązania pozwalające kredytobiorcom zawierającym umowę o kredyt zabezpieczony hipoteką na dokonywanie spłaty rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w walucie indeksacyjnej. Zgodnie z przepisami wprowadzonymi przez nowelizację, umowa o kredyt zabezpieczony hipoteką, denominowany lub indeksowany w walucie innej niż polska, nie może zawierać postanowień ograniczających możliwość pozyskania przez kredytobiorcę waluty na spłatę rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w walucie indeksacyjnej, a także spłata taka nie może wiązać się z poniesieniem przez niego dodatkowych kosztów. Ustawa wprowadza jednocześnie dodatkowe obowiązkowe elementy umowy kredytowej w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska (szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu).

Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1166) - przyczyną podjęcia prac nad nowym kształtem ustawy Prawo spółdzielcze jest fakt, iż podstawę prawną działania spółdzielni stanowi nadal ustawa z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze jako ustawa ustrojowa, nieprzystosowana do zmieniających się warunków gospodarczych. W związku z powyższym nowelizacja objęła takie problemy jak dobrowolne i otwarte dla wszystkich członkostwo w spółdzielni, ograniczona stopa dywidendy, obowiązek tworzenia rezerw i funduszy, niepodzielny fundusz zasobowy, zbywanie udziałów, przekształcenia organizacyjne, odmiennosc sektora spółdzielczego od spółek kapitałowych.

Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 2170) - rozwiązania zawarte w ustawie mają na celu dostosowanie polskiego prawa do wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego Rozporządzenie (UE) nr 648/2012/UE w zakresie funduszy własnych banków spółdzielczych oraz możliwości powołania systemu ochrony instytucjonalnej. Zmiany w zakresie funduszy własnych przyznają bankom spółdzielczym prawo do ograniczenia albo odmowy zwrotu wpłat dokonanych na udziały członkowskie, które zostały wypowiedziane, co jest warunkiem

zaliczenia kapitału pozyskanego z wpłat na udziały członkowskie w bankach spółdzielczych do kapitału podstawowego Tier I, który jest wymagany do pokrycia ryzyka podejmowanego przez bank. Rozporządzenie nakłada wymóg utrzymywania wysokiej jakości płynnych aktywów do pokrycia odpływów gotówkowych w ciągu 30 dni kalendarzowych, przy czym pozwala też na powołanie grupy płynnościowej, która umożliwi jego spełnienie na poziomie grupy lub systemu ochrony instytucjonalnej. W celu umożliwienia bankom zrzeszającym i bankom spółdzielczym skorzystania z możliwości powołania grupy płynnościowej, ustawa przewiduje możliwość powołania systemu ochrony instytucjonalnej. Warunki, jakie musi spełniać taki system, określone są w art. 113 ust. 7 rozporządzenia i wiążą się m.in. z powołaniem funduszu pomocowego, zorganizowaniem mechanizmów monitorowania ryzyka w całym systemie oraz zatwierdzeniem systemu przez KNF. Należy mieć na uwadze, iż utworzenie systemu ma charakter dobrowolny.

Ustawa z dnia 23 października 2014 r. o odwróconym kredycie hipotecznym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1585) - w 2014 roku trwały prace parlamentarne nad rządowym projektem ustawy regulującej instytucję odwróconego kredytu hipotecznego. Przedstawiciele Komisji Nadzoru Finansowego uczestniczyli w tych pracach, służąc posłom i senatorom wsparciem eksperckim w zakresie nadzoru nad rynkiem finansowym. Istota odwróconego kredytu hipotecznego polega na tym, że instytucja kredytowa (bank, oddział instytucji kredytowej lub oddział banku zagranicznego) wypłaca określone środki w zamian za możliwość zaspokojenia swoich roszczeń z tytułu zwrotu wypłaconych środków z nieruchomości należącej do kredytobiorcy po jego śmierci.

Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1259) - celem regulacji było zdynamizowanie rynku listów zastawnych. Ustawa przewiduje wprowadzenie obowiązku utrzymywania przez bank hipoteczny ustawowego nadzabezpieczenia listów zastawnych w wysokości co najmniej 10% wartości emisji oraz bufora płynności na zabezpieczenie obsługi odsetek od listów zastawnych w okresie kolejnych 6 miesięcy. Wprowadza zmianę limitu refinansowania ze środków uzyskanych z emisji listów zastawnych w odniesieniu do kredytów na cele mieszkaniowe do poziomu 80% bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości. Ustawa wprowadza także dla banku obowiązek przeprowadzania testu równowagi pokrycia i testu płynności w celu ustalenia, czy wiarytelności banku wpisane do rejestru zabezpieczenia wystarczają na pełne zaspokojenie posiadaczy listów zastawnych oraz czy wystarczają na ich zaspokojenie w przedłużonych terminach wymagalności, o których mowa w projektowanym art. 446 ust. 1 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze.

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1864) - reguluje ona status rachunków nieaktywnych, określanych jako „uśpione”, prowadzone w bankach i spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Umowa rachunku bankowego wygasa z mocy ustawy, jeżeli od ostatniej dyspozycji wydanej przez posiadacza rachunku upłynęło dziesięć lat. Tworzy się centralną informację o tych rachunkach, poprzez którą osoba posiadająca tytuł prawny do środków na nich zgromadzonych może uzyskać informację potrzebną do zlokalizowania rachunku i odzyskania środków.

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy (Dz. U. z 2015 r. poz. 1925) - reguluje ona zakres i tryb udzielania czasowej pomocy w postaci zawieszenia spłaty na okres 18 miesięcy kredytów mieszkaniowych przez osoby, które znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji finansowej, przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłości obsługi

kredytu. Pomoc ta realizowana jest z utworzonego na ten cel Funduszu Wsparcia Kredytobiorców.

Zmiany do ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2016 r. poz.1047), celem postulowanych zmian (obejmujących również rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków oraz z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków) było ujednoczenie polskich przepisów z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR) w zakresie sposobu prezentacji i wyceny tzw. odsetek zastrzeżonych, aby zapewnić porównywalność wyniku odsetkowego oraz podstawy liczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego między bankami sporządzającymi sprawozdania finansowe według polskich i międzynarodowych standardów rachunkowości.

Zmiany do ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2016 r. poz.1047) - w latach 2015 i 2016 w związku z projektem nowelizacji ustawy o rachunkowości zgłoszono postulat rozszerzenia obowiązującej definicji jednostki dominującej, o spółdzielnię celem zapewnienia możliwości konsolidacji banku spółdzielczego, zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji działającego w formie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych i towarzystwa reasekuracji wzajemnej oraz spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej.

[Udział w pracach nad implementacją dyrektyw \(UE\) i dostosowaniem prawa krajowego do rozporządzeń \(UE\)](#)

Dyrektywa 2006/49/WE w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, przyjętych Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/111/WE z dnia 16 września 2009 r. (CRD II) i Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z 24 listopada 2010 r. zmieniająca dyrektywy 2006/48/WE i 2006/49/WE w zakresie wymogów kapitałowych dotyczących portfela handlowego i restrukturyzacji oraz przeglądu nadzorczego polityki wynagrodzeń (CRD III).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniającą dyrektywy 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylającą dyrektywę 2000/46/WE.

[4.2. Sektor spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych](#)

Postulaty legislacyjne organu nadzoru dotyczące sektora spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w latach 2011-2015 były związane z koniecznością realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 stycznia 2012 r., sygn. akt KP 10/09. Prace legislacyjne prowadzone były także nad ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji transponującą dyrektywy DGS oraz BRR w zakresie rozszerzenia przepisów o restrukturyzacji kas znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej oraz uprawnień KNF.

Zgłaszane były także propozycje nowelizacji przepisów ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych dotyczące zakresu stosowania przepisów Kodeksu

postępowania administracyjnego, a także dotyczące możliwości związanych z wprowadzeniem zarządu komisarycznego w kasie.

W związku ze stwierdzonymi przez organ nadzoru nieprawidłowościami związanymi z wyceną przyjmowanych zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek postulowano zmianę przepisów ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych w zakresie uprawnienia KNF do powołania biegłego, który dokonałby ponownego oszacowania wartości zabezpieczenia.

4.3. Sektor usług płatniczych

Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. Nr 199, poz. 1175) - ustawa stanowi transpozycję dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego. Ustawa ta ujednotociła zasady świadczenia usług płatniczych i prowadzenia działalności gospodarczej w tym zakresie. Ponadto omawiana ustawa określa zamknięty katalog dostawców usług płatniczych, zaliczając do nich m.in. banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. Ustawa kreuje równoległe nową kategorię dostawców usług płatniczych w postaci instytucji płatniczych, które prowadzą działalność pod nadzorem KNF, po uzyskaniu zezwolenia warunkowanego spełnieniem wymogów ostrożnościowych. W konsekwencji skorzystania przez Polskę z opcji narodowej, ustawa dopuszcza też działalność regulowaną w zakresie usług płatniczych prowadzoną przez biura usług płatniczych. Działalność biur usług płatniczych prowadzona tylko na rynku krajowym i przy obniżonych wymogach ustawowych ograniczona jest, co do zakresu świadczonych usług oraz wielkości uzyskiwanego obrotu i podobnie jak w przypadku instytucji płatniczych, jest ona nadzorowana przez KNF.

Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 916) - ustawa obniża maksymalną ustawową stawkę opłaty *interchange* dla krajowych transakcji płatniczych wykonywanych przy użyciu kart płatniczych, w celu ograniczenia negatywnych skutków wejścia w życie nowych zasad regulujących świadczenie usługi transgranicznego rozliczania transakcji kartami płatniczymi (tzw. *acquiringu*) na terytorium Unii Europejskiej, w związku z decyzją wydaną przez Komisję Europejską w dniu 26 lutego 2014 r. w stosunku do VISA Europe Limited. Ponadto ustawa doprecyzowuje obowiązki informacyjne agentów rozliczeniowych względem akceptantów oraz wydłuża okres preferencji w zakresie wysokości stawki opłaty *interchange* dla nowo tworzonych organizacji kartowych.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych (druk sejmowy 785/2016)

Podstawowym celem projektowanej ustawy jest implementacja do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 214). Projektowane rozwiązania mają na celu zwiększenie wyboru ofert usług płatniczych dostępnych dla konsumentów oraz poprawę jakości i przejrzystości usług świadczonych przez dostawców usług płatniczych, a także zwiększenie mobilności konsumentów oraz wprowadzenie ułatwień w zakresie porównywania opłat i usług w zakresie rachunków płatniczych. Ponadto przewiduje się wprowadzenie procedur ułatwiających przenoszenie rachunków płatniczych w przypadku, gdy konsument znajdzie lepszą ofertę. Świadomość łatwej zmiany dostawcy usługi płatniczej powinna wpłynąć na większą konkurencję wśród dostawców usług płatniczych,

co powinno przełożyć się na wzrost jakości świadczonych usług, jak i zwiększenie konkurencji cenowej. Projektowane rozwiązania mają również na celu uregulowanie kwestii serwisów internetowych zajmujących się porównywaniem ofert poszczególnych dostawców usług płatniczych w zakresie prowadzenia rachunku płatniczego. Przewiduje się także wprowadzenie dla konsumentów nieposiadających rachunku możliwości dostępu do podstawowego rachunku płatniczego i do podstawowych usług płatniczych.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych (druk sejmowy 626/2016)

Podstawowym celem projektu jest dostosowanie krajowych regulacji dotyczących transakcji płatniczych przy użyciu kart płatniczych do postanowień rozporządzenia 2015/751 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (Dz. Urz. UE L 123 z 19.05.2015, str. 1). Wskazane rozporządzenie wprowadza regulacje wymagające implementacji do krajowego porządku prawnego (np. art. 13 - obowiązek wyznaczenia organów właściwych w zakresie zapewnienia egzekwowania przepisów rozporządzenia i art. 14 - obowiązek określenia sankcji za naruszanie przepisów rozporządzenia), dlatego też jego wejście w życie wymaga dostosowania krajowych regulacji dotyczących transakcji płatniczych przy użyciu kart płatniczych do postanowień tego aktu (zmiana ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych). Projekt ustawy przewiduje, że w zakresie zapewnienia egzekwowania przepisów tego rozporządzenia przez operatorów schematów płatniczych podlegających jego reżimowi (systemów kart płatniczych), organem właściwym zostanie wyznaczony Prezes Narodowego Banku Polskiego. W odniesieniu do wyznaczenia organu właściwego nad działalnością dostawców usług płatniczych (wydawców instrumentów płatniczych, agentów rozliczeniowych), zadania te pozostaną w zakresie kompetencji Komisji Nadzoru Finansowego.

Projekt ustawy o kredycie hipotecznym (etap prac rządowych) - projekt ten w zakresie swojej regulacji wdraża postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniającej dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz. U. UE L 60 z 28.2.2014, s. 34). W obszarach uregulowanych dyrektywą zdiagnozowano szereg problemów, które z uwagi na potrzebę zapewnienia odpowiedniej spójności prawa unijnego, wymagają dostosowania lub wręcz wprowadzenia nowych regulacji przez państwa członkowskie Unii Europejskiej. Na rynku mieszkaniowych kredytów hipotecznych w Unii Europejskiej stwierdzono występowanie przypadków nieodpowiedzialnego udzielania i zaciągania kredytów oraz nieodpowiedzialnego zachowania uczestników tego rynku. Celem dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów, którzy zawierają umowy o kredyty związane z nieruchomościami. Ma ona spowodować rozwój bardziej przejrzystego, skutecznego i konkurencyjnego rynku wewnętrznego poprzez zawieranie spójnych i uczciwych umów, dostarczanie klientom odpowiednich informacji i wyjaśnień na każdym etapie, a także ma przyczynić się do wyrównywania asymetrii informacyjnej pomiędzy profesjonalnymi uczestnikami rynku (kredytodawcy) a ich klientami. Projekt ustawy przewiduje zatem kompleksową regulację problematyki kredytów związanych z nieruchomościami. Jednocześnie projekt przewiduje zmiany w ustawie o kredycie konsumenckim, doprecyzowujące niektóre jej przepisy.

4.4. Sektor ubezpieczeniowy

Założenia do projektu ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (następnie projekt ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej), w efekcie czego uchwalono ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej - celem przedmiotowych założeń przygotowanych w Ministerstwie Finansów była implementacja Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/139/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II), wprowadzającej nowe zasady w zakresie wypłacalności zakładów ubezpieczeń, oparte nie tylko na kryteriach ilościowych, ale również kryteriach jakościowych. Dodatkowo dyrektywa ta przewiduje wprowadzenie systemu nadzoru opartego na badaniu ryzyka, znacząco zmienia model nadzoru nad grupami ubezpieczeniowymi. Jednym z najważniejszych postulatów legislacyjnych organu nadzoru zgłaszanych w ramach prac nad projektem ustawy było wzmocnienie pozycji ubezpieczonego w ubezpieczeniu na cudzy rachunek. Organ nadzoru uznał, że wobec powszechności stosowania konstrukcji ubezpieczenia na cudzy rachunek (w szczególności w formie grupowej) w obrocie gospodarczym, przy jednoczesnej szcążkowej regulacji tej instytucji w Kodeksie cywilnym, konieczne są regulacje prawne wzmacniające pozycję prawną ubezpieczonego, jako beneficjenta ochrony ubezpieczeniowej, który jednocześnie nie jest stroną umowy ubezpieczenia. Zasadniczy zrąb propozycji legislacyjnych zawarto w piśmie z dnia 20 lutego 2012 r. skierowanym do Ministra Finansów w związku z pracami nad projektem. Propozycje te przynajmniej częściowo zostały uwzględnione w uchwalonej w dniu 11 września 2015 r. ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej między innymi poprzez art. 19 (wskazujący na skutki nieprzekazania ubezpieczonemu informacji o warunkach umowy). Ponadto w tejże ustawie zawarto również szereg innych rozwiązań postulowanych przez organ nadzoru, zarówno bezpośrednio chroniących interesy klientów zakładów ubezpieczeń (np. obowiązek badania potrzeb ubezpieczającego lub ubezpieczonego w przypadku ubezpieczeń o charakterze oszczędnościowym lub inwestycyjnym - art. 21 ustawy; obowiązki informacyjne zakładu ubezpieczeń w przypadku ubezpieczeń, w których wartość świadczenia jest ustalana w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe - art. 24 ustawy), jak również wzmacniających system ochrony klientów w sposób pośredni (np. uprawnienie Komisji Nadzoru Finansowego do wydawania rekomendacji kierowanych do zakładów ubezpieczeń - art. 365 ustawy).

Ustawa o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw - w 2011 roku trwały prace parlamentarne dotyczące ww. ustawy. Ustawa ta wprowadza liczne zmiany usprawniające funkcjonowanie rynku ubezpieczeń obowiązkowych, w tym przewiduje przyznanie osobom zobowiązanym uprawnień umożliwiających uwolnienie się od przypadków podwójnego ubezpieczenia i tym samym podwójnego obciążenia składką, jak również rozstrzygnięcie licznych wątpliwości powstających na gruncie ustawy (m. in. w zakresie skutków prawnych nieprawdziwej deklaracji ryzyka). W ustawie uwzględniono w powyższym zakresie propozycje rozwiązań regulacyjnych wypracowane w UKNF. Ustawa została uchwalona przez Sejm 19 sierpnia 2011 r. i weszła w życie z dniem 11 lutego 2012 r., z wyjątkiem: art. 1 pkt 65 i art. 10 (dotyczącego dochodów Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz nadwyżki bilansowej Funduszu), które weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, art.

1 pkt 50 i art. 8 (dotyczącego opłat za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego), które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku.

Projekt ustawy o dożywotnim świadczeniu pieniężnym - w 2014 r. Minister Gospodarki - po wcześniejszych pracach nad założeniami do projektu ustawy - skierował do uzgodnień międzyresortowych projekt ustawy o dożywotnim świadczeniu pieniężnym. Przedmiotem projektu było uregulowanie instytucji renty dożywotniej w zamian za przeniesienie własności nieruchomości. Zgodnie z projektem, usługi w tym zakresie mieli świadczyć przedsiębiorcy działający za zezwoleniem i pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego. Organ nadzoru oponował przeciwko takiemu rozwiązaniu, wskazując na brak w projekcie regulacji zapewniających odpowiedni, skuteczny nadzór nad takimi podmiotami. Alternatywnie, organ nadzoru proponował, aby taką usługę świadczyły wyłącznie zakłady ubezpieczeń. Wobec nieuwzględnienia postulatów organu nadzoru projekt ustawy nie przeszedł procedury uzgodnień na etapie międzyresortowym.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (projekt poselski) - projekt dotyczył dodania do ustawy art. 34a, zgodnie z którym powództwo o odszkodowanie z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych będzie można wytoczyć wyłącznie przed sądem miejsca zamieszkania albo siedziby poszkodowanego zdarzeniem powodującym szkodę albo przed sądem miejsca zaistnienia tego zdarzenia oraz określenia zasad ustalania odszkodowania za szkodę polegającą na poniesieniu kosztów najmu pojazdu zastępczego. W wyniku krytycznych uwag, m.in. KNF, przyjęta w wyniku procedowania projektu ustawa z dnia 25 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1691) ograniczyła się jedynie do kwestii właściwości miejscowej sądu.

[Udział w pracach nad implementacją dyrektyw \(UE\) i dostosowaniem prawa krajowego do rozporządzeń \(UE\)](#)

Dyrektywa 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II).

Zmiana **Dyrektywy 2003/41/WE** z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami wynikająca z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/78/UE z dnia 24 listopada 2010 r. (tzw. dyrektywa Omnibus I).

[4.5. Sektor emerytalny](#)

Ustawa z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE) (Dz. U. poz. 1717). W 2013 roku prowadzone były prace nad projektem ustawy w sposób zasadniczy zmieniającym zasady funkcjonowania rynku emerytalnego, przede wszystkim otwartych funduszy emerytalnych. Wprowadzona została zasada dobrowolności uczestnictwa w OFE dla osób wchodzących na rynek pracy, (przewidziano tzw. okienka transferowe, w których ubezpieczeni mają możliwość podjęcia decyzji w sprawie przekazywania części składki emerytalnej do OFE albo rezygnacji z tego), obniżono stawki składki emerytalnej przekazywanej do OFE, wprowadzono mechanizm stopniowego przekazywania środków zgromadzonych przez członka w OFE do ZUS w okresie 10 lat przed uzyskaniem przez ubezpieczonego wieku emerytalnego, obniżono maksymalną wielkość opłat pobieranych od składki przez powszechne

towarzystwa emerytalne, zmieniono zasady lokowania aktywów OFE, w szczególności zakazano inwestowania w skarbowe papiery wartościowe, a także zniesiono ograniczenia w zakresie inwestycji zagranicznych OFE, czym zrealizowano wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-271/09 dotyczący limitowania działalności lokacyjnej otwartych funduszy emerytalnych poza granicami kraju. OFE zostały zobowiązane do umorzenia 51,5% jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku każdego członka i przekazania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych aktywów o wartości odpowiadającej sumie umorzonych jednostek. Zniesiono także mechanizm ustalania minimalnej wymaganej stopy zwrotu OFE i pokrywanie niedoboru w OFE ze środków własnych PTE. UKNF w toku prac legislacyjnych przedstawiał liczne ekspertyzy, wyliczenia, analizy oraz zestawienia, przedkładając niejednokrotnie własne propozycje i rozwiązania prawne. UKNF był zaangażowany na każdym etapie procesu legislacyjnego. Brał również czynny udział w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym dotyczącym przedmiotowej ustawy (K 1/14).

Projekt ustawy o zmianie ustawy o pracowniczych programach emerytalnych oraz ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego - celem projektu było zapobieżenie praktyce pozwalającej na uzyskanie przez uczestników pracowniczych programów emerytalnych środków w zgromadzonych w tych programach z pominięciem warunków wymaganych do wypłaty oraz zwrotu określonych w ustawie o pracowniczych programach emerytalnych. Organ nadzoru wskazywał na potrzebę wprowadzenia rozwiązań uniemożliwiających takie praktyki. W 2015 r. projekt pozostał na etapie prac w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej (od dnia 16 listopada 2015 r. Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

4.6. Rynek kapitałowy

Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (Dz. U. poz. 238) - zmiany miały na celu przede wszystkim wsparcie rozwoju rynku długoterminowych nieskarbowych papierów dłużnych. Dodatkowo, po upływie ponad dekady od wejścia w życie nowelizacji liberalizującej ustawę o obligacjach, uznano za konieczne dostosowanie regulacji krajowych do regulacji obowiązujących na rozwiniętych rynkach finansowych poprzez rozszerzenie zakresu dostępnych emitentom instytucji i instrumentów. Ustawa przewiduje szereg zmian do polskiego systemu prawnego - instytucję zgromadzenia obligatariuszy, obligacje wieczyste, obligacje podporządkowane. Ustawa przewiduje również możliwość zmiany warunków emisji, po wyemitowaniu obligacji poprzez uchwałę zgromadzenia obligatariuszy i zgodę emitenta.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi i niektórych innych ustaw - projekt dotyczy tzw. jednolitej licencji bankowej. Celem postulowanej zmiany było zniesienie odrębnego zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej dla banków. W wyniku nowelizacji prowadzenie działalności maklerskiej przez banki będzie się odbywać na podstawie zezwoleń uzyskiwanych zgodnie z prawem bankowym. Nie będzie konieczności uzyskiwania odrębnego zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej przez banki. Prace nad projektem zakończyły się na poziomie rządowym.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw - celem projektu jest zniesienie podziału rynku regulowanego na rynek giełdowy i pozagiełdowy. Zmiany zakładają, że do obu tych rodzajów rynków zastosowanie będą miały standardy obecnie wymagane w przypadku rynku regulowanego. Projekt przewiduje również, że zniesiona zostanie kompetencja ministra

właściwego do spraw finansów publicznych do wydawania zezwolenia na prowadzenie giełdy, a jedynym organem właściwym w sprawach wydawania zezwoleń na prowadzenie rynku regulowanego będzie Komisja Nadzoru Finansowego. Również ten organ będzie właściwy w zakresie stosowania sankcji dla podmiotów prowadzących rynek regulowany. Ponadto projekt ma na celu dokładniejsze odzwierciedlenie czynności, które może wykonywać agent firmy inwestycyjnej i wyeliminowanie kręgu podmiotów, które mogłyby wykonywać czynności w zakresie promocji usług firmy inwestycyjnej, a nie podlegać nadzorowi i odpowiednim regulacjom prawnym. Na dzień 30 czerwca 2016 r. propozycja nie weszła w życie.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw. Podstawowym celem projektu ustawy jest wdrożenie do polskiego porządku prawnego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku (dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku) (Dz.U. UE L 173 z 12.06.2014 r., str. 179). Regulacje zawarte w projekcie służyć będą również stosowaniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz.U. UE L 173 z 12.06.2014 r., str. 1, z późn. zm.). Ponadto celem projektu jest umożliwienie częściowego stosowania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniającego dyrektywę 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) 236/2012 (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, str. 1).

Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 73) - celem wprowadzanych zmian było m.in. dostosowanie przepisów krajowych do przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2012 z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie krótkiej sprzedaży i wybranych aspektów dotyczących swapów ryzyka kredytowego oraz do przepisów rozporządzenia 648/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji.

Przepisy ustawy wprowadzają także wymagany, minimalny poziom depozytu zabezpieczającego stosowanego w przypadku transakcji zawieranych przez klientów detalicznych firm inwestycyjnych na instrumentach pochodnych (wprowadzenie maksymalnego poziomu dźwigni finansowej na poziomie 100:1; Urząd Komisji Nadzoru Finansowego postulował w procesie legislacyjnym wprowadzenie limitu dla ww. dźwigni finansowej na poziomie 50:1).

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1357) - celem zmian było między innymi rozszerzenie uprawnień KNF do prowadzenia postępowań wyjaśniających w sposób, jaki do tej pory był ograniczony do podmiotów działających na rynku kapitałowym. KNF uzyskała znacznie szerszą możliwość weryfikowania działalności podmiotów oferujących usługi na rynku finansowym, co do których istnieje podejrzenie, że prowadzą tę działalność bez wymaganych zezwoleń i poza nadzorem KNF. Oznacza to, że zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wobec podmiotów, których działalność budzi wątpliwości co do zgodności z prawem, a które formalnie nie podlegają nadzorowi KNF, będą mogły być składane po dokonaniu niezbędnej weryfikacji, w tym również w oparciu o pozyskane w toku postępowania wyjaśniającego dokumenty i inne

materiały, a nie jak dotychczas jedynie na podstawie publicznie dostępnych źródeł. Nadanie KNF uprawnień do żądania informacji od podmiotów nienadzorowanych, co do których istnieje podejrzenie, że prowadzą działalność polegającą na gromadzeniu środków finansowych innych osób w celu obciążenia ich ryzykiem lub inną działalność na rynku finansowym, która wymaga uzyskania zezwolenia. W ramach tej nowelizacji wprowadzona została także możliwość usunięcia wpisu z prowadzonej przez KNF „Listy ostrzeżeń publicznych” na wniosek podmiotu wpisanego na tę listę. Może to nastąpić w tych przypadkach, gdy w wyniku zawiadomienia doszło do prawomocnej odmowy wszczęcia postępowania przygotowawczego, prawomocnego umorzenia postępowania przygotowawczego albo wydania przez sąd prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie karne innego niż wyrok skazujący lub wyrok warunkowo umarzający postępowanie karne. Wprowadzone zostało także rozwiązanie polegające na usunięciu z urzędu wpisu na listę ostrzeżeń publicznych wraz ze wszystkimi towarzyszącymi mu wzmiankami po 10 latach od dnia dokonania wpisu.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw - projekt przewiduje zmianę mechanizmu ogłoszenia wezwań dla poprawienia funkcjonowania instytucji wezwania do zapisywania się na sprzedaż lub zamianę akcji spółek publicznych, tak żeby zapewnić pełniejszą ochronę akcjonariuszy spółek publicznych, które są przedmiotem przejęcia. Projekt zakłada, że każde wezwanie obowiązkowe ogłaszane będzie na wszystkie pozostałe akcje spółki. Dodatkowo projektowane zmiany przewidują możliwość ogłoszenia wezwania dobrowolnego. Projekt zakłada również rezygnację z obowiązku ogłoszenia wezwania, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Na dzień 30 czerwca 2016 r. propozycje nie weszły w życie.

Ustawa o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych - wdrażająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/50/UE z dnia 22 października 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym, dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych oraz dyrektywę Komisji 2007/14/WE ustanawiającą szczegółowe zasady wdrożenia niektórych przepisów dyrektywy 2004/109/WE (Dz. Urz. UE L 294 z 6.11.2013, str. 13, z późn. zm.). Ustawa została uchwalona w dniu 31 marca 2016 r.

Ustawa z dnia 31 marca 2016 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 615). Zmiany miały na celu przede wszystkim wdrożenie do polskiego porządku prawnego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/50/UE z dnia 22 października 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym, dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych oraz dyrektywę Komisji 2007/14/WE ustanawiającą szczegółowe zasady wdrożenia niektórych przepisów dyrektywy 2004/109/WE (Dz. Urz. UE L 294 z 6.11.2013, str. 13, z późn. zm.). Wskazana dyrektywa

realizuje w szczególności potrzebę zwiększenia skuteczności istniejącego systemu dotyczącego przejrzystości, zwłaszcza w zakresie ujawniania informacji na temat własności przedsiębiorstwa. Celem tej dyrektywy jest również wzmocnienie systemu kar i środków administracyjnych za naruszenia przepisów dyrektywy 2004/109/WE zmienionej dyrektywą 2013/50/UE, co przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa obrotu na rynku kapitałowym oraz ochrony inwestorów.

Ustawa o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz niektórych innych ustaw - implementująca dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 - Dz. U. UE L 174 z 1.07.2011, str. 1, z późn. zm. (ZAFI), dodatkowo ustawa transponuje dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/91/UE z dnia 23 lipca 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2009/65/WE w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) w zakresie funkcji depozytariusza, polityki wynagrodzeń oraz sankcji (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 186) (UCITS V). Ustawa została uchwalona w dniu 31 marca 2016 r.

W 2014 roku przekazano do Ministerstwa Finansów **propozycję wprowadzenia w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi instytucji rachunku**. Na etapie prac Sejmu RP nad projektem ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (nr druku 2734) w wyniku wniesionej poprawki poselskiej wprowadzono do tego projektu zmianę znoszącą obowiązek rejestrowania w systemie depozytu papierów wartościowych instrumentów pochodnych dopuszczonych do zorganizowanego obrotu (derywatów). W związku z wejściem w życie wyżej wskazanej ustawy w dniu 30 stycznia 2015 r., zasady ewidencji instrumentów pochodnych pozostają nieuregulowane, albowiem propozycja nie weszła w życie. Proponowana zmiana miałaby na celu zapewnienie bezpieczeństwa obrotu oraz skutecznego nadzoru nad rynkiem terminowym oraz uregulowanie zasad prowadzenia ewidencji derywatów.

Ponadto Urząd KNF przekazywał do Ministerstwa Finansów, w związku z pracami Komitetu Stabilności Finansowej oraz powołanego przy Ministerstwie Finansów Zespołu Roboczego ds. przeglądu przepisów regulujących obrót instrumentami finansowymi szereg postulatów legislacyjnych, m.in. obejmujących:

- a) rozszerzenie, w kontekście celów regulacji unijnych i ich słusznej implementacji, obowiązków informacyjnych firmy inwestycyjnej w związku z transakcjami zawieranymi przez klientów detalicznych na rynku instrumentów pochodnych; celem propozycji Urzędu było zapewnienie klientom detalicznym, a więc inwestorom wymagającym podwyższonego poziomu ochrony informacji o faktycznych wynikach, związanych z inwestowaniem w instrumenty pochodne; tego rodzaju informacja może być pomocna w podjęciu świadomej decyzji przez klienta detalicznego i stanowić przeciwwagę dla deklarowanej w materiałach promocyjno-reklamowych potencjalnej skali zysku, postulat UKNF nie został uwzględniony przez Ministerstwo Finansów, w związku z czym Urząd uwzględnił ww. obowiązek informacyjny firm inwestycyjnych w Wytocznych KNF z 2016 r. w sprawie świadczenia usług maklerskich na rynku OTC instrumentów pochodnych;
- b) zmiany w zakresie systemu rekompensat obejmujące m.in. rozszerzenie zakresu podmiotów wnoszących składki do systemu rekompensat. Przygotowany przez UKNF projekt nowelizacji ustawy o obrocie instrumentami finansowymi zakładał rozszerzenie obowiązku wnoszenia składek nie tylko przez podmioty przechowujące aktywa klientów, lecz również przez podmioty świadczące inne

usługi maklerskie lub usługi tożsame, w tym wykonujące zlecenia klientów na rynku Forex (rozumiany jako rynek instrumentów pochodnych OTC). Objęcie tej kategorii podmiotów jest istotne z uwagi na ochronę systemem rekompensat wszystkich usług. Stąd też zasadnym jest, by stopień partycypacji w budowie systemu rekompensat był adekwatny do ryzyka, które mogą wygenerować dla masy majątkowej tego systemu. Propozycja Urzędu KNF nie została dotychczas uwzględniona przez Ministerstwo Finansów.

[Udział w pracach nad implementacją dyrektyw \(UE\) i dostosowaniem prawa krajowego do przepisów rozporządzeń \(UE\)](#)

Dyrektywa 2010/78/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie zmiany dyrektyw 98/26/WE, 2002/87/WE, 2003/6/WE, 2003/41/WE, 2003/71/WE, 2004/39/WE, 2004/109/WE, 2005/60/WE, 2006/48/WE, 2006/49/WE i 2009/65/WE w odniesieniu do uprawnień Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), opublikowanej w Dz. U. UE L Nr 331 z 15.12.2010 r., s. 120.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 236/12 z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie krótkiej sprzedaży i wybranych aspektów dotyczących *swapów* ryzyka kredytowego (Dz. Urz. UE L Nr 86/1 z dnia 24 marca 2012 r.).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 648/12 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz. Urz. UE L Nr 221/1 z dnia 27 lipca 2012 r.).

Dyrektywa 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS IV), oraz aktów wykonawczych do niej: Dyrektywy Komisji 2010/44/UE w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w zakresie niektórych przepisów dotyczących łączenia funduszy, modeli funduszy podstawowych i powiązanych oraz procedury powiadamiania oraz Dyrektywy Komisji 2010/43/UE z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w zakresie wymogów organizacyjnych, konfliktów interesów, prowadzenia działalności, zarządzania ryzykiem i treści umowy pomiędzy depozytariuszem a spółką zarządzającą.

Dyrektywa 2009/44/WE z dnia 6 maja 2009 r. zmieniająca dyrektywę 98/26/WE w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych oraz dyrektywę 2002/47/WE w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych w odniesieniu do systemów powiązanych i do wierzytelności kredytowych (Dz. Urz. UE L 146 z 10.06.2010 r.).

Dyrektywa 2006/49/WE w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, przyjętych Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/111/WE z dnia 16 września 2009 r. (CRD II) i Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z 24 listopada 2010 r. zmieniająca dyrektywy 2006/48/WE i 2006/49/WE w zakresie wymogów kapitałowych dotyczących portfela handlowego i restrukturyzacji oraz przeglądu nadzorczej polityki wynagrodzeń (CRD III).

Dyrektywa 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010.

Dyrektywa 2010/73/UE z dnia 24 listopada 2010 r. zmieniająca Dyrektywę 2003/71/WE w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych oraz Dyrektywę 2004/109/WE w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym. Pozostałe zmiany o charakterze legislacyjnym lub doprecyzowującym pozostawały w ścisłym związku z przeprowadzaniem ofert publicznych i procedurą zatwierdzania prospektu emisyjnego, o których mowa w ww. dyrektywach.

Dyrektywa 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń (Dz. Urz. UE L Nr 84/1 z 31.03.2010 r.).

Dyrektywa 2011/89/UE z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zmiany dyrektyw 98/78/WE, 2002/87/WE, 2006/48/WE i 2009/138/WE w odniesieniu do dodatkowego nadzoru nad podmiotami finansowymi konglomeratu finansowego (Dz. Urz. UE L Nr 326/113 z 8 grudnia 2011 r.).

Dyrektywa 2013/50/UE z dnia 22 października 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym, dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych oraz dyrektywę Komisji 2007/14/WE ustanawiającą szczegółowe zasady wdrożenia niektórych przepisów dyrektywy 2004/109/WE.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz. Urz. UE L 326 z 8.12.2011 r., s. 1).

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie.

Dyrektywa 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku (dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku) (MAD).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (MAR).

4.7. Nadzór makroostrożnościowy nad systemem finansowym

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. poz. 1513) - wprowadzanie rozwiązań planowanych w projekcie niezbędne było do realizacji zalecenia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego w sprawie mandatu makroostrożnościowego organów krajowych, opublikowanego w dniu 16 stycznia 2012 r. Rozwiązania te mają na

celu wzmocnienie stabilności krajowego systemu finansowego poprzez ograniczenie ryzyka systemowego poprzez wprowadzenie na gruncie prawa polskiego formalnych ram polityki makroostrożnościowej, dzięki którym możliwa będzie ocena, monitorowanie oraz ograniczanie ryzyka systemowego krajowego systemu finansowego oraz ustanowienie Rady ds. Ryzyka Systemowego, będącej organem odpowiedzialnym za krajowy nadzór makroostrożnościowy w odniesieniu do krajowego systemu finansowego. Ustawa ta stanowi implementację CRD IV.

[Udział w pracach nad implementacją dyrektyw \(UE\) i dostosowaniem prawa krajowego do przepisów rozporządzeń \(UE\)](#)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L Nr 176/1 z dnia 27 czerwca 2013 r.) (CRR).

Dyrektywa 2013/36/WE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (CRD IV).

4.8. Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji

Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji - ustawa stanowi implementację dyrektywy 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (BRRD) oraz dyrektywy 2014/49/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (DGSD). Celem projektowanej ustawy jest modyfikacja przepisów dotyczących obecnie istniejącego w Polsce systemu gwarantowania depozytów oraz stworzenie ram prawnych umożliwiających przeprowadzenie postępowania przymusowej restrukturyzacji, a także postępowania naprawczego tzw. *recovery* w odniesieniu do podmiotów objętych zakresem regulacji oraz zastosowanie wobec tych podmiotów środków wczesnej interwencji.

[Udział w pracach nad implementacją dyrektyw \(UE\) i dostosowaniem prawa krajowego do przepisów rozporządzeń \(UE\)](#)

Dyrektywa 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i

2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (BRRD).

4.9. Inne projekty i ustawy odnoszące się do rynku finansowego

Projekt ustawy - Prawo działalności gospodarczej oraz ustawy - Przepisy wprowadzające - Prawo działalności gospodarczej - w 2014 roku zostały zainicjowane przez Ministra Gospodarki prace nad nową ustawą regulującą podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej. Nowe Prawo działalności gospodarczej miało wprowadzić szereg nowych rozwiązań w sferze administracyjnego prawa gospodarczego przyjmując założenie o potrzebie zasadniczej deregulacji działalności i ustawowe wyznaczenie standardów otwartej i wspierającej przedsiębiorczość administracji. W grudniu 2014 r. do uzgodnień i konsultacji publicznych skierowany został projekt założeń projektu ustawy - Prawo działalności gospodarczej, która miała zastąpić obecnie obowiązującą ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. W czerwcu 2015 r. rozpoczęto uzgodnienia i konsultacje projektu ustawy - Prawo działalności gospodarczej i projektu ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo działalności gospodarczej, a w lipcu 2015 r. Rada Ministrów przyjęła projekty i skierowała je do Sejmu. Upływ kadencji Sejmu spowodował jednak, że projekty zostały objęte skutkami zasady dyskontynuacji prac legislacyjnych i rządowa inicjatywa legislacyjna nie doszła do skutku. UKNF brał udział w kolejnych etapach prac legislacyjnych mając na względzie doniosłość projektowanych rozwiązań dla zasad prowadzenia działalności gospodarczej, w tym także dla przedsiębiorców podejmujących działalność na rynku finansowym w zakresie objętym nadzorem KNF. W toku prac wskazywano przede wszystkim na konieczność dostosowania projektowanych rozwiązań do specyfiki podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej na rynku finansowym wynikającej z tego, że nie jest to działalność gospodarcza wykonywana jedynie na ryzyko przedsiębiorcy, oceniane w aspekcie uzyskiwanego wyniku finansowego, ale jest to działalność, która obciąża ryzykiem osoby trzecie, przede wszystkim klientów: deponentów, ubezpieczonych lub uprawnionych z ubezpieczenia, posiadaczy rachunków papierów wartościowych, uczestników funduszy inwestycyjnych, członków funduszy emerytalnych. UKNF podnosił także, iż kluczowym czynnikiem kształtującym specyfikę regulacyjną rynku finansowego jest prawo Unii Europejskiej, a sprawy dotyczące organizacji i funkcjonowania rynku finansowego, w tym sprawy dotyczące prowadzenia działalności przez poszczególne rodzaje instytucji finansowych obecnych na tym rynku, są w szerokim zakresie regulowane aktami prawnymi Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego. W październiku 2015 r. KNF zajęła stanowisko w procesie opiniowania przygotowanego przez zespół ekspercki kierowany przez prof. dr. hab. Zbigniewa Kmieciaka, Sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego, raportu pt. „Reforma prawa o postępowaniu administracyjnym”, którego integralną część stanowi projekt zmian w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. Proponowane zmiany, zarówno w odniesieniu do instytucji znanych obecnemu Kodeksowi postępowania administracyjnego, jak i propozycji nowych rozwiązań proceduralnych zostały ocenione jako ważna normatywna odpowiedź na ujawniające się w praktyce stosowania prawa mankamenty obowiązującej ustawy procesowej. W tym kontekście za szczególnie istotne uznano wprowadzenie unormowań dotyczących decyzji generalnych (generalnych aktów administracyjnych), milczącego załatwienia sprawy lub milczącego wyrażenia zgody czy

też postępowań uproszczonych i postępowań z dużą liczbą uczestników (tzw. postępowań masowych). Przy zasadniczej aprobacie dla proponowanych zmian wskazano, że przynajmniej część z nich winno być jeszcze dodatkowo przedyskutowanych w kontekście możliwych modyfikacji. Ponadto pod rozważę projektodawców w dalszym toku prac nad przygotowywaną nowelizacją przedłożono szereg dodatkowych propozycji mających na celu usprawnienie toku postępowania, bądź usunięcie ujawniających się wątpliwości.

Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności - podstawowym celem regulacji jest wzmocnienie praw i gwarancji dla wierzycieli, w szczególności będących przedsiębiorcami z sektora MŚP, projekt jest w trakcie konsultacji publicznych w Ministerstwie Rozwoju.

Projekt ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich - wypracowany w związku z koniecznością implementacji pakietu legislacyjnego obejmującego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa ADR)) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (rozporządzenie ODR), projekt skierowano do I czytania w Komisji Gospodarki i Rozwoju oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu RP.

Ustawa o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym - ustawa transponuje do krajowego porządku prawnego przepisy UE w zakresie audytu, obejmujące dyrektywę 2014/56/UE zmieniającą dyrektywę 2006/43/WE w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych (Dz. Urz. UE L 158 z 27.5.2014, s. 196) oraz rozporządzenie 537/2014 w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego (Dz.U. UE L 158 z 27.5.2014 r., s. 77 wraz ze Sprostowaniem w Dz. Urz. UE L 170 z 11.6.2014 r., s. 66).

Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. poz. 978) - ustawa zakłada zasadniczą reformę postępowania upadłościowego, poprzez wyeliminowanie obecnie występującego postępowania naprawczego i zastąpienie go 4 nowymi postępowaniami. Głównym założeniem jest wprowadzenie skutecznych instrumentów pozwalających na przeprowadzenie restrukturyzacji przedsiębiorstwa dłużnika i zapobieżenie jego likwidacji.

5. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

5.1. Sektor bankowy

Zaangażowanie w prace grup roboczych w analizowanym okresie:

- przedstawiciele UKNF uczestniczyli w pracach ok. 50 grup roboczych EBA,
- przedstawiciele UKNF uczestniczyli w pracach ok. 15 kolegiów nadzorczych rocznie,
- przedstawiciele UKNF uczestniczyli w wybranych grupach roboczych organów UE i innych organizacji międzynarodowych, w tym Komisji Europejskiej, Rady Europy czy Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego.

Należy podkreślić, że przedstawiciel UKNF - Dyrektor Andrzej Reich jest od dnia 1 lipca 2013 r. członkiem Zarządu EBA. W dniu 8 grudnia 2015 r. p. Andrzej Reich został powołany na drugą, 2,5-letnią kadencję⁵. Dyrektor Andrzej Reich jest również członkiem panelu mediacyjnego w EBA.

W drugiej połowie 2012 r. na forum Unii Europejskiej został ogłoszony projekt stworzenia tzw. unii bankowej. Podstawą sformułowania powyższej idei był kryzys, który objął sektor bankowy w kilku krajach strefy euro. Przyczyn powstania kryzysu dopatrywano się m.in. w niedostatecznym nadzorze nad sektorem bankowym w niektórych krajach, zbyt dużych różnicach w regulacjach i podejściach nadzorczych w poszczególnych jurysdykcjach, a także w zbyt silnych powiązaniach sektora bankowego z polityką krajową. W związku z powyższym, w ramach strefy euro opracowano trzy filary unii bankowej: Jednolity Mechanizm Nadzorczy (SSM) sprawowany przez Europejski Bank Centralny, wspólne regulacje w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych, oraz jednolity system gwarantowania depozytów bankowych.

SSM rozpoczął działalność od listopada 2014 roku. Od tego czasu KNF ściśle współpracuje z EBC zarówno w ramach spotkań kolegów nadzorczych, jak również w spotkaniach bilateralnych, których głównym celem jest wykonywanie efektywnego nadzoru nad grupami bankowymi działającymi w Polsce.

KNF była zaangażowana w procesy legislacyjne dotyczące wskazanych poniżej aktów prawnych:

- Rozporządzenia Rady nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzającego Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi,
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1022/2013 z dnia 22 października 2013 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego) w odniesieniu do powierzenia Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególnych zadań zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1024/2013,
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 806/2014 z dnia 15 lipca 2014 r. ustanawiającego jednolite zasady i jednolitą procedurę restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych w ramach jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1093/2010,
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012,
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów,
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniającej dyrektywę 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/WE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylającej dyrektywę 2007/64/WE,

---

⁵ http://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty/2_kadencja_w_zarzadzcie_EBA.html

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 205/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę.

Ponadto KNF uczestniczyła w pracach legislacyjnych w odniesieniu do wszystkich inicjatyw regulacyjnych sektora bankowego, w tym w szczególności:

- pakietu CRD tj.: nowej dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych (CRD IV) oraz towarzyszącym jej rozporządzeniem (CRR) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE, oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012,
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego (PSD2).

W ramach prac Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego przedstawiciele UKNF uczestniczyli również w przygotowaniu kilkudziesięciu wytycznych i standardów technicznych, w tym do wymienionych wyżej aktów pierwszego poziomu.

W ramach prac Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego (BCBS) przedstawiciele UKNF uczestniczyli w pracach grup roboczych przygotowujących zmiany standardów nadzorczych w odniesieniu do metod obliczania wymogów kapitałowych.

Od 2006 r. UKNF prowadzi Sekretariat Grupy BSCEE - organizacji zrzeszającej organy nadzoru bankowego z 24 państw Europy Środkowej i Wschodniej dla celów wymiany informacji i doświadczeń.

5.2. Sektor ubezpieczeniowy i emerytalny

Zaangażowanie w prace grup roboczych w analizowanym okresie:

- przedstawiciele UKNF uczestniczyli w pracach ok. 20 grup roboczych EIOPA, IAIS oraz IOPS,
- przedstawiciele UKNF uczestniczyli w pracach ok. 20 kolegiów nadzorczych rocznie.

Należy podkreślić, że 25 października 2014 r. uchwałą Walnego Zgromadzenia Międzynarodowego Stowarzyszenia Nadzorów Ubezpieczeniowych (IAIS), na stanowisko Członka Komitetu Wykonawczego powołany został na 2-letnią kadencję Dyrektor Damian Jaworski. Pan Damian Jaworski jest także Przewodniczącym Panelu Przeglądowego EIOPA (powołanym na to stanowisko w dniu 25 września 2013 r.). W okresie styczeń 2011 r. - czerwiec 2013 r. Pan Jaworski pełnił funkcję Członka Zarządu EIOPA.

Dodatkowo, w dniu 6 kwietnia 2016 r. Pan Mariusz Smętek - p.o. Dyrektora rozpoczął 2-letnią kadencję na stanowisku Członka Komitetu Ryzyka i Stabilności Finansowej EIOPA.

Od dnia 1 stycznia 2016 r. obowiązuje nowy system nadzoru ostrożnościowego tzw. Wypłacalność II, uwzględniający profil ryzyka, na jakie narażone są zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji w związku z prowadzoną przez nie działalnością. Podmioty polskiego rynku ubezpieczeń zaczęły funkcjonować w oparciu o nowe zasady ustanowione w wyniku transpozycji do prawa krajowego postanowień Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i wykonywania działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej - Wypłacalność II oraz przyjęcia Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego

dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II), licznych wykonawczych standardów technicznych oraz wytycznych.

W okresie bieżącym oraz poprzedzającym obowiązywanie nowych regulacji ostrożnościowych przedstawiciele UKNF aktywnie angażowali się i wnieśli istotny wkład, w ramach uczestnictwa w grupach roboczych EIOPA, w przygotowanie wdrożenia Dyrektywy 2009/138/WE, Rozporządzenia delegowanego 2015/35, jak również standardów technicznych i wytycznych m.in. dotyczących sprawozdawczości dla organu nadzoru i ujawnień publicznych, parametrów specyficznych w formule standardowej SCR, wyłącalności grupy, a także standardów technicznych dotyczących wykorzystania zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej; ustanawiania, obliczania i znoszenia narzutów kapitałowych, zatwierdzania i stosowania modeli wewnętrznych oraz symetrycznego mechanizmu dostosowania dla ryzyka cen akcji w formule standardowej kapitałowego wymogu wyłącalności. Przedstawiciele UKNF uczestniczyli również w opracowaniu porad dla Komisji Europejskiej dotyczących pomiaru ryzyka bazowego w formule standardowej kapitałowego wymogu wyłącalności oraz planów naprawczych i uprawnień nadzorczych w przypadku pogorszenia kondycji finansowej zakładów ubezpieczeń.

Ponadto przedstawiciele UKNF aktywnie uczestniczyli w dyskusjach w ramach EIOPA dotyczących praktycznych aspektów prowadzenia nadzoru zgodnie z wymogami systemu Wyłącalność II, w szczególności w zakresie modeli wewnętrznych, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zasady ostrożnego inwestora, funkcjonowania zarządu i rady nadzorczej w ramach systemu zarządzania, własnej oceny ryzyka i wyłącalności. Odnośnie do modeli wewnętrznych dla zakładów ubezpieczeń i reasekuracji wchodzących w skład międzynarodowych grup ubezpieczeniowych współpraca zaangażowanych i zainteresowanych organów nadzoru odbywała się przede wszystkim w ramach kolegiów organów nadzoru, w szczególności podczas specjalnych posiedzeń dedykowanych temu zagadnieniu.

Należy również dodać, iż istotnym elementem przygotowania krajowych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji do wymogów systemu Wyłącalność II, były liczne materiały, badania, grupowe szkolenia i indywidualne spotkania organizowane przez UKNF dla zakładów. W okresie poprzedzającym obowiązywanie nowych regulacji, UKNF zorganizował ok. 370 spotkań i szkoleń dla zakładów, najwięcej w zakresie wymogów finansowych, modeli wewnętrznych, raportowania oraz przeprowadzania ORSA.

W zakresie rynku emerytalnego przedstawiciele UKNF angażowali się głównie w prace związane z możliwością utworzenia jednolitego rynku dla trzecieofilarowych produktów emerytalnych oraz z europejskim rynkiem pracowniczych programów emerytalnych. Angażowano się także w kwestie związane ze złożonością klasyfikacyjną instytucji II i III filara emerytalnego i problem ich wpasowania w regulacje wspólnotowe dotyczące m.in. swobody przepływu kapitału czy transgranicznych produktów emerytalnych.

Na obecnym etapie, UKNF jest zaangażowany również w prace legislacyjne dotyczące wdrożenia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń. Przedstawiciele UKNF uczestniczyli w spotkaniach prowadzonych przez Ministerstwo Finansów, poświęconych implementacji dyrektywy, jak również przedstawili szereg uwag i koncepcji do rekomendacji dotyczących implementacji dyrektywy do krajowego porządku prawnego. Dodatkowo, w ramach funkcjonowania poszczególnych komitetów EIOPA, przedstawiciele UKNF uczestniczą również w pracach nad projektami wytycznych i standardów technicznych, m.in. do wymienionej powyżej dyrektywy.

5.3. Rynek kapitałowy

Zaangażowanie w prace grup roboczych w analizowanym okresie:

- przedstawiciele UKNF uczestniczyli w:
  - pracach ok. 40 grup roboczych ESMA oraz IOSCO,
  - wybranych grupach roboczych organów UE i innych organizacji międzynarodowych, w tym Komisji Europejskiej, Regulacyjnego Komitetu Nadzorczego dla kodów LEI (ang. Legal Entity Identifier Regulatory Oversight Committee),
  - pracach jednego kolegium nadzorczego.

Należy podkreślić, że 25 września 2014 r. w wyborach na stanowisko Członka Zarządu ESMA powołano na 2,5-letnią kadencję Dyrektora Marka Szuszkiewicza.⁶

UKNF uczestniczy w pracach mających na celu sfinalizowanie projektu "Unia Rynków Kapitałowych". W lutym 2015 r. Komisja Europejska opublikowała Zieloną księgę ws. unii rynków kapitałowych (ang. *Green Paper on Capital Markets Union*; CMU). Głównymi założeniami dotyczącymi CMU jest utworzenie wspólnego rynku kapitałowego dla 28 państw członkowskich poprzez usunięcie barier dla inwestowania transgranicznego w ramach UE, zmaksymalizowanie zysków dla gospodarki z funkcjonowania rynków kapitałowych, pobudzenie jej wzrostu oraz możliwości w zakresie zatrudnienia, wzmacnianie stabilności finansowej poprzez jednolity zbiór przepisów dla usług finansowych, zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony klientów i inwestorów, przyciąganie inwestorów spoza UE oraz przyczynianie się do zwiększenia konkurencyjności w ramach UE. Biorąc udział w konsultacjach publicznych UKNF zidentyfikował zagrożenia wynikające z powyższego projektu, wskazując jednocześnie na obszary kluczowe, wymagające dalszego zainteresowania. Zaangażowanie UKNF w prace nad projektem CMU pozostaje niezmiennie po opublikowaniu we wrześniu 2015 r. przez Komisję Europejską dokumentu zawierającego plan dalszych działań - *Action Plan*. Poprzez zgłaszanie dalszych uwag i propozycji rozwiązań, jak również bezpośrednie uczestnictwo w pracach nad wybranymi tematami (np. rewizja Dyrektywy ds. prospektu), pracownicy Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) dokładają starań aby propozycje przyjmowane w ramach projektu CMU jak najlepiej odzwierciedlały interesy polskiego rynku finansowego.

KNF była zaangażowana w procesy legislacyjne dotyczące wskazanych poniżej aktów prawnych, związanych z funkcjonowaniem rynku kapitałowego:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE,
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012,
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE,

---

⁶

http://www.knf.gov.pl/aktualnosci/2014/Powolanie_do_Zarzadu_ESMA_przedstawiciela_UKNF.htm

- 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012,
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 236/12 z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie krótkiej sprzedaży i wybranych aspektów dotyczących swapów ryzyka kredytowego,
  - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 648/12 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji,
  - Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającego dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE,
  - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (EU) nr 648/2012,
  - Rozporządzenia Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniającego dyrektywę 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012,
  - Dyrektywy 2013/50/UE z dnia 22 października 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym, dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych oraz dyrektywę Komisji 2007/14/WE ustanawiającą szczegółowe zasady wdrożenia niektórych przepisów dyrektywy 2004/109/WE,
  - Dyrektywy 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku (dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku) (MAD),
  - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającego dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (MAR),
  - Dyrektywy 2010/73/UE z dnia 24 listopada 2010 r. zmieniającej dyrektywę 2003/71/WE w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych oraz dyrektywę 2004/109/WE w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym,
  - Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającej rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE,
  - Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/91/UE z dnia 23 lipca 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2009/65/WE w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) w zakresie funkcji depozytariusza, polityki wynagrodzeń oraz sankcji,
  - Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektywy 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010,
  - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/760 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych,

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 345/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy venture capital,
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 346/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej,
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniającego dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014.

W ramach prac Europejskiego Urzędu Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) przedstawiciele UKNF uczestniczyli również w przygotowaniu kilkudziesięciu wytycznych i standardów technicznych oraz pytań i odpowiedzi (ang. Q&A), w tym do wymienionych wyżej aktów pierwszego poziomu.

Należy podkreślić, że w ramach prac w IOSCO oraz ESMA przedstawiciele UKNF wielokrotnie podnosili konieczność podjęcia prac zmierzających do wypracowania bardziej szczegółowych wymogów dla firm oferujących instrumenty pochodne dla klientów detalicznych na rynku pozagiełdowym (ang. OTC derivatives). W wyniku podjętych prac przygotowano i opublikowano szereg pytań i odpowiedzi ESMA w powyższym zakresie oraz podjęto w ramach IOSCO podobne inicjatywy.

5.4. Współpraca o charakterze międzysektorowym

Zaangażowanie w prace grup roboczych w analizowanym okresie:

- przedstawiciele UKNF uczestniczyli w pracach ok. 15 grup roboczych: Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (ESRB), Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Komitetu Wspólnego Europejskich Urzędów Nadzoru (*ESAs Joint Committee*) oraz Rady Stabilności Finansowej (FSB), Rady Europy oraz Grupy Euroazjatyckiej.

W analizowanym okresie, przedstawiciele UKNF (w tym także jego kierownictwo) brali udział w szeregu spotkań dotyczących szeroko rozumianych zagadnień regulacyjnych i nadzorczych oraz kondycji sektora finansowego z delegatami: Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, OECD, Banku Światowego (oraz jego agend), Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Instytutu Finansów Międzynarodowych oraz innych instytucji/organizacji.

Istotnym wydarzeniem był realizowany w Polsce przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy oraz Bank Światowy od grudnia 2012 roku do marca 2013 roku Program Oceny Sektora Finansowego (ang. *Financial Sector Assessment Program, FSAP*). Zaangażowanie pracowników UKNF we FSAP było bardzo znaczące, poczynając od przygotowania odpowiedzi na szereg kwestionariuszy, sporządzanie materiałów na potrzeby misji FSAP, a kończąc na bezpośrednich spotkaniach z pracownikami UKNF (ogółem odbyły się 24 takie spotkania). Delegaci Międzynarodowego Funduszu Walutowego odbywają też cykliczne spotkania z przedstawicielami UKNF podczas misji MFW realizowanych w ramach artykułu IV Statutu MFW (dyskusje dotyczą m.in. wybranych aspektów sytuacji rynków finansowych oraz wdrożenia rekomendacji podsumowujących Program Oceny Sektora Finansowego - FSAP). Przedstawiciel UKNF na prośbę Komitetu Ładu Korporacyjnego OECD przedstawił finalną ocenę standardów ładu korporacyjnego Łotwy w ramach jej procesu akcesyjnego do OECD.

W roku 2012 Polski system przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu był przedmiotem ewaluacji ze strony Komitetu Ekspertów ds. oceny Środków Zapobiegania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu Rady Europy (MONEYVAL). Raport z tej misji został przyjęty na posiedzeniu MONEYVAL w kwietniu 2013 r. W związku z pozytywnymi ustaleniami ewaluacji, Komitet Moneyval zastosował wobec Polski procedurę tzw. regularnego raportowania co 2 lata.

Należy podkreślić, że od 2011 roku pracownik UKNF⁷ pełni funkcję przedstawiciela IOSCO w FATF najważniejszej organizacji międzynarodowej, która ustala standardy w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy, finansowaniu terroryzmu oraz proliferacji broni masowego rażenia (Polska nie jest jej członkiem).

W analizowanym okresie KNF zawarła szereg porozumień o współpracy i wymianie informacji z zagranicznymi organami nadzoru. Od 2011 roku do połowy 2016 roku zawarto siedem porozumień tego typu.

5.5. Projekty pomocowe

Mając na uwadze wieloletnie doświadczenia polskiego nadzoru, w szczególności w okresie transformacji ustrojowej i przygotowań do członkostwa w Unii Europejskiej, oraz wypracowaną przez lata wysoką pozycję w środowisku międzynarodowym i uznawalność wysokich kwalifikacji kadry sprawującej nadzór finansowy na szczeblach zarówno administracji Unii Europejskiej, jak i międzynarodowych organizacji (np. Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego, Międzynarodowa Organizacja Komisji Papierów Wartościowych, czy Międzynarodowe Stowarzyszenie Nadzorów Ubezpieczeniowych), a także obserwowaną międzynarodową i pro-rozwojową politykę zagraniczną polskiego rządu w ramach działań Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w tym wspieranie rozszerzenia Unii Europejskiej, UKNF realizuje od lat szereg zróżnicowanych projektów pomocowych, finansowanych głównie ze źródeł zewnętrznych, głównie dla krajów Europy Wschodniej i Południowej oraz Zakaukazia, wspierających reformy demokratyczne i prorynkowe oraz wzmacniające praktyki nadzorcze i regulacje prawne w obszarze rynku finansowego. Inicjatywy pomocowe są ukierunkowane na kraje priorytetowe dla polskiej polityki zagranicznej, zgodnie ze strategią przyjętą przez Radę Ministrów na lata 2012-2016 oraz roczne i wieloletnie programy współpracy rozwojowej przyjęte przez Ministra Spraw Zagranicznych.

Wymiernym przykładem międzynarodowej uznawalności wysokich kwalifikacji ekspertów polskiego nadzoru są wykonane przez polski nadzór projekty pomocowe, gdzie wiedza i doświadczenie polskiej administracji zostały wybrane do wykonania wielu specjalistycznych działań projektowych na rzecz bliźniaczych administracji.

W latach 2011-2015 polski organ nadzoru pomyślnie zrealizował 4 projekty współpracy rozwojowej dla Azerbejdżanu, Mołdawii i Ukrainy, a w 2016 roku wykonuje 5-ty już tego typu projekt ponownie dla Narodowej Komisji Papierów Wartościowych i Giełdy Ukrainy, z budżetami w łącznej wysokości 1 433 454 złotych w ramach programu Polska Pomoc. Ponadto, wykonany został prawie dwuletni unijny projekt współpracy bliźniaczej (*twinning*) dla Komisji Papierów Wartościowych Azerbejdżanu z budżetem ok. 1 mln euro oraz od 2015 roku jest pomyślnie realizowany przez Urząd kolejny ponad dwuletni projekt *twinningowy*, tym razem dla Narodowej Komisji Rynków Finansowych Mołdawii, z budżetem w wysokości ok. 1,3 mln euro. Jest to już trzeci tak znaczący unijny projekt polskiego nadzoru w charakterze głównego wykonawcy.

---

⁷<https://www.knf.gov.pl/aktualnosci/2011/fath.html>

Każdorazowo po zakończonych projektach pracownicy nadzorów bardzo dobrze oceniają współpracę i wyrażają nadzieję na kontynuowanie działań eksperckich w kolejnych inicjatywach z udziałem polskiego nadzoru. Administracje beneficjenta podkreślają wysoki poziom procesu przygotowania poszczególnych misji, praktyczny wymiar przeprowadzonych działań projektowych, właściwy dobór ekspertów UKNF oraz wysoki specjalistyczny charakter realizowanych projektów.

W Europie Środkowo-Wschodniej polski nadzór ma opinię lidera zarówno pod względem doświadczenia, w szczególności z okresu transformacji gospodarczej, jak i wprowadzonych standardów regulacyjnych, inspekcyjnych i analitycznych oraz kodu dobrych praktyk. Dodatkowym tego potwierdzeniem jest platforma szkoleniowa skierowana do pracowników organów nadzoru wszystkich sektorów rynku finansowego z krajów europejskich tj. Inicjatywa Szkoleniowa dla Nadzoru Finansowego (TIFS - Training Initiative for Financial Supervision) funkcjonująca od 2009 roku w ramach UKNF. Oferta szkoleniowa polskiego nadzoru wyróżnia go z pozostałych ośrodków szkolących kadry nadzorcze w Europie, przekazując wiedzę opartą na praktycznych doświadczeniach i technikach polskiego nadzoru zdobytych zarówno w trakcie transformacji ustroju społeczno-gospodarczego, jak i przed i po akcesji. Ma to szczególny walor poznawczy dla nadzorców z krajów, które przekształcają swoje gospodarki i są na drodze do akcesji z koniecznością przeprowadzenia wielu reform wzorem przemian dokonanych w Polsce. TIFS promuje współpracę, roboczą wymianę doświadczeń oraz efektywną komunikację między personelem nadzoru finansowego średniego szczebla z krajów członkowskich UE oraz państw trzecich. W latach 2011-pierwsze półrocze 2016 r. w 14 przeprowadzonych programach szkoleniowych uczestniczyło 272 przedstawicieli nadzorów z 41 państw. Niezależnie od prowadzonej platformy szkoleniowej, realizacji wielomiesięcznych projektów pomocowych, polski nadzór dzieli się również swoją wiedzą i wypracowanymi praktykami w ramach jednorazowych misji pomocy technicznej w ramach unijnego instrumentu TAIEX.

Przygotowanie, a następnie realizacja projektów stanowiły znaczne wyzwanie dla UKNF, jako organizacji i przyczyniły się do skutecznego wdrożenia międzynarodowej kultury pracy projektowej. Podejmowano szereg nowatorskich działań wraz z tworzeniem nowych procedur i dostosowywaniem regulacji krajowych do wymogów donora środków na dany projekt. Projekty przyczyniły się do kreowania wizerunku kraju i UKNF dojrzałego do funkcjonowania w strukturach UE, podejmującego nowe wyzwania na arenie międzynarodowej oraz partnerskie relacje z innymi nadzorami UE i poza UE. Należy również podkreślić, iż Urząd KNF należy do bardzo wąskiej grupy polskiej administracji publicznej świadczącej pomoc, jako strona unijna na zasadzie współpracy bliźniaczej. Dzielimy się swoimi doświadczeniami również z innymi krajowymi administracjami, które rozpoczynają proces realizacji unijnych inicjatyw pomocowych bądź zwracają się o specjalistyczne konsultacje z doradztwem w zakresie złożonych zagadnień obejmujących problematykę wdrażania, rozliczeń i obsługi projektowej twinningów.

6. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-EDUKACYJNA W LICZBACH

Tabela 19. Liczba seminariów, warsztatów, spotkań i wykładów zorganizowanych w ramach projektu CEDUR oraz liczba ich uczestników, w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Rok	Liczba seminariów	Liczba uczestników
2011	49	3166
2012	47	2994
2013	72	4790
2014	93	7944
2015	107	8937
2016 (stan na 30.06)	45	4582
Razem	413	32 413

Źródło: opracowanie własne UKNF

W okresie 12.10.2011-30.06.2016 nakładem KNF przygotowano i wydano 31 bezpłatnych publikacji edukacyjnych (w formie broszur) o łącznym nakładzie 117,5 tys. egzemplarzy.

Tabela 20. Liczba materiałów zawierających odniesienia do KNF lub UKNF w mediach w okresie 1.01.2011-30.06.2016

2011	2012	2013	2014	2015	I-VI.2016
48 967	66 192	58 445	68 638	70 725	32 238

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 21. Liczba wniosków o dostęp do informacji publicznej w okresie 1.01.2011-30.06.2016

2011	2012	2013	2014	2015	I-VI.2016
84	83	136	161	236	347

Źródło: opracowanie własne UKNF

7. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OCHRONY UCZESTNIKÓW RYNKU FINANSOWEGO W LICZBACH

Jednym z ustawowych celów nadzoru nad rynkiem finansowym jest zapewnienie ochrony interesów uczestników tego rynku. Działania nadzorcze KNF w tym zakresie polegają na stałym monitorowaniu praktyk rynkowych, jak i na działaniach interwencyjnych, szczególnie w tych obszarach działalności nadzorowanych podmiotów, w których mogą występować naruszenia prawa lub interesów nieprofesjonalnych uczestników rynku finansowego.

Pan Andrzej Jakubiak - Przewodniczący KNF oraz Pan Andrzej Kwaśniak - Zastępca Przewodniczącego KNF zostali uhonorowani w 2014 r. przez Dziennik Gazetę Prawną wyróżnieniem Złote Paragrafy 2014 za prowadzenie rygorystycznej polityki regulacyjnej wobec banków, firm inwestycyjnych i instytucji finansowych.

Tabela 22. Liczba skarg na podmioty nadzorowane poddana analizie w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Sektor rynku	2011	2012	2013	2014	2015	I-VI 2016
ubezpieczeniowy	3429	3354	4972	3722	3451	1241
emerytalny	801	359	37	37	62	8
bankowy	3588	4268	5050	5193	5155	1560
kapitałowy	216	277	361	434	564	491
SKOK	-	35	208	241	211	82
usług płatniczych realizowanych przez podmioty inne niż banki	-	49	66	80	30	21
Ogółem	8034	8342	10694	9707	9473	3403

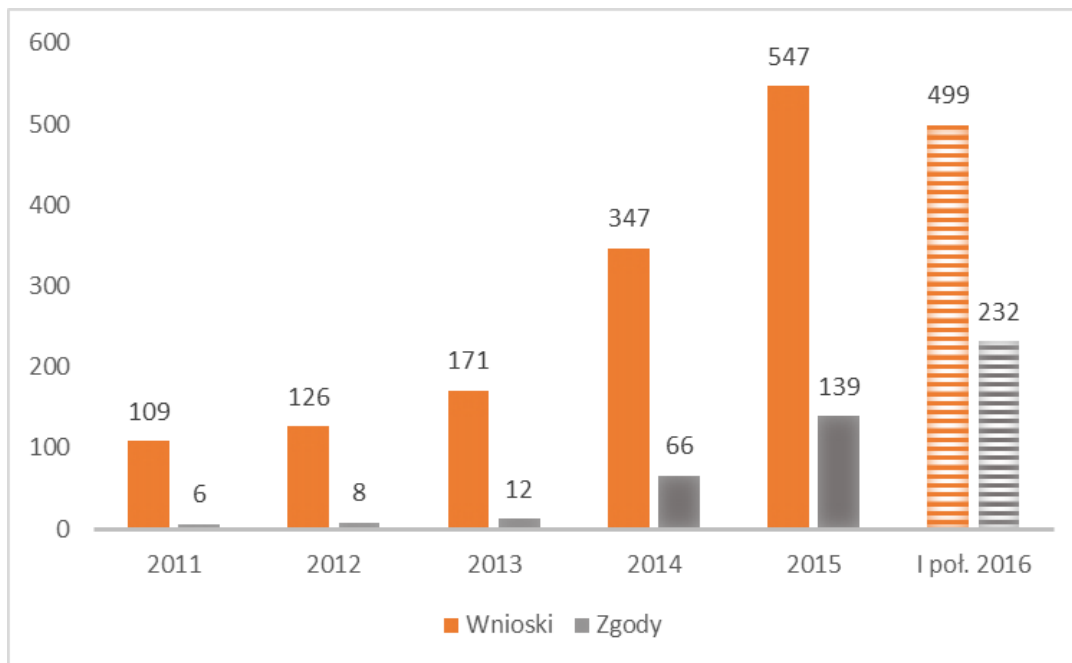
Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 23. Liczba podjętych czynności analitycznych dotyczących oceny praktyk rynkowych stosowanych przez podmioty nadzorowane w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Sektor rynku	2011	2012	2013	2014	2015	I-VI.2016
ubezpieczeniowy	20	23	28	31	37	33
emerytalny	4	2	1	1	1	-
bankowy	20	24	39	46	84	26
kapitałowy	3	2	1	2	5	6
SKOK	-	-	2	10	2	-
usług płatniczych realizowanych przez podmioty inne niż banki	-	1	3	5	1	-
międzysektorowe	6	2	-	1	1	-
Ogółem	53	54	74	96	131	65

Źródło: opracowanie własne UKNF

Wykres 18. Liczba wniosków oraz liczba prowadzonych postępowań w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Źródło: opracowanie własne UKNF

Prezentowane dane pochodzą ze sprawozdań rocznych Sądu Polubownego przy KNF. Dane za poprzednie lata mogą różnić się od publikowanych w Sprawozdaniach z działalności KNF w poszczególnych latach ze względu na korekty dokonywane w związku z aktualizacją biegu postępowań.

Sąd Polubowny przy KNF został powołany w dniu 31 marca 2008 roku na podstawie art. 18 ustawy z dnia 21 lipca 2006 roku o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1149, z późn. zm.). Postępowanie przed Sądem Polubownym ma charakter dobrowolny. Sąd oferuje dwie drogi postępowania mediację i arbitraż. Szczególnie dynamicznie rozwija się mediacja w Centrum Mediacji Sądu Polubownego, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego odsetka sporów zakończonych ugodą na poziomie 80%. Wzrasta także znacząco odsetek zgód na mediację w odniesieniu do liczby złożonych wniosków o jej przeprowadzenie.

Sąd Polubowny podejmował także liczne działania o charakterze promocyjnym i informacyjnym mające na celu upowszechnienie polubownego rozwiązywania sporów wśród uczestników rynku finansowego, w szczególności w drodze mediacji. Od marca 2014 roku przyznawane jest wyróżnienie Instytucja Finansowa Przyjazna Mediacji, którego celem jest propagowanie polubownego rozwiązywania sporów pomiędzy instytucjami finansowymi a odbiorcami świadczonych przez nie usług.

8. FUNKCJONOWANIE KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO I URZĘDU KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Tabela 24. Liczba posiedzeń KNF w latach 2011-2015

2011	2012	2013	2014	2015	I-VI.2016
28 (8)*	26	31	44	42	24

Źródło: opracowanie własne UKNF

*dane za okres 12.10.2011-31.12.2011

Tabela 25. Liczba uchwał podjętych przez KNF w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Przedmiot uchwały	Liczba podjętych uchwał					
	2011	2012	2013	2014	2015	I-VI.2016
Sprawy dotyczące sektora bankowego	76	67	74	76	71	39
Sprawy dotyczące sektora skok	-	-	17	47	74	47
Sprawy dotyczące sektora usług płatniczych	-	3	17	10	312	248
Sprawy dotyczące sektora ubezpieczeń	43	59	41	54	46	17
Sprawy dotyczące sektora emerytalnego	82	74	68	71	53	24
Sprawy dotyczące rynku kapitałowego i towarowego	152	152	209	153	155	83
Sprawy międzysektorowe oraz dotyczące organizacji wewnętrznej prac Komisji	12	4	4	4	7	2
Ogółem	365	359	430	415	718	460

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 26. Liczba decyzji oraz postanowień wydanych na podstawie upoważnienia udzielonego przez KNF w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Przedmiot decyzji oraz postanowień	Liczba decyzji oraz postanowień					
	2011	2012	2013	2014	2015	I-VI.2016
Sprawy dotyczące sektora bankowego	409	418	374	563	959	1300
Sprawy dotyczące sektora usług płatniczych	-	63	247	102	260	87
Sprawy dotyczące sektora SKOK	-	-	316	95	214	40
Sprawy dotyczące sektora ubezpieczeń	297	393	347	424	412	207
Sprawy dotyczące sektora emerytalnego	329	396	293	357	236	181
Sprawy dotyczące rynku kapitałowego i towarowego	902	878	670	686	885	299

Sprawy o charakterze międzysektorowym	14	19	23	19	0	0
Sprawy dotyczące innych obszarów	-	-	-	-	9	6
Ogółem	1 951	2 167	2 270	2 246	2 975	2120

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 27. Liczba dzienników Urzędowych KNF wydanych w okresie 1.01.2011-31.06.2016

2011	2012	2013	2014	2015	I-VI.2016
13 (4)*	24	33	30	65	13

Źródło: opracowanie własne UKNF

*dane za okres 12.10.2011-31.12.2011

Tabela 28. Liczba inspekcji/kontroli przeprowadzonych przez UKNF w podmiotach nadzorowanych, w okresie 1.01.2011-30.06.2016

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	I-VI.2016
Sektor bankowy	88	91	63	49	48	32
Sektor SKOK	-	-	11	13	12	12
Sektor usług płatniczych	-	-	3	2	4	1
Sektor ubezpieczeniowy	50	41	42	45	50	26
Sektor emerytalny	24	16	16	13	8	3
Rynek kapitałowy i towarowy	17	20	25	26	40	5
Kontrola w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu	48	47	46	47	47	27
Ogółem	227	215	206	195	201	106

Źródło: opracowanie własne UKNF

Tabela 29. Średnioroczne zatrudnienie w UKNF (z wyłączeniem pracowników zatrudnionych na umowy zastępstwo) w okresie 1.01.2011-30.06.2016

2011	2012	2013	2014	2015	I-VI.2016
904 etaty	893 etaty	917 etatów	929 etatów	936 etatów	935 etatów

W okresie 01.01.2011-30.06.2016 sześciu pracowników UKNF podjęło pracę w instytucjach Unii Europejskiej (EIOPA, EBA, EBC).

1. UKNF dba o zapewnienie jak najlepszych warunków pracy swoim pracownikom. W ciągu ostatnich 5 lat przygotowano i zrealizowano szereg projektów inwestycyjnych i modernizacyjnych:

- zakup, przebudowa i przyjęcie do użytkowania budynku przy ulicy Jasnej 12,
- przeprowadzenie gruntownej modernizacji pomieszczeń biurowych w budynku przy Placu Powstańców Warszawy 1, obejmującej wymianę instalacji

- elektrycznych i logicznych, wymianę wykładziny podłogowej, mebli, oświetlenia, malowanie pomieszczeń, modernizację kuchni i sanitariatów, a także remont sufitów wynikający z przeprowadzonej ekspertyzy budowlanej,
- przeprowadzenie remontu i modernizacji budynku biurowego przy ulicy Niedźwiedziej 6E, obejmujących wykonanie gruntownej hydroizolacji budynku i odprowadzenie wód opadowych do kanalizacji deszczowej, wzmocnienie konstrukcji dachu, zabezpieczenie ppoż. konstrukcji i wymianę pokrycia dachowego, modernizację systemu wentylacji i klimatyzacji, a także całościową modernizację systemów bezpieczeństwa: CCTV, ppoż, SSWiN,
  - zakup i przygotowanie projektu budynku biurowego przy ulicy Jasnej 8,
  - przebudowa i przystosowanie do użytkowania pomieszczeń po banku w budynku przy Placu Powstańców Warszawy 1, obejmująca całościową rewitalizację tej części budynku, budowę centralnego archiwum zakładowego, centrum recepcyjnego z Kancelarią Ogólną i Biurem Podawczym Urzędu, a także adaptację powierzchni biurowej.
2. Dla zapewnienia realizacji zadań ustawowych KNF, wykonano specjalistyczne projekty inwestycyjne obejmujące:
    - przygotowanie pomieszczeń w lokalizacji przy ul. Niedźwiedziej 6E na potrzeby centrum przetwarzania danych wraz z niezbędną infrastrukturą,
    - przygotowanie i wyposażenie Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnego UKNF w budynku przy ul. Niedźwiedziej 6E, które będzie wykorzystywane na potrzeby m.in. TIFS, egzaminów przeprowadzonych przez Urząd oraz szkoleń pracowników,
    - przygotowanie projektu aranżacji i wyposażenia Centrum Mediacji i Sądu Polubownego UKNF w lokalizacji przy ul. Niedźwiedziej 6E.
  3. Wspierając działania na rzecz pozyskiwania „czystej energii”, wykonując modernizację budynku przy ul. Niedźwiedziej 6E, na dachu budynku zbudowana została elektrownia fotowoltaiczna o mocy 40 kVA, zasilająca część potrzeb energetycznych budynku.
  4. W celu zdefiniowania długoterminowej perspektywy zmian w funkcjonowaniu Urzędu KNF opracowana została i wdrożona „Strategia informatyzacji UKNF na lata 2014-2018” wraz z „Planem działań strategicznych IT w UKNF” aktualizowanych w cyklu rocznym.
  5. Dokonano całościowej przebudowy infrastruktury teleinformatycznej Urzędu KNF w oparciu o koncepcję Wysokodostępnego Środowiska Przetwarzania Danych w UKNF, w ramach którego zrealizowano budowę własnego Centrum Przetwarzania danych bazującego na najnowszych technologiach bezpieczeństwa i efektywności.
  6. W celu zapewnienia wsparcia informatycznego dla wykonywania ustawowych zadań przez Urząd KNF zrealizowano szereg dużych przedsięwzięć w obszarze IT:
    - zrealizowano projekt „Portal KNF” z wykorzystaniem certyfikatów software’owych, jako podstawowy, bezpieczny i efektywny kanał komunikacyjny z podmiotami nadzorowanymi,
    - przeprowadzono całkowitą modernizację infrastruktury dostępowej oraz funkcjonalności systemu ESPI, zapewniając odseparowanie systemu od innych środowisk informatycznych, zwiększając bezpieczeństwo i dostępność kanału sprawozdawczego ESPI dla użytkowników,
    - przeprowadzono modernizację systemów sprawozdawczych i analitycznych dla poszczególnych segmentów rynku finansowego:
      - Systemu Nadzoru Ubezpieczeń (SNU),
      - System Nadzoru Obrotu dla rynku kapitałowego (SNO),
      - System Nadzoru Pośredniego dla rynku emerytalnego (SNP),
- a także:
- modernizację środowiska przetwarzania danych sektora bankowego,
  - opracowanie i wdrożenie systemu sprawozdawczego dla sektora SKOK,
  - opracowanie systemu informacji sprawozdawczej dla sektora instytucji płatniczych.

7. Opracowano projekty oraz specjalistyczne opracowanie systemów wspierających prace w obszarze nadzoru nad rynkiem bankowym, realizując wyodrębnione moduły w ramach Zintegrowanego Systemu Informatycznego dla nadzoru bankowego, w tym:
- System Wsparcia Analityków: ZSI-SWA.
  - System Wsparcia Procesu BION: ZSI-BION,
  - System Wsparcia Inspekcji: ZSI-SWI,
  - Spółdzielczy Interaktywny Moduł Analityczny: ZSI-SIMA,
  - System „Baza Wiedzy”: ZSI-Baza Wiedzy.
- Wszystkie moduły ZSI są skalowalne, instalowane w dostępnym w Urzędzie środowisku IT i nie wymagają zewnętrznego wsparcia lub utrzymania.
8. Ze względów bezpieczeństwa przetwarzanych danych wszystkie kluczowe systemy informatyczne poddawane są rygorystycznym audytom bezpieczeństwa. Stanowi to element wdrożonej w Urzędzie Polityki Bezpieczeństwa Informacji oraz wdrożenia Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji.
9. Funkcjonowanie Urzędu podlega ciągłemu unowocześnianiu i coraz szersze obszary działalności uzyskują wsparcie informatyczne. Zrealizowano w tym zakresie następujące projekty:
- wdrożony został elektroniczny system ewidencji i obiegu korespondencji (KiS - Kancelaria i Sekretariat),
  - wdrożono system bezpiecznej pracy grupowej oparty na technologii MS SharePoint,
  - wdrożono platformę ePUAP oraz ESP (Elektroniczna Skrzynka Podawcza) wraz z kwalifikowanym podpisem elektronicznym dla kadry kierowniczej Urzędu,
  - wdrożono nowy System Finansowo-Księgowy klasy ERP (Enterprise Resource Planning) integrując go z innymi systemami UKNF (m.in. Portal KNF, KiS oraz systemami dziedzinowymi),
  - wdrożono system indywidualnych rachunków bankowych dla wszystkich podmiotów nadzorowanych w oparciu o rozwiązania NBP Collect,
  - wdrożono Portal Pracowniczy UKNF jako system „wspomagający zarządzanie zasobami ludzkimi,
  - zapewniono bezpieczne środowisko dla funkcjonowania strony internetowej www.knf.gov.pl.
- Ponadto opracowano i wdrożono wiele specjalistycznych aplikacji ułatwiających obsługę procesów administracyjnych oraz szczególnych zadań realizowanych w Urzędzie, m.in. w zakresie:
- konfiguracji środowisk komputerowych,
  - procesów zaopatrzenia komórek organizacyjnych w materiały i sprzęt biurowy,
  - rezerwacji sal konferencyjnych i szkoleniowych,
  - wsparcia komisji egzaminacyjnych w ramach prowadzonych przez Urząd specjalistycznych egzaminów państwowych.
10. Dla zapewnienia lepszego wykorzystania środków zaplanowanych w budżecie UKNF, ograniczając jednocześnie ryzyko prawne i operacyjne związane z wydatkowaniem środków publicznych, wdrożono scentralizowany model zamówień publicznych w UKNF, wyposażając go w niezbędne wsparcie informatyczne w postaci zintegrowanego Systemem F-K, Centralnego Rejestru Zamówień Publicznych. Dzięki tym rozwiązaniom Plan Zamówień Publicznych jest w pełni rzeczowym rozwinięciem Planu Finansowego UKNF.
11. W wyniku działalności Urzędu stale rośnie ilość dokumentów tworzących zasób archiwalny. Mając to na uwadze przygotowane zostały warunki materialne, techniczne i organizacyjne do utworzenia Centralnego Archiwum Zakładowego UKNF, które jest w stanie pomieścić dotychczasowy zasób oraz zapewnić przestrzeń archiwalną na najbliższe lata oraz uruchomić prace przygotowujące wdrożenie centralnego archiwum elektronicznego UKNF.

12. Realizując ustawowe zadania mające na celu zapewnienie stabilności i bezpieczeństwa rynku finansowego w Polsce, Urząd KNF we współpracy z innymi instytucjami państwowymi buduje zaawansowane polityki bezpieczeństwa, w tym Plan Awaryjny UKNF, Plan Ciągłości Działania UKNF, System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w UKNF oraz uczestniczy w rządowych projektach ochrony infrastruktury krytycznej RP i wdrożeniem strategii ochrony Cyberprzestrzeni RP.
13. W roku budżetowym 2016 wdrożony został nowy system rozliczeń opłat wnoszonych przez podmioty nadzorowane na pokrycie kosztów nadzoru. Nowy model rozliczeń realizuje zasadę powszechności partycypacji podmiotów w kosztach państwowego nadzoru oraz ułatwia ewidencję kosztów oraz dokumentację procesu rozliczeń wpłat.
14. W ramach ochrony informacji niejawnych, przygotowań obronnych oraz ochrony fizycznej podniesiono poziom bezpieczeństwa Urzędu. Zaimplementowano przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. *o ochronie informacji niejawnych* wprowadzając nowe regulacje wewnętrzne, szkolenia, środki bezpieczeństwa fizycznego, certyfikację i akredytację pomieszczeń oraz systemów dedykowanych do przetwarzania informacji niejawnych w postaci elektronicznej i akustycznej. Przystosowano infrastrukturę techniczną do nowej rozbudowanej sieci szyfrowej PSTD w związku z modernizacją systemu KCIK. Urząd uczestniczył w *Programie pozamilitarnych przygotowań obronnych*, w ramach którego pracownicy odbywali m.in. cykliczne szkolenia.

Spis tabel

Tabela 1. Liczba stanowisk oraz pism okólnych wydanych przez KNF i UKNF w okresie 12 października 2011 r. - 30 czerwca 2016 r.	13
Tabela 2. Stanowiska oraz pisma okólne wydane przez KNF i UKNF w okresie 12 października 2011 r.-30 czerwca 2016 r.	13
Tabela 3. Rekomendacje i wytyczne wydane przez KNF w okresie 12 października 2011 r. - 30 czerwca 2016 r.	28
Tabela 4. Liczba podmiotów nadzorowanych przez KNF w latach 2001-2015 według stanu na 31 grudnia oraz według stanu na 30.06.2016 r.	35
Tabela 5. Aktywa spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych na koniec lat 2013-2015 i na koniec I półrocza 2016 r.	39
Tabela 6. Podstawowe wielkości charakteryzujące działalność zakładów ubezpieczeń działu I w okresie 1.01.2011-30.06.2016 (dane finansowe w mld zł)	42
Tabela 7. Podstawowe wielkości charakteryzujące działalność zakładów ubezpieczeń działu II w okresie 1.01.2011-30.06.2016 (dane finansowe w mld zł)	43
Tabela 8. Aktywa netto otwartych funduszy emerytalnych na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 r. (w mld zł)	44
Tabela 9. Liczba członków otwartych funduszy emerytalnych na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 r. (w mln osób)	45
Tabela 10. Rozwój PPE w okresie 1.01.2011-30.06.2016	46
Tabela 11. Dane dotyczące liczby rachunków klientów domów i biur maklerskich na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 r.	46
Tabela 12. Stopy zwrotu indeksów GPW w okresie 1.01.2011-30.06.2016 (w %).....	47
Tabela 13. Liczba instrumentów notowanych na GPW w okresie 1.01.2011-30.06.2016	47
Tabela 14. Kapitalizacja GPW na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 (w mln zł) ..	47
Tabela 15. Wartość obrotów na GPW w okresie 1.01.2011-30.06.2016 (w mln zł)	48
Tabela 16. Dane dotyczące alternatywnego systemu obrotu NewConnect w okresie 1.01.2011-30.06.2016.....	48
Tabela 17. Dane dotyczące rynku pozagiełdowego oraz ASO w okresie 1.01.2011-30.06.2016... ..	48
Tabela 18. Wartość i liczba ofert publicznych o charakterze gotówkowym w okresie 1.01.2011-30.06.2016.....	49
Tabela 19. Liczba seminariów, warsztatów, spotkań i wykładów zorganizowanych w ramach projektu CEDUR oraz liczba uczestników, w okresie 1.01.2011-30.06.2016	77
Tabela 20. Liczba materiałów zawierających odniesienia do KNF lub UKNF w mediach w okresie 1.01.2011-30.06.2016	77
Tabela 21. Liczba wniosków o dostęp do informacji publicznej w okresie 1.01.2011-30.06.2016 ..	77
Tabela 22. Liczba skarg na podmioty nadzorowane poddana analizie w okresie 1.01.2011-30.06.2016.....	78
Tabela 23. Liczba podjętych czynności analitycznych dotyczących oceny praktyk rynkowych stosowanych przez podmioty nadzorowane w okresie 1.01.2011-30.06.2016	78
Tabela 24. Liczba posiedzeń KNF w latach 2011-2015	80
Tabela 25. Liczba uchwał podjętych przez KNF w okresie 1.01.2011-30.06.2016	80
Tabela 26. Liczba decyzji oraz postanowień wydanych na podstawie upoważnienia udzielonego przez KNF w okresie 1.01.2011-30.06.2016	80
Tabela 27. Liczba dzienników Urzędowych KNF wydanych w okresie 1.01.2011-31.06.2016	81
Tabela 28. Liczba inspekcji/kontroli przeprowadzonych przez UKNF w podmiotach nadzorowanych, w okresie 1.01.2011-30.06.2016	81
Tabela 29. Średnioroczne zatrudnienie w UKNF (z wyłączeniem pracowników zatrudnionych na umowy zastępstwo) w okresie 1.01.2011-30.06.2016.....	81

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura aktywów polskiego sektora finansowego w latach 2012-2015 i w I półroczu 2016 r. (w mld zł)	35
Wykres 2. Podstawowe dane krajowego sektora bankowego w latach 2011-VI.2016.....	36
Wykres 3. Fundusze własne krajowego sektora bankowego w latach 2011-VI.2016 (w mld zł).....	37
Wykres 4. Wynik finansowy netto sektora bankowego w latach 2011-VI.2016 (w mln zł)	37
Wykres 5. Koncentracja aktywów w latach 2011-VI.2016	38
Wykres 6. Fundusze własne krajowego sektora bankowego w latach 2011-VI 2016	38
Wykres 7. Łączna liczba transakcji płatniczych w okresie IV kwartał 2012 r. - II kwartał 2016 r.....	40
Wykres 8. Łączna wartość transakcji płatniczych w okresie IV kwartał 2012 r. - II kwartał 2016 r...	40
Wykres 9. Struktura portfela ubezpieczeń działu I w okresie 1.01.2011-30.06.2016.....	41
Wykres 10. Struktura portfela ubezpieczeń działu II w okresie 1.01.2011-30.06.2016.....	42
Wykres 11. Podstawowe dane charakteryzujące działalność zakładów ubezpieczeń działu I w okresie 1.01.2011-30.06.2016 (w mld zł)	43
Wykres 12. Podstawowe dane charakteryzujące działalność zakładów ubezpieczeń działu II w okresie 1.01.2011-30.06.2016 (w mld zł)	44
Wykres 13. Koncentracja aktywów netto otwartych funduszy emerytalnych w okresie 1.01.2011-30.06.2016.....	45
Wykres 14. Podstawowe dane sektora domów maklerskich w okresie 1.01.2011-30.06.2016	46
Wykres 15. Łączna liczba nadzorowanych towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz funduszy inwestycyjnych i subfunduszy na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 r. (narastająco z podziałem na rodzaje)	50
Wykres 16. Łączna liczba nadzorowanych zagranicznych funduszy inwestycyjnych i subfunduszy wschodzących w skład zagranicznych funduszy inwestycyjnych na koniec lat 2011-2015 i według stanu na 30.06.2016 r. (narastająco z podziałem na rodzaje)	51
Wykres 17. Aktywa funduszy inwestycyjnych na koniec lat 2011-2014 oraz według stanu na 30.06.2016 r. (w mld zł)*	52
Wykres 18. Liczba wniosków oraz liczba prowadzonych postępowań w okresie 1.01.2011-30.06.2016.....	79